

Utopia

Studentavisa

i Tromsø

NR 10 10 OKTOBER 1994 - 19. ÅRGANG

"Kysten"

Mangfoldig og kreativt kultursenter i det gamle Kysthospitalet (side 24-25).

Kamp om depositum

Student taper penger til huseier? Jusshjelpa har flere husleiesaker med samme mann.

SIDE 4

-SiTø må betale!

Jønsson A/S krever opprydning etter bygging av OL-boligene på Mortensnes Vest.

SIDE 5

Allting? Ingenting!

Alltinget var blottet for debatt. Allikevel er både miljø- og kvinnepolitikk drastisk endret.

SIDE 8-9

Omsorgsrockere

Den nye norske gruppa Weld - rockere med omsorg for andre og hverandre.

SIDE 20-21

Utopia

....er et organ for studentene ved Universitetet i Tromsø. Avisen gis ut med støtte fra Student-samskipnaden.

Kort og godt?

LEDER
Debatten rundt det reviderte arbeidsprogrammet - som er det dokumentet som skal ligge til grunn for alt organisert arbeid innen studentpolitikken det neste halve året - tok knappe femten minutter.

Enkelte kampsaker, som parkeringsavgift og EU-avstemming, skapte små krusninger og tendenser til debatt, men det hele ble fort klubbet ned av en møteleder som var for opptatt av å holde seg innenfor den gitte tidsramma til å gidde å bry seg om innholdet i debattene. Det bør her presiseres at tidsramma var gitt av studentstyreleder, og at møteleder bare fulgte de instruksene han hadde fått - men på en svært iherdig måte.

Allikevel: Det er fristende å trekke den konklusjonen at møtelederens autoritære klubbing, kombinert med ufullstendige sakspapirer tok knekken på de fleste initiativ til debatt. Så kan man jo spørre seg om hva som er formålet med alltinget: Å gjøre «pinen» så kort som mulig ved å banke gjennom saker uten debatt, eller å vedta et gjennomtenkt arbeidsprogram. Det er helt klart at innholdet i høstens allting gikk på bekostning av den knappe tidsramma.

Gerd Bjørhovde - leder, Nettverk for kvinner i forskning ved Universitetet i Tromsø

**-Kvinneforskningsmaraton -
et langdistanseløp i flere
betydninger av ordet, skriver
kronikkforfatteren.**

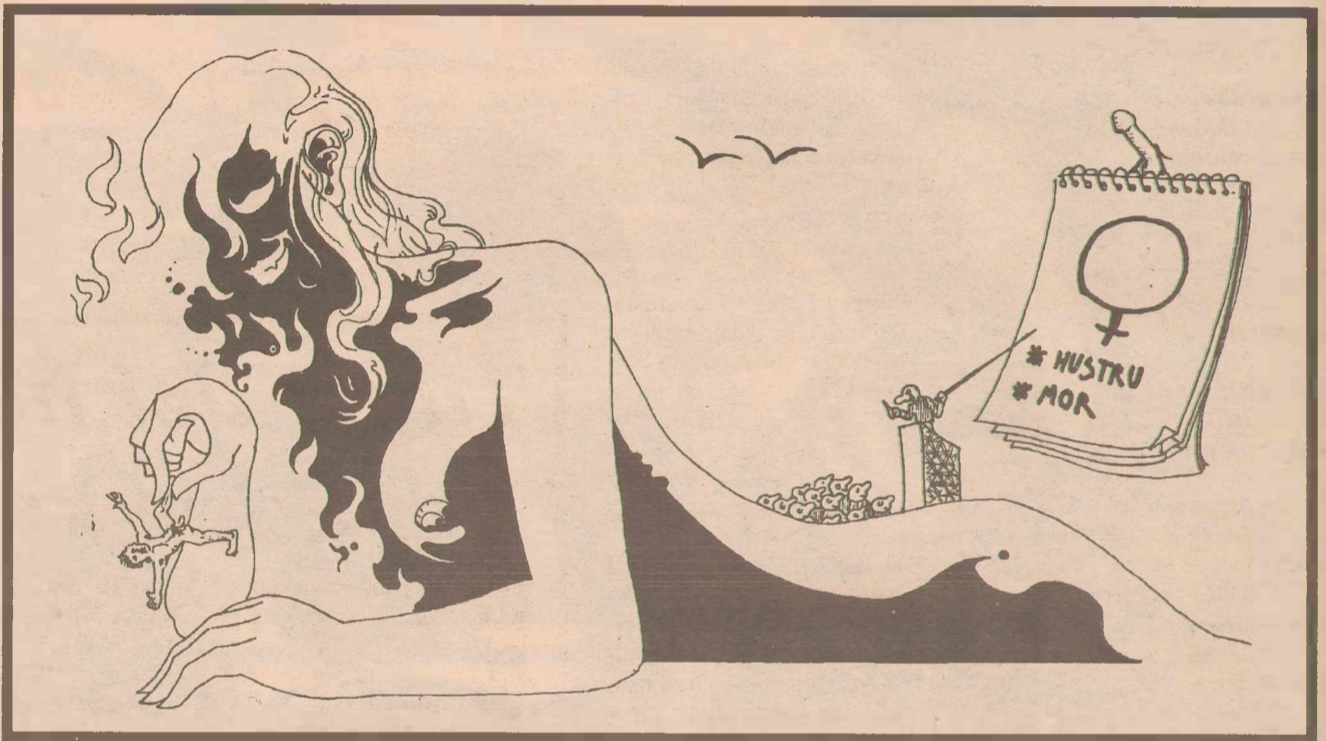
KRONIKK
Nettverk for kvinner i forskning ved Universitetet i Tromsø ble opprettet høsten 1987 på initiativ fra Likestillingsutvalget. Siden da har Nettverket arbeidet aktivt, både internt på universitetet som en kontakt- og miljøskapende faktor, og eksternt, med å synliggjøre kvinnelige forskere og deres arbeid.

kestillingsutvalg). Tiltaket vakte begeistring og stor interesse alt da, både blant tilhørere og blant oss som deltok. Vi bestemte oss for å fortsette, ikke hvert, men annethvert år, og både i 91 og 93 fortsatte arrangementet, og deltakerlisten å vokse.

Tromsøs maratonforelesnings «løp» er etter hvert blitt godt kjent,

svært viktig. Det har hele tiden vært et mål at opplegget skulle favne om alle kvinner i forskning, enten de var kvinneforskere eller kvinnelige forskere. Videre har vi søkt å sette sammen programmet slik at det fikk fram bredden og variasjonen i våre fagspesialiteter og forskningsprosjekter — dette skulle ikke være et opplegg for den spesialiserte fordypning

Kvinneforskningsmaraton

Tegning: Kristoffer Jørgensen

Som et viktig ledd i Nettverkets virksomhet inngår f.eks jevnlig besøk av og forelesninger, seminarer eller møter med kjente innenlandske eller utenlandske kvinneforskere. I løpet av det siste året har vi f.eks bl.a hatt besøk av den tsjekkiske filosofen Hana Havelkova, den amerikanske feministen og filosofen Alison Jaggar og den britiske psykologen Valerie Walkerdine.

Kvinneforskermaraton 1994 er akkurat avsluttet, og vi som har vært med i arrangementskomiteén trekker et lettelsens sukk over å ha lagt dette kjempearangementet bak oss. For det er mange ting som skal klaffe når man skal ha noen og førti mennesker opp og ned av en talerstol i løpet av en 12-timersperiode, når mikrofoner, lysbildefremvisere og andre tekniske hjelpemidler kontinuerlig skal tilpasses forskjellige behov, eller når journalister og andre nysjerrige stadig skal informeres om forskjellige sider ved arrangementet. Det er så man knapt har tid til å spise i løpet av en slik dag.

Og likevel er det noen av oss som hver gang ender med å si at det er verd det! Vi føler at Kvinneforskermaraton etter hvert er blitt et så viktig og verdifullt innslag i både Universitetets og Tromsøsamfunnets liv at det ville være et tap for begge parter om vi lot årets arrangement bli det siste.

Helgas maraton var det fjerde i rekken. Den første gikk av stabelen i 1989. Alt da var det et stort arrangement, som samlet 36 forelesere (1989-maratonarrangementet var en del av rammen rundt en landskonferanse for kommunale og fylkeskommunale li-

både i inn- og utland. Både i København, Stockholm og Uppsala har kvinneforskere tent på idéen og prøvd å lage lignende opplegg, men i allefall hittil er det ingen som har klart å konkurrere med Tromsø med hensyn til størrelse på arrangementet. I 1991 gjorde vi faktisk et forsøk på å få registrert det i Guinness rekordbok, men fikk til svar at tiltaket er «før» unikt — kategorien «maratonforelesning» finnes ikke i deres system.

Kvinneforskermaraton 1994 samlet et rekordstort antall deltakere: For å klare å holde oss innenfor tolvtime-rammen måtte vi denne gangen legge inn fire foredrag/innslag pr. time, mot tre pr. time i tidligere år. Tidsrammen holdt nesten perfekt også denne gangen — kvinner er lojale mot hverandre! I tillegg til 40 forskjellige foredrag var det denne gangen også lagt inn seks bolker med kunstneriske innslag. Året 1994 står i Tromsø bys tegn, og siden vi ble bedt av jubileumskomiteén om å lage en egen jubileumsutgave av vår maraton, «utenom tur» så å si (siden vi «egentlig» ikke skulle trø til før til neste år), fant vi det naturlig å lage en slik spesiell og festlig vri på arrangementet, en «Kvinneforskermaraton i jubileumsdrakt». Samarbeidet med de kvinnelige Tromsøkunstnerne gav absolutt mersmak, og jeg håper vi vil få muligheter (les: økonomiske ressurser) til å fortsette med slike innslag også i fremtidige arrangement.

For oss deltakere har ikke minst det sosiale fellesskapet som har oppstått rundt både forberedelsene og selve avviklingen av maratondagen vært

eller det enkelte fagmiljø.

Jeg vil hevde at Nettverk for kvinner i forskning gjennom arbeidet med Kvinneforskermaratonene har oppnådd flere ting. La meg nevne to av de viktigste: Fordet første har Universitetet nådd ut til et stort og bredt sammensatt publikum og slik skapt større interesse og forståelse for den virksomhet forskerne driver og dermed Universitetet som institusjon. Videre er det lagt et godt og viktig grunnlag for et bredt samarbeid mellom kvinnene i universitets- og forskermiljøet i Tromsø (for vi vil gjerne ha en bredest mulig kontaktflate, både ut til de andre forskningsmiljøene i byen og til kunstnere og andre kulturarbeidere!). Og jeg innrømmer gjerne at jeg nå ser fram til at dette brede samarbeidet blir videreført når vårt lenge etterlengtede -og sårt tiltrenge Senter for kvinneforskning og kvinner i forskning ved Universitetet i Tromsø snart blir en realitet! Senteret er foreslått opprettet som et av tiltakene i Prosjekt likestilling, som nå er til behandling på Universitetet. Dessuten har Rektor lovt at Senteret nå skal komme — oppfølgingen i budsjettbehandlingen imøtesees derfor med spenning av flere enn undertegnede, det vet jeg! Tromsø er nå det eneste av de norske universitetene som ikke har et slikt senter, etter sigende er det faktisk alene i Norden om ikke å ha det! Den vanlige modellen for slike senter er å konsentrere seg om kvinneforskning: Det vil bli spennende å se om kvinneforskermaratonenes erfaringer med bredt samarbeid over faggrensene kan føre til nye organiserings- og arbeidsformer ved Uitø-senteret!

Hva går semesteravgifta egentlig til?

DEBATT

Sist nummer av Utopia var det en artikkel som kunne melde at semesteravgifta burde fordeles på flere. Dette ut fra en forståelse av at semesteravgifta i stor grad går til "pampelønnin-

ger". Det er bare å beklage at vi i Studentstyrets arbeidsutvalg er så uheldig til å informere om slike ting at slike misforståelser får lov til å leve - og endatil komme på trykk i Utopia.

Det er imidlertid ikke noen unnskyldning for det faktum at det ikke søkes informasjon av noen av partene.

For å unngå flere paranoide utspill og gi korrekt informasjon om hva semesteravgifta egentlig går til kommer her en oversikt tallene i parentes er fra 1993):

Studentutvalget:	0,-	(410.000,-)
Tilskudd SiTø:	357.000,-	(0,-)
Studentforeninger:	150.000,-	(130.000,-)
Studentidrett:	420.000,-	(375.000,-)
Studentradio:	270.000,-	(224.000,-)
Studentavis:	475.000,-	(395.000,-)
Studentsamfunnet:	30.000,-	(52.000,-)
INFO (annonser SiTø):	0,-	(11.000,-)
NSU kontingent:	479.000,-	(411.000,-)
SAIH:	126.000,-	(108.000,-)
Sosialtjenesten:	460.000,-	(370.500,-)
Egenandeler:	110.000,-	(90.000,-)
Helsefond:	350.000,-	(350.000,-)
Krisehjelp:	8.000,-	(8.000,-)
Barnehagesubsidier:	250.000,-	(150.000,-)
Div. sosiale og kulturelle kostn.:	251.000,-	(155.500,-)
Svalbardstudentene:	10.000,-	(0,-)
Fond barnehager:	100.000,-	(0,-)
Sivilarbeider TSI / Samfunnet:	60.000,-	(tidligere på TSI og Samfunnets budsjett)
Totalt:	3.906.000,-	(3.240.000,-)

Hvilke av disse postene er det som sluker lønnsmidler? Ingen!!!

Hvis vi hadde informert godt nok, eller at rette vedkommedne hadde søkt informasjon, ville det være klart at Studentstyret ønsker å belaste semesteravgifta minst mulig med de utgifter som går til å vedlikeholde et snart lovpålagt sentralt studentorgan, og derfor vedtok å kutte de 410.000,- som ble brukt i 1993 til Studentutvalget.

Artikkelen tok spesielt for seg den høye lønnen som går til den nyansatte organisasjonssekretæren, og mente at denne bedre kunne brukes på annen måte. Dette er altså ikke Studentstyret enig i, tvertimot. Studentstyret som vedtok å tilsette en organisasjonssekretær var fullstendig klar over at det var et nærmest uforvarlig lavt lønnstrinn stillingen ble utlyst i. Det er viktig å forstå at denne stillingen ikke er et verv. Vervene i studentdemokratiet går for det meste an å kombinere med studier, hvilket Organisasjonssekretærstillingen ikke gjør. Stillingen går dessuten over 3 år, og vil være uforenelig med lånekassens krav til progresjon og krav for å få rentefritak på studielån. Den som til enhver tid er ansatt som organisasjonssekretær må derfor regnes som en arbeidstaker. Det vil ikke være mulig å påregne denne stillingen en "frivillighetsdel" og det som måtte følge av idealisme. Dette er en stilling der Studentstyreleder i arbeidsutvalget er "arbeidsgiver" og Organisasjonssekretær er arbeidstaker.

Når det gjelder vervene så mottar disse honorar for å kompensere for tapt studietid og dermed progresjon. Dette er forskjellig fra den tilsetting Organisasjonssekretærstillingen går gjennom. Krav til utdanning, relevant erfaring og praksis er minstekrav som settes for den som tilsettes. Opparbeidelsen av disse kvalifikasjonene skal gis uttelling i lønnstrinn. Dette er forhold Studentstyrets arbeidsutvalg er nødt til å ta inn over seg som "arbeidsgiver".

En helt annen debatt er den som tar for seg behovet for en organisasjonssekretær. Denne ser vi lite til, på lik linje med andre debatter som burde hatt behov som utgangspunkt. Spør vi oss om det er behov for en slik stilling, vil jeg tro at det vil være et rungende ja som svar. Noe annet vil sette studenttillitsmannsapparatet tilbake i så stor grad at det ikke vil kunne repareres. Den

-Semesteravgifta går ikke til å lønne studentpolitikere, skriver organisasjonssekretær i Studentstyret, Gisle Johansen (foto: Vidar Dons Lindrupsen).

kompetansen som vi krever av den som skal tilsettes er en kompetanse som NSU Tromsø og studentene i Tromsø trenger for å kunne forsvare studentinteressene. Tillitsmannsapparatet har så mange sårbare perioder i løpet av et studieår at det er behov for en "fast klippe" innen organisasjonen.

Dette kan aldri bli en objektiv uttalelse om min egen stilling, men det er nødvendig at disse sidene belyses.

Når det gjelder semesteravgifta og bruken av denne, er det helt andre forhold som trenger oppmerksomhet. Men det er ikke sikkert at det er bruken av semesteravgifta som er det interessante, ei heller fordelingen av denne. Hvis det derimot skulle være interesse for å kikke på bruken av semesteravgifta og hvilke grupper som har behov for midler fra denne, er det relativt greit å få dette til i Studentstyret. Den kommer allerede om 3 uker.

Til alle andre som skulle brenne inne med en eller annen irritasjon over et eller annet galt i Studentstyret eller arbeidsutvalget, så er det bare å ta kontakt med oss. Det er svært sannsynlig at det finnes forklaringer som vil kunne tilfredsstille selv kresne sjeler. Vi har forresten en organisasjonssekretær som kan svare på det meste....

Gisle Johansen, for tiden organisasjonssekretær

Tilgje dei herre, for dei veit ikkje kva dei gjer!

...eller: «Kva krav kan vi stille til dei tillitsvalde?»

«Studentane sin tillit til ISV ledelsen er ikkje eksisterande», er formuleringa det i ettertid er blitt stilt spørsmålsteikn ved verkeleg tyder mistillit. Det var eg som skreiv orda så eg er kanskje inhabil, men eg maktar ikkje å sjå anna enn at desse orda må tyde mistillit. Viss vi så kan vere samde om at Studentstyret har vedtatt mistillit så kan kanskje denne debatten komme eit steg vidare.

Spørsmålet blir, kva har vi som studentar å oppnå ved å vere i venleg samforstand med universitetsleiinga? Eg trur vi kan oppnå lite. Vi må slutte å lulle oss inn i ein huma-

nistisk draum om at berre vi snakkar lenge nok med universitetsleiinga så vil dei bli samde med oss. Vi som er studentar må innsjå at det er konkrete interesse- motsetningar mellom oss og universitetsleiinga. Ei interesse- motsetning som ikkje kan bli løyst før den eine parten gjev opp kampen. Då forutsett eg sjølv- sagt at målet vårt framleis er eit ope universitet, eit universitet der også medisin, jus og fiskerikan- didatstudiet er opent. Vi skal mao ikkje gje opp kampen for eit utdanningssystem for alle.

Eg trur at vi må innsjå at vi må ta i bruk sterkare middel enn mistillit. Særleg når leiaren vår etterpå går ut og kallar vedtaket for useriøst. Eit vedtak han sjølv stemte for. Eg meiner vi må gå lenger. Vi kan ikkje halde fram med å legitimere universitetslei-

inga sine hårreisande vedtak. Studentane bør trekke seg ut av alle råd og styre på universitetet. Det er ingen vits å sitte i desse viss vi ikkje blir høyrte. Kanskje kan vi då bli kvitt samrøret mellom administrasjon og studentpolitikarar som gjer oss alle svært så snille. Vi må innsjå at dette er ein kamp som blir vunne av dei som fører den mest konsekvente kampen. Denne kampen fører vi ikkje ved å gjere som universitetsstyrerepresentantane våre å stemme for at ei av dei framste forkjemparane for lukking av ISV blir gjeve ei høgare stilling her på bruket.

Med helsing

Pål Julius Skogholt, medlem av Studentstyret

Utopia tar gjerne imot leserinnlegg til debattspalten. Skriv kort og poengtert, så når du flere med dine meninger. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte.

Utopia, Universitetet - ISV, 9037 Tromsø, tlf: 776 44283, fax: 776 45199

I redaksjonen:

Ansvarlig redaktør:

Kari Myklebost

Redaktør (layout):

Amund Sjølie Sveen

Kulturredaktør:

Jørgen Flint

Fotoansvarlig:

An-Magritt Gjertsen

Redaksjonssekretær:

Brynjar Indahl

Sivilarbeider:

Geir K. Ronland

Snorre Sanner, Tomas Sætre, Øyvind Eggen, Ingrid Neerland Walseth, Odd Kristian Dahle, Anders Røeggen, Anne Grete Sandaune, Per Næss, Ola Bratlie, Johan Fredrik Rye, Kim Bye Bruun, Lisa-Therese Amundsen, Thor Olav Moen, Torgeir Eikeland, Solveig M.L.Kavli, Allan Andreassen, Wera Helstrøm, Geir Martinsen, Henrik Ormåsen, Børre Fevang, Toralf Melsom, Maria Lundberg, Elin Haugdal, Lena S. Glosemeyer, Espen S. Larsen, Christine Haraldsen, Andreas Lorange, Kristian Wengen, Jan Martin Berg, Ingeborg Mo, Joakim Lie, Kaja Baardsen, Rachel Andersen, Roy Johansen, Jens Nordstrand (tegninger), Sten-Rune Roland, Tore Gjerstad, Frank Rune Johansen, Ole Fredrik Hynne, Heidi Tiller, Ole Andreas Hoen, Troy Storfjell, Fredrik Nilsen, Morten Skogly, Åsgeir Johansen, Henning Jensen, Marianne Strøm, Anne Erntsen, Ellisiv Lindkvist, Torkil Emberland, Thomas Harris, Karl Inge A. Skogholt, Vidar Dons Lindrupsen, Vibeke Isaksen, Håvard Arntsen, Alexander Kristiansen

Trykk: Bladet Tromsø, i et opplag på 5000. Annonsepris: 5 kroner pr. spaltemm.

Forsidefoto: Rachel Andersen

Neste deadline: Torsdag 20. oktober

Boligtvist

Student mister 7.500 kroner ?

Wenche Hagalia, 22 år gammel marinbiologistudent, har opplevd hvor mye problemer en tvist mellom leietager og utleier kan føre til. Hun underskrev en 17 måneders tidkontrakt, men flyttet ut etter 3 måneder på grunn av dårlige leieforhold. Hun mener at huseier skylder henne 7.500.- i forskuddsleie. Gårdeier mener på sin side at hun ikke har krav på pengene, men faktisk skylder han penger.

U Thomas Harris
(tekst og foto)

Wenche Hagalia var en av de som ikke passet helt inn i bolig-situasjonen i Tromsø, hun hadde en stor hund og ingen bolig. Den ene flyttingen fulgte den andre og situasjonen ble mer og mer desperat for Wenche. Til slutt fikk hun seg en bolig, men det var et leieforhold som skulle vise seg å bli problemfylt.

«Så snart som mulig»

Gjennom bekjente kom hun i kontakt med en huseier som hadde et sted å leie ut. Stedet var en loftsleilighet, som på det tidspunktet skulle pusses opp. Leiligheten manglet dusj og toalett-fasiliteter, men i følge kontrakten skulle dette ordnes så snart som mulig. Ettersom Wenche hadde en stor hund ville gårdeier ha 10.000.- i depositum. Wenche hadde ikke mulighet til å betale inn et så stort beløp, ettersom hun hadde 3 måneders forskuddsleie på tilsammen 7.500.- å betale, og var derfor nødt til å gå fra seg hunden.

Ingen oppsigelsesmulighet

I følge Wenche tok det over en måned før oppussingen kom i gang, og toalett ble installert. Det ble heller ikke koblet opp vann til toalettet, så Wenche måtte bruke bøtte for å skylle ned etter seg. Etter at hun hadde bodd i leiligheten i 3 måneder og oppussingen fremdeles ikke var ferdig, ringte hun gårdeier og fortalte at hun ikke orket å bo i leiligheten lengre. Wenche hevder at gårdeier samtykket i oppsigelse av kontrakten, og i en tilbakebetaling av de 7.500.- hun hadde betalt i forskuddsleie. Leieforholdet begynte i februar 94 og Wenche flyttet i mai, etter tre måneder. Nå i oktober, fem måneder etter at hun flyttet, har hun ikke sett noe til pengene, og gårdeier på sin side hevder at hun ikke har krav på noen penger ettersom hun hadde skrevet under på en tidkontrakt frem til juni 95, uten oppsigelsesmulighet. Wenche gikk til Jusshjelpa og de sendte henne videre til advokat Knut Hamnes, hvor hun fikk fri retts-hjelp. Advokaten sendte et brev til gårdeier hvor han blant annet påpekte følgende: «Sakens grunnlag hviler for det første på det faktum at de aksepterte at leiekontrakten ble hevet, og utbetaling av forskuddet. Som et nytt og selvstendig grunnlag gav hele kontraktsforløpet Wenche Hagalia grunnlag til å heve avtalen. Dette ut i fra reglene om vesentlig mislighold fra deres side.». Der hviler saken for øyeblikket

og det neste utspillet ligger hos gårdeier.

Gårdeier

Fra gårdeier Jan Haukland får vi presentert et helt annet bilde. Jan Haukland leier ut en til en rekke mennesker og han sier selv at det bare er en liten prosent det er noen problemer med. -Wenche fikk tips om at jeg leier ut en del hybler gjennom sin arbeidsgiver på Grand, forteller Haukland. -Jeg sa som sant var når hun kontaktet meg, at jeg ikke hadde noe ledig. Jeg hadde bare en loftsleilighet som var under arbeide, hun kom og så på den og sa at hun måtte bare ha den. Hun ringte og ringte, og jeg lot henne leie loftsleiligheten selv om den ikke var klar. Hun var klar over at det ikke var dusj eller toalett-fasiliteter, og i kontrakten spesifiseres det at det var hennes desperate boligforhold som framtvang den lite ønskelige boligsituasjonen, og at det skulle ordnes så snart som mulig.

-Wenche Hagalia hevder at toalettet ikke ble satt inn før etter 1 måned, stemmer dette? Gårdeier Haukland avviser dette på det sterkeste.

-Jeg husker ikke akkurat hvilken dato toalettet ble installert, men arbeidet ble iverksatt med en gang.

-Men du som er en erfaren utleier burde vel visst bedre enn å leie ut en leilighet uten toalett, noe som er ulovlig i følge husleieloven?

-Jeg var vel litt for snill, men arbeidet ble iverksatt med en gang for å avhjelpe hennes situasjon, og i tillegg står det spesifisert i kontrakten at leieforholdet ble fremtvinget av hennes desperate boligsituasjon.

-Wenche hevder at du aksepterte at hun flyttet ut og at du skulle betale tilbake forskuddsleien?

-Nei, det stemmer ikke. Jeg har ikke akseptert at forskuddet skulle tilbakebetales. Hun hadde en kontrakt frem til juni 95 med meg, og det står spesifisert i kontrakten at det er snakk om en uoppsigelig tidkontrakt.

-Så egentlig er det hun som skylder deg penger?

-Ja, det er slik. Jeg har ikke gjort noe for å kreve inn pengene. Jeg er ikke noen vanskelig person, men tidkontrakten forplikter henne til juni 95.

-Du har mottatt et brev fra hennes advokat med krav om tilbakebetaling, eller sak, hva skjer videre?

-Jeg vil gjerne prøve saken, jeg er representert av Huseiernes landsforbund, og jeg vil gjerne prøve om studenter bare kan inngå kontrakter for så og si dem opp. Vi får se om ikke retten dømmer henne til å betale ut den

Wenche Hagalia har søkt advokat-hjelp for å få tilbake penger hun mener hun har krav på fra gårdeier.

leieperioden hun har skrevet kontrakt på.

-Du har hatt en del saker med Jusshjelpa som motpart?

-Vi møtes ikke ofte, men vi har hatt en par tre meningsutvekslinger.

-Jusshjelpa selv sier det dreier seg om en 10-12 saker?

-Det er ikke så mye som 10, men over de siste årene er det en 4-5 saker jeg kan registrere. En 4-5 saker over noen år er ingenting med det antall leietagere vi har.

-Kan du anslå sånn cirka hvor mange studenter du leier ut til?

-Vet ikke, har ikke akkurat sum-

mert dem opp, men det er ganske mange. Leier ut til mange andre også. Det er en svært liten prosentandel vi har problemer med, og da kan man spørre seg om det er leietager eller husvert det er noe problem med.

Leide ut uten å eie

Gry Odberg opplevde et tilfelle av ren svindel på boligmarkedet i Tromsø. Hun ble utsatt for en som leide ut en hybel til henne, som han faktisk ikke eide.

Resultatet av det hele ser ut som 8000.- i minus, og en helt klar sak i hennes favør, men hva hjelper vel det når utleier ikke eier nåla i veggen. Gry Odberg var en av bomberomsbeboerne, en av de nye boligdesperate studentene. Hun greide faktisk å skaffe seg en rimelig, sentral hybel. Hun fikk tilbud om en 30 kvadratmeter stor hybel med alt, til 2000.- i måneden. Kravet om 4 måneders forskuddsleie virket ikke så urimelig, selv om det var ulovelig. (Husleieloven gir ikke mulighet til å ta mer enn 3 måneders forskuddsleie). I hvert fall ikke når utleieren skulle være bortreist i et år, uten mulighet til å passe alt for nøye på at leien ble innbetalt.

Da utkastelsorderen fra kommunen kom fikk leieforholdet et helt annet preg. Det viste seg faktisk at verten ikke eide hybelen, og at han heller ikke hadde betalt leie til kommunen, som eide stedet. Utleier var forsvunnet, og inkassokravet på strømregningen var det neste som dumpet ned i postkassen. Det viste seg at strøm ikke var inkludert, slik som det stod i kontrakten, og at husverten heller ikke hadde betalt den. Så Gry stod igjen med 8000.- i minus, et utkastelsesvarsel fra kommunen og utsikten til å våkne opp en morgen i ikke så alt for fjern fremtid uten strøm.

Jusshjelpa

Gry gikk til Jusshjelpa, og fikk hjelp. I følge Jusshjelpa

var saken så soleklar at det ikke skulle være noe problem å få en dom i forlikrådet. Problemet var bare det at ettersom utleier antageligvis ikke eide nåla i veggen var det nokså vanskelig å få igjen pengene. Hybelen var fullt møblert, og det så ut som om løsningen skulle bli å ta møblene og hvitevarene i pant for å kunne få igjen beløpet, men det var nok ikke så lett. Møblene var selvsagt ikke utleier sine, de tilhørte foreldrene til huseier. Så det som så ut som en fin hybel ble til et tap på 8000.- og hjemløshet. Hvilken lærdom man kan trekke ut av dette er tvilsomt, men det er et eksempel på at det lønner seg å være påpasselig når man er ute på boligmarkedet i Tromsø.

Ber Samskipnaden betale:

Krever opprydding på Mortensnes Vest

«Leietakerne er plaget av støv og støy, og ytterkanten av tomten brukes til mellomagring av masser, slik at den som naturtomt er helt ødelagt.»

Dette skriver eierne av møbelfabrikken Jønsson A/S i et brev til Studentsamskipnaden i Tromsø, der de krever kompensasjon for skadene byggingen av studentboliger har påført dem. Eierne av Jønsson A/S er ifølge årets ligning Tromsøs rikeste mann.

U Torkil Emberland

Jønssons bedrift er naboer med de nye studentboligene, og skriver i brevet at de ønsker å være gode naboer i lang tid. Dette skal være grunnen til at de ikke går til erstatningskrav i denne omgangen. De ber derimot om at Samskipnaden inkluderer deres eiendom i fremtidig opprustning av området. Som eksempler på slik opprustning nevner de planering, tilsåing og asfaltering. Pål Jønsson, som har skrevet brevet, synes kravet er moderat.

Rimelig krav

- Under byggingen har de herjet og gravd opp området slik at det er blitt virkelig stygt. Vi er interessert i at det skal være så pent som mulig her, og det tror jeg Samskipnaden er enig i, sier han. A. Jønsson er en av Tromsøs største bedrifter, og eieren er ifølge årets ligning byens rikeste mann. Han forlanger nå at Samskipnaden, som for en stor del

finansieres av studentene, skal sørge for at forretningsbygget får pen plen.

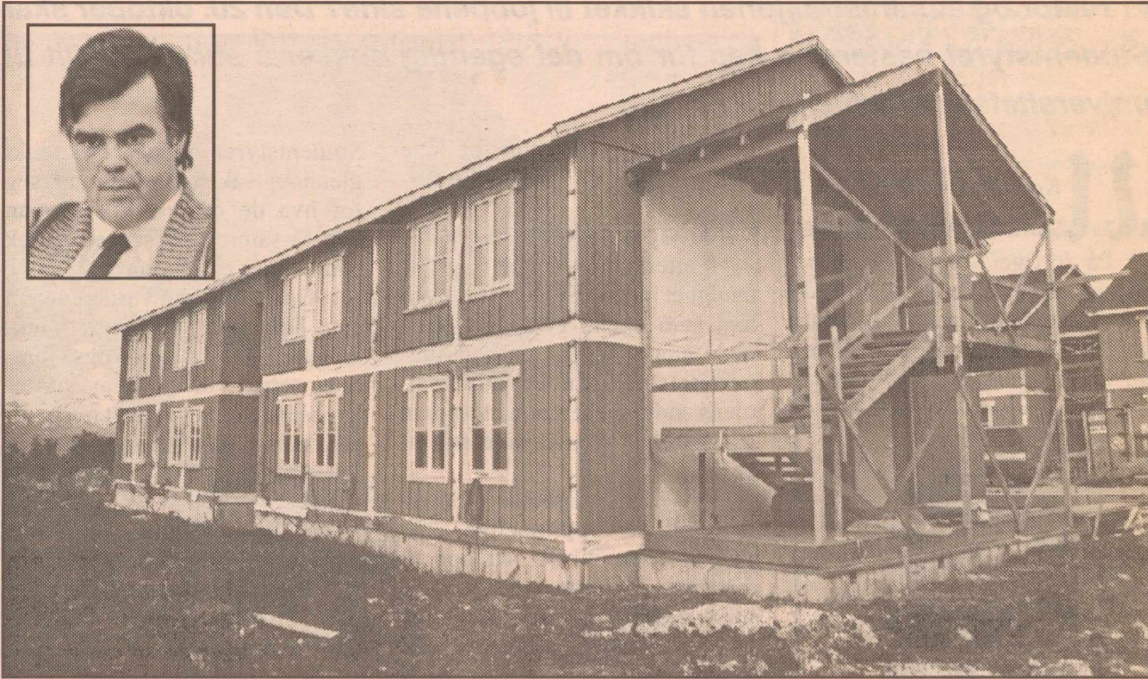
- Mellom 150 og 250 kvadratmeter av vår eiendom er ødelagt, og en del av dette er naturtomt. Ettersom naturtomten ikke vil bli pen igjen, synes jeg det er rimelig at Samskipnaden pynter opp også vårt område, og inkluderer det i framtidig opprustning. Dette burde ikke bety noen store utgifter for dem, når de allerede har maskiner der, sier Pål Jønsson.

- Mener du virkelig at planering, asfaltering og såing av 200 kvadratmeter er en liten utgift for Samskipnaden?

- Dette er et rimelig krav fra vår side. Vår eiendom er blitt ødelagt, og vi mener fremtidig opprustning betalt av Samskipnaden vil være en minnelig ordning.

Minimum kompensasjon

Det går fram av brevet at bedriften betrakter forslaget som en minimum kompensasjon for ulempene. Pål Jønsson vil ikke

Tromsøs rikeste mann, Jønsson, krever at Samskipnaden skal betale oppussing av hans tomt ved siden av de nye studenthyblene på Mortensnes (foto: Nina Lager Vestberg). **INNFELT:** Adm.dir Vidar Bakken i SiTø vil ikke kommentere saken (arkivfoto).

kommentere hvilke reaksjoner Samskipnaden vil kunne vente seg om de takker nei. Han kan faktisk ikke forestille seg noe slikt.

- Vårt forslag er i begge parter interesse. Vi har kommet med et godt tilbud, og Samskipnaden slipper billig unna.

Vidar Bakken ved Studentsamskipnaden vil ikke kommentere brevet før de har behandlet saken. Han regner imidlertid med at de vil søke juridisk hjelp før de gjør noe.

Boligpriser fastsatt

I forrige uke ble prisene på Studentsamskipnadens nye boliger på Mortensnes Vest endelig fastsatt.

Prisene på Samskipnadens nye boliger på Mortensnes blir en mellomting mellom første og andre forslag. Etter at kommunestyret for en tid tilbake vedtok å selge tomte til studentboligene til en langt høyere pris enn forventa, så Samskipnaden seg nødt til å heve leieprisene fra opprinnelige 1810 kroner til 1890 for en hybel. Prisen på leilighetene økte med 170 kroner i måneden, fra 3580 til 3750 kroner.

Etter press fra studentene og Samskipnaden ble tomteprisene senket fra 175 kroner pr kvadratmeter til 75 kroner. Dermed kunne en fornøyd direktør i Studentsamskipnaden, Vidar Bakken nå annonsere at husleiene går ned, både på hyblene og leilighetene.

De endelige prisene ble lagt på 1850 kroner for en hybel, og 3650 kroner for ei leilighet.

STUDENTENE TAPER IGJEN

Årets statsbudsjett:

- Månedlige utbetalinger av stipend og lån
- Ingen nye studieplasser
- Reisemoderasjonen fjernes
- Antall år med støtte fra Lånekassa reduseres fra åtte til sju år
- Stipendandelen øker med 1 prosent

U Ola Bratlie

Kathrine Vangen, leder i NSU, sier at statsbudsjettets manglende satsing på studieplasser gjør køene til høyere utdanning lengre.

-Stadig flere står uten studie-plass og vi forventer ikke at det skal bli noen nedgang i antall søkere, sier Vangen.

Man kan ved å lese forslaget til statsbudsjettet forstå at regjeringen ønsker seg flest mulig

«turbo-studenter». Det er blitt foretatt en reduksjon av antall år du kan få støtte av Lånekassen fra 8 til 7 år.

-Dette, sammen med at det ikke vil bli bygd ut flere studentbarnehager, er en idealisering av A4-studenten, sier Vangen.

32.000 nye studenter vil få plass ved universiteter og høyskoler neste år. Dette er 4000 færre enn i år. Regjeringen vil imidlertid overvåke inntakssituasjonen nøye, for å i tilfelle øke antallet studieplasser for høstsemesteret 1995.

Leder i NSU, Katrine Wengen reagerer kraftig mot statsbudsjettet for 1995 (foto: Hilde Holthe-Berg).

Månedlige utbetalinger

En av budsjettpostene det ble reagert sterkt imot ifjor, var forslaget om månedlige utbetalinger av studielånet. Dette forslaget har igjen blitt fremmet til neste års statsbudsjett. Det er nå tredje året på rad at regjeringen foreslår dette. Forslaget har aldri blitt godt mottatt, og det vil det ikke bli i år heller.

NSU stiller seg meget uforstående til at regjeringen år etter år fremmer dette forslaget.

-Med dette budsjettet tar staten 90 millioner kroner fra landets studenter i renteinntekter, og dette vil møte motbør hos studentene, hevder Vangen.

Leder i studentstyret ved UiTø, Andreas Bakke, velger å gå enda lenger i sin kritikk av for-

slaget.

-Det er ganske frekt å på nytt gjenreise forslaget om månedlige utbetalinger. Men dette er ikke det eneste. Regjeringen vil i år, som i fjor, samordne fødselsstipendet og engangsstøtten fra Folketrygden for studenter som får barn. Dette vil i praksis si at de mister over 20.000 kroner. Studenter som er foreldre vil således igjen bli budsjettets store taper, sier Bakke.

Kutt i reisemoderasjonen

Forslaget til statsbudsjettet innebærer at reisemoderasjonen på tog, hurtigruta og Nord-Norge-bussen forsvinner for studentene. Dette vil i praksis si at studentene må betale full pris for å benytte seg av disse fremkomst-

midlene. Regjeringen går inn for å fjerne tilskuddet til reisemoderasjonen fra 1. juli 1995. Studentene får således mindre penger å fordele over reiser av det reisestipendet de får av lånekassen.

-Dette forslaget tror jeg ikke vil føre til noen konsekvenser for studentene. Det er vel til syvende og sist selskapene som selv bestemmer om de vil ha reisemoderasjon som tilbud eller ikke, sier Andreas Bakke.

Stipendandelen øker

Stipendandelen vil øke med 1 prosent, fra 22 til 23 prosent. Norsk Studentunion (NSU) er positive til denne økningen, men de mener at dette er en alt for svak opptrapping mot sterkere stipendiering. Andreas Bakke er misfornøyd over økningen i stipendandelen. Han sier i likhet med NSU sentralt at en prosent økning er for lite, når det endelige målet er å ha en stipendandel på 30 prosent.

-Det er et skritt i riktig retning, men det holder foreløpig ikke, sier Bakke.

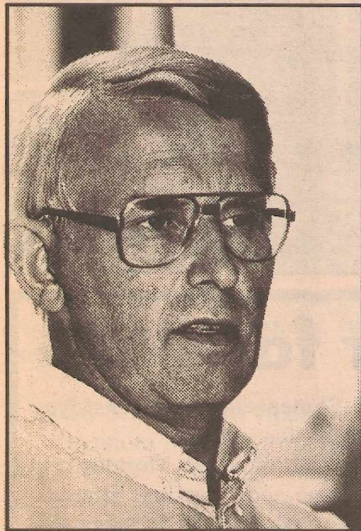
Det blir i dag gitt et beløp på cirka 18.000 kroner til studenter som gjennomfører studiene raskere enn normalt. Nå vil det bli lagt opp til en bonusordning som kan gis til studenter som gjennomfører et studium som varer fra to til seks år. Dette bonusbeløpet vil bli lavere enn det er nå, men dette kommer av at det vil bli flere studenter som vil få tilbudet enn det er nå, blir det hevdet fra Kirke-, utdannings-, og forskningsdepartementet (KUF).

Mistillit - igjen?

Er rektor og administrasjonen skikket til jobbene sine? Den 20. oktober skal Studentstyret bestemme seg for om det egentlig ønsker å stille mistillit til universitetsledelsen eller ikke.

U Kari Myklebost

På forrige Studentstyremøte ble det lagt fram et skriv til vedtak om Studentstyrets syn på universitetets behandling av lukkinga av Institutt for samfunnsvi-

Rektor var den eneste som ikke ble kritisert i mistillitsvedtaket (arkivfoto).

tenskap (ISV). I skrevet heter det blant annet at tilliten til sentraladministrasjonen og administrasjonen ved ISV er ikke-eksisterende, og man ba disse tenke gjennom om de var skikket til jobbene sine. Kritikken kom som en følge av at det per medio september fortsatt var omtrent 100 ledige studieplasser på ISV, og man mener derfor at lukkinga var unødvendig og feilslått. Skrevet ble enstemmig vedtatt, uten at noen ønsket å stille spørsmål eller tegne seg til debatt.

Rektor Ole D. Mjøs var den eneste som ble unntatt for kritikk, og i skrevet heter det at man velger å tro på rektors utspill i media om at han ønsker et åpent

universitet, og vil jobbe for dette framover.

Tar opp saken på nytt

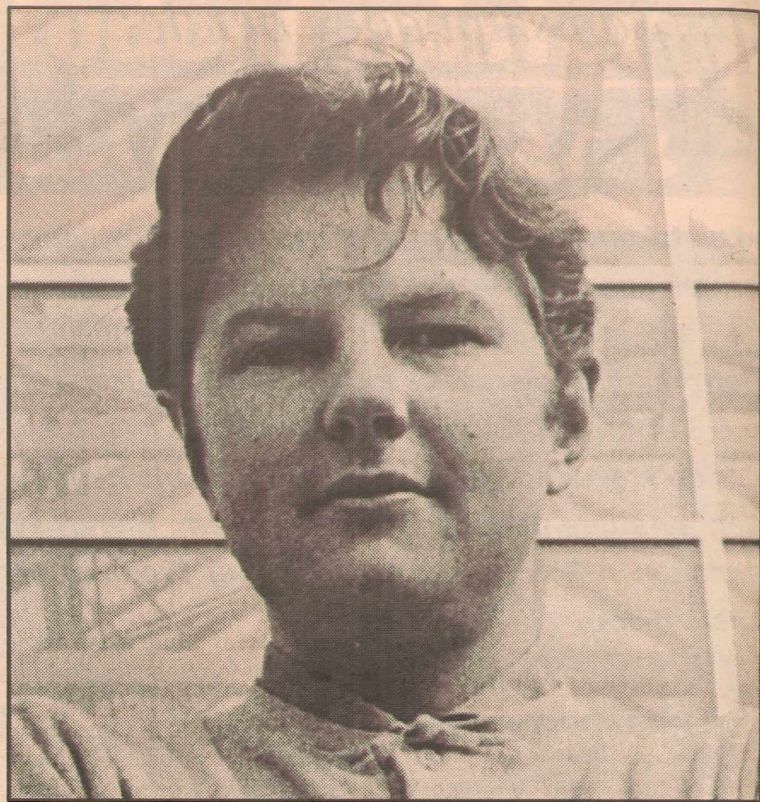
I etterkant har det oppstått uenighet innad i Studentstyret om hva som egentlig ble vedtatt - noen mener at man bare ga universitetsledelsen en advarsel, mens andre mener at man ba dem om å trekke seg fra sine stillinger.

-Vi vil nå utarbeide et alternativ til det opprinnelige skrevet, og dette vil bli tatt opp til votering på neste studentstyremøte den 20. oktober, sier leder for Studentstyret Andreas Bakke. Han legger til at han håper

Studentstyret nå har fått tenkt gjennom saken og bestemt seg for hva de mener, slik at man kan få samlet seg om et vedtak som alle er enige om.

-Det er viktig å vurdere hvem som bør stilles til ansvar i lukkingssaken, og man må også foreta ei seriøs vurdering av konsekvensene av et eventuelt nytt vedtak, mener Bakke. Selv går han ikke inn for å stille mistillit på nytt.

Studentstyremøtet - som forøvrig er åpent for alle interesserte - blir altså holdt torsdag 20. oktober klokka 1200 i Hiet i Hovedgården.

Studentstyreleder Andreas Bakke sendte ikke mistillitsvedtaket til universitetsledelsen - Han håper at vedtaket blir omgjort. (foto: Nina Lager Vestberg).

Sendte ikke ut vedtak om mistillit

Mistillitsvedtaket ble ikke sendt til hverken universitetsledelsen eller ledelsen på Institutt for samfunnsvitenskap, selv om det er nettopp disse to instansene som blir angrepet i Studentstyrets vedtak.

Fem uker er gått siden Studentstyret fattet sitt mistillitsvedtak, men universitetsledelsen har enda ikke fått vedtaket tilsendt.

-Vi har jo registrert vedtaket, men bare gjennom studentmedia. Vi har ikke fått noe tilsendt fra Studentstyret, og synes i grunnen at det er ganske merkelig. Men foreløpig tar vi saken helt med ro og avventer hva Studentstyret vil gjøre videre, sier assisterende direktør ved universitetet, Jan Larsen.

Heller ikke ledelsen på Institutt for samfunnsvitenskap (ISV) fikk tilsendt vedtaket før instituttleder Reidar Bertelsen selv tok kontakt med Student-

styrets arbeidsutvalg og ba om å få en kopi.

«En glipp»

Studentstyreleder Andreas Bakke sier at ingen spesielle i arbeidsutvalget fikk ansvaret for å sende vedtaket til de rette instansene, men at det vanligvis er hans oppgave å komme med presseptspill.

-Jeg sendte uttalelsen sammen med ei pressemelding til Nordlys og Tromsø, men jeg tenkte ikke på at vi burde sende den til ISV og universitetsledelsen, sier studentstyrelederen.

-Hva var vitsen med vedtaket hvis det ikke ble videreformidla til de det gjaldt?

-Det var en glipp at det ikke

ble sendt ut, sier Andreas Bakke. Han benekter at han selv skal ha holdt tilbake vedtaket for å slippe konflikt med universitetsledelsen, selv om han i ettertid har gått ut og sagt at han var uenig i vedtaket, -som han forøvrig har karakterisert som «useriøst».

Ingen spørsmål

Ingen - hverken i Studentstyret eller i Studentstyrets arbeidsutvalg - har stilt spørsmålsteget ved at de ikke har fått noen reaksjon på vedtaket fra universitetsledelsen. På Julius Skogholt, som fremmet forslaget i Studentstyret på vegne av Sosialistisk Studentlag, sier at han regnet med at vedtaket ble sendt ut. Heller ikke han har i ettertid lurt på hvorfor

reaksjonen fra universitetsledelsen uteble.

-Vi har jo en heltidsansatt sekretær i arbeidsutvalget som blant annet skal ta seg av denne typen ting. Dette er ikke ment som kritikk av sekretæren, men jeg antok at saken ville bli tatt hånd om. Det burde jeg kanskje ikke ha gjort, sier han.

På neste studentstyremøte den 20. oktober vil mistillitsaken bli tatt opp på nytt, og det vil sannsynligvis bli fremmet et nytt forslag til vedtak. Studentstyreleder Andreas Bakke bedyrer at det eventuelle nye vedtaket - og det gamle - vil bli sendt til de som er involvert i saken i etterkant av møtet.

Miljøheimevernet:

Føler du for å bidra med ditt innenfor naturvern, uten å være nødt å lenke deg til motorveier, bryte deg inn hos store miljøsyndere for å ta prøver eller bygge vindmølle for å spare energi? Bli miljøheimeverner!

U Vibeke Isaksen og Morten Skogly (foto)

Miljøheimevernets resept på et renere miljø er at alle gjør litt. Til slutt vil aksjonen nå fabrikanter og politikere. Det er en grasrotaksjon for å bedre miljøet, og hvor det er enkelt å delta. Det eneste du trenger for å bli deltager er å krysse ut minst fem punkter med ting du kan gjøre for å bli mer miljøvennlig på en slipp fra Miljøheimevernet, og selvfølgelig følge

Jeanette Andersson fra Miljøheimevernet har enkle miljøtips på lager.

90-åras miljødugnad

dem. Det dreier seg om små enkle ting i dagliglivet, som kildesortering, kompostering og å reparere ødelagte ting i stedet for å kjøpe nytt. Når du da sender inn Miljøheimevernets del, vil du få tilsendt et deltagerhefte samt nyhetsblad med temaer, råd og tips fire ganger i året. Aksjonen har eksistert i tre år, og har nå 21 500 deltagere.

Samarbeidsprosjekt

Aksjonen er dannet som et samarbeid mellom 14 organisasjoner. Noen av de største er med i et råd som styrer dugnaden. Miljøheimevernet har ingen medlemmer, bare deltagere. Blant organisasjonene er blant annet Norges Husmorforbund, Norges Idrettsforbund, Fremtiden i våre hender og Norges Naturvernforbund.

Flere organisasjoner har

utarbeidet egne hefter om miljøvern tilknyttet det de holder på med. Idrettsforbundet har laget et som er beregnet på idrettslag, og Husmorforbundet har laget en bok om småbarn som forbrukere.

Miljøfamilier

Sammen med Framtiden i våre hender skal Miljøheimevernet verve 100 grønne familier. På Rådhuset er det lagt ut 100 pakker med informasjon om hvordan man kan leve miljøvennlig i Tromsø by. Disse er sponset av Foreningen Norden, og derfor gratis. Forhåpentligvis støtter kommunen kjøp av flere når det ikke er flere pakker igjen. Deltagerne i prosjektet skal senere evalueres for å finne ut om de fører et mer miljøvennlig liv.

-Hittil har oppslutningen vært bra, forteller Jeanette

Andersson, leder av Miljøheimevernet i Tromsø og Finnmark. Dette til tross for at miljøbevisstheten faktisk går ned blant folk flest.

Miljøhelg

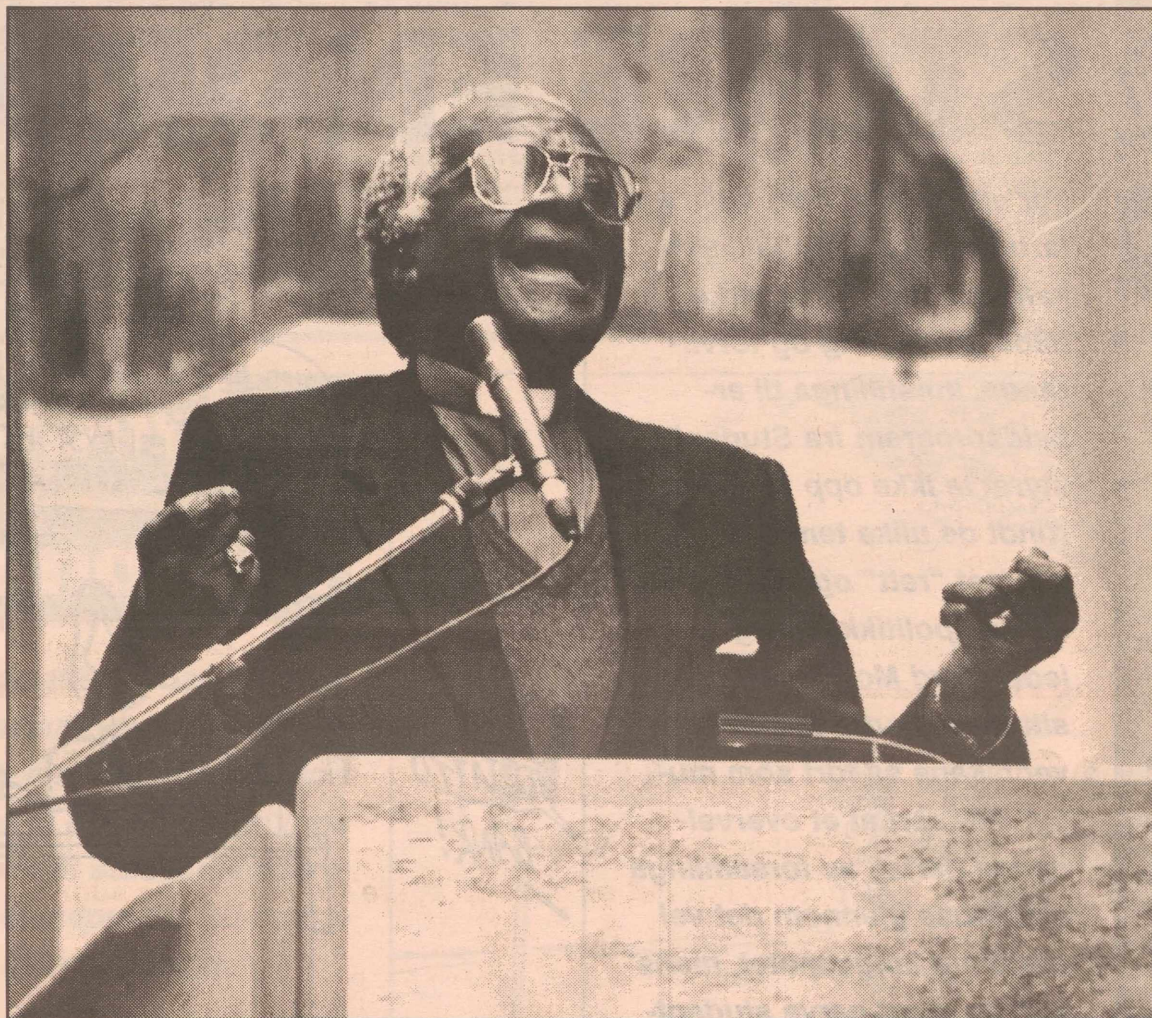
Den første helgen i november arrangeres det miljøhelg som er åpen for alle. Her blir det foredrag om energiøkonomisering og grønt forbruk, informasjon om kildesortering og kurs i bygging av kompostbinger. Miljøheimevernet vil holde miljøverksted med mange gode tips til gjenbruk av ting som vanligvis havner i søpla. De vil også forsøke å få i gang en byttering hvor man kan bytte varet og tjenester.

Hvis du vil bli miljøheimeverner kan du kontakte Miljøheimevernet, Skippergt. 11B, Postboks 472, 9001 Tromsø.

Tutu i Tromsø: -Frigjøringa et Guds mirakel

«Når universitetet i Tromsø skal dele ut en æresbevisning til det sør-afrikanske folk plukker det ut en mann med et navn som er lett å uttale og hvis ansikt er lett gjenkjennelig på grunn av den store nesen.» Slik takket erkebiskop Desmond Mpilo Tutu for æresdoktoratet han ble tildelt mandag 3. oktober, da han og hans kone Leah besøkte Tromsø. «Men tro ikke at jeg er en beskjeden mann! Som jeg sa da jeg snakket med Clinton i det Ovale kontoret...»

U Åsgeir Johansen og Mariane Strøm (foto)

-Det føles ekstra godt å komme tilbake til dere og si: "Dere hjalp oss fram til seier!", sa biskop Desmond Tutu i sin takketale.

Tutu sa på sin beskjedne måte at han mottok ikke æresdoktoratet på egne vegne, men først og fremst på vegne av det sør-afrikanske folk, og han betraktet det som et privilegium å motta denne æresbevisning i deres navn. Det som hadde skjedd i Sør-Afrika betraktet han som et av Guds mirakel, som ville ha vært umulig uten støtte fra det internasjonale samfunn.

-Derfor føles det ekstra godt, sa han, -etter først å ha reist jorden rundt for å be om hjelp, å komme tilbake til dere og si: «Dere hjalp oss fram til seier!»

De unge

I den anledning rettet han en spesiell takk til de unge, som han betraktet som Guds spesielt utvalgte medarbeidere. -Unge mennesker, sa han, har et usedvanlig engasjement når det gjelder rettferdighet og fred. De har ingen spesiell grunn for sitt engasjement, men de er idealistiske. Kanskje hadde han tromsøstudentene som takket nei til penger fra oljeselskapet Total, som var sterkt engasjert i Sør-Afrika, Operasjon Dagsverk og Aksjon Slett Ulands Gjelda (SLUG) i tankene. Både erkebiskopen og Mjøs sa seg uforbeholdent enig i SLUGs planlagte markering av Verdensbankens 50-års jubileum, «50 år er nok»-kampanjen. Tutu skrev også under på opprop om å slette Ulandsgjelda.

-Gud har gjort det vanskelig for oss å tro på ham. Når vi ser på verdens tilstand kunne man ønske at Gud kunne ha gjort det hele annerledes. Men han har en drøm, en drøm om at vi mennesker skal innse at vi er en familie.

Unge mennesker deler denne drømmen. Derfor ber Gud de unge om å hjelpe ham å virkeliggjøre drømmen.

Usannsynlig sted

-Sør-Afrika var et usannsynlig sted for Guds mirakel å skje, fortsatte Tutu. -Apartheid har etterlatt seg en forferdelig arv: arbeidsledighet, utilstrekkelig helse-dekning, men kanskje verst av alt er utdannings-krisen. Han nekter ikke at der fortsatt finnes problemer i hans hjemland, men sier at det går i riktig retning og i dag går alle sør-afrikanere med hevet hode og er stolte over sitt hjemland. Men likevel blir vi forbauset hver dag vi våkner opp og ser at himmelen ikke har falt i hodet på oss! Selvfølgelig er vi ikke enige med alt regjeringen vår gjør, men alt i alt vil jeg gi dem 1.5 i karakter

-Jeg håper at Sør-Afrika kan bli et eksempel for andre land som sliter under tyranniets åk. Vi kan si: Se, vi har greid det! Vi er fri! Vårt mareritt er over.

Derfor støtter jeg SLUGs aksjon, men jeg mener at man ikke skal slette gjelda uten videre. Det vi bør gjøre er å gi u-landa seks måneder på å innføre demokrati, sørge for at menneskerettighetene blir respektert og at vanlige folk får den respekten de fortjener. Når disse krav blir innfridd, først da kan vi slette gjelda, mente Tutu.

Kirkens rolle

-Kirkens rolle i det nye Sør-Afrika er først og fremst som en helbreder, sier han. Den nyoppstartede «Truth and reconciliation-committee» vil åpne opp gamle sår, men slike sår kan ikke leges før det har blitt åpnet og rensket. Vi vil fortsette å være de svakes stemme, og delta i gjenoppbygningen av landet vårt. Men samtidig er det viktig at kirken ikke har altfor nær kontakt med regjeringen slik at Bibelens troverdighet blir kompromittert. Derfor nektet min kirke våre bi-

skoper å være medlemmer av politiske partier. Denne avgjørelsen har vi imidlertid bestemt oss for å revurdere.

EU

Da Tutu ble spurt om han så en eventuell fare med en sterkere europeisk blokk svarte han at «alle mennesker er avhengig av hverandre.» -Det menneske som er selvforsynt er et under-menneske. «Når en torn stikker en i foten, må hele kroppen bøye seg for å plukke den ut,» sier et afrikansk ordspråk, som han siterte. Hvis EU tror at det skal bli selvforsynt søker det en illusjon.

-EU kan ikke produsere alt det trenger selv. Derfor ser jeg ingen umiddelbar fare med EU, med mindre det oppfordrer til xenophobia og eksklusivitet, som det virker som det gjør, med å bygge murer rundt Europa.

Hilsningstaler

Rektor Ole D. Mjøs fortalte i sin introduksjon av Tutu om den nye avtalen som har kommet istand mellom de fire norske universitetene, samt Landbrukshøgskolen på Ås og NSU, og fire sør-afrikanske universiteter: University of the North, University of the Western Cape, University of Durban-Westville og University of Fort Hare. Denne avtalen vil omfatte forsknings-samarbeid på Master- og doktorgradsnivå på fagfelt der de sør-afrikanske universitetene ønsker å styrke sin kompetanse. Den norske regjering har bevilget 9 millioner til dette prosjektet og pengene skal da brukes til blant annet reiser, stipender, utstyr og litteratur. Denne avtalen ble undertegnet av erkebiskop Tutu på vegne av University of the Western Cape og rektor Mjøs på UiTøys vegne.

Mjøs roste Tutu opp i skyene og sa at Tutus mellomnavn, Mpi-

lo, betyr «liv» og at det var akkurat det Desmond Tutus virke sto for. Når endelig hovedpersonen selv kom til orde fortalte han om enken som gikk i sin manns begravelse og hørte på presten som roste den avdøde. Da snudde hun seg og hvisket til barna sine: «Jeg tror vi er kommet i feil begravelse...»

Parallell mellom samer og svarte

Under æresdoktorseremonien i Glassgården sto Sametingspresident Ole Henrik Magga og Lucy Bambrong fra Ghana som talte på vegne av Utenlandske studenters forening. Magga sa i sin tale at han følte en dyp glede over at demokratiet får fotfeste i Sør-Afrika. Han sa at vi kan ikke forstå de svarte sør-afrikaneres lidelse, til tross for at hans eget folk hadde opplevd undertrykkelse og vært den laveste kaste i samfunnet. Samene hadde blitt lært opp til å hate sin egen kultur og sitt språk. Og her påviste han en sør-afrikansk/samisk forbindelse: Den sør-afrikanske utenriksministers tale i FN i oktober 1960, hvor han beskyldte Norge for å være en rasistisk stat med samene i tankene, markerte begynnelsen på slutten for samenes undertrykte situasjon.

Lucy Bambrong snakket om hvordan kvinnene og deres posisjon blir glemt i mennenes makt-lek. Kvinner bør bli oppmuntret til å delta fordi: Når du utdanner en mann, utdanner du en mann, når du utdanner en kvinne, utdanner du en hel nasjon.

Seremonien ble avsluttet på en verdig måte med den sør-afrikanske nasjonalsangen «Nkosi sikelela iAfrica,» som studentkoret «Fullt på høyde» sang på en svært overbevisende måte.

STUDENT RADIOEN

FM 105.6

Mandag

- 07.30 **Mørkravitter**
Aktuell byradio med reportasjer, intervjuer og musikk
- 09.10 **9 ti 11.**
Forniddagsradio med platestafett, konkurranser og musikk.
- 11.10 **Tromsøtoppen**
De mest solgte platene i Tromsø siste uke
- 15.00 **Aktuelt 15**
Nyheter og reportasjer
- 17.30 **Tropical Extravaganza**
- 18.30 **Ukas nye plater**
- 21.30 **Radiobingo**
i samarbeid med Ramfjord UIL

Tirsdag

- 07.30 **Mørkravitter**
Aktuell byradio med reportasjer, intervjuer og musikk
- 09.10 **9 ti 11.**
Forniddagsradio med platestafett, konkurranser og musikk
- 11.10 **Ukas nye plater**
- 15.00 **Aktuelt 15**
Nyheter og reportasjer
- 22.00 **Jazzforum**
med Tom Jensen
- 23.00 **Elvisradioen**

Onsdag

- 07.30 **Mørkravitter**
Aktuell byradio med reportasjer, intervjuer og musikk
- 09.10 **9 ti 11.**
Forniddagsradio med platestafett, konkurranser og musikk
- 11.10 **Musikkmaksimum**
Repriseutdrag
- 15.00 **Aktuelt 15**
Nyheter og reportasjer
- 21.30 **Studentradioen**
Krimskrams
- 22.00 **Studenthjørnet**
Aktuelt stoff fra studentmiljøet.

Torsdag

- 07.30 **Mørkravitter**
Aktuell byradio med reportasjer, intervjuer og musikk
- 09.10 **9 ti 11.**
Forniddagsradio med platestafett, konkurranser og musikk
- 11.10 **Elvisradioen**
Repriseutdrag
- 15.00 **Aktuelt 15**
Nyheter og reportasjer
- 22.00 **Tropical Extravaganza**
- 23.00 **Studentradioen**

Freitag

- 07.30 **Mørkravitter**
Aktuell byradio med reportasjer, intervjuer og musikk
- 09.10 **9 ti 11.**
Forniddagsradio med platestafett, konkurranser og musikk
- 11.00 **Jazzforum**
- 15.00 **Aktuelt 15**
Nyheter og reportasjer
- 20.00 **Beatservice**
Rytmisks og syntetisk
- 21.00 **Looney tunes**

Lørdag

- 13.30 **Kultur på tvers** Kulturmagasin med aktuelle reportasjer fra byens kulturliv
- 15.00 **Studentradioen**
Musikk
- 16.30 **Elektrisk Café**
Techno og undommelig dansemusikk
- 17.30 **Blues- og Rock Alliansen**

Søndag

- 10.30 **Søndags-frokost**
- 12.30 **Populærtvitenskapelig magasin**
- 13.00 **Elvis-radioen**
- 14.00 **Musikkmaksimum**
- 16.00 **Tromsøtoppen**
- 17.00 **Bleep-Culture**

STUDENT RADIOEN

FM 105.6

ALLTING

Papirrot hindret debatt

Sakspapirene til alltinget er et kapittel for seg. Et av punktene på dagsorden var revidering av arbeidsprogrammet for studentdemokratiet..

Arbeidsprogrammet omfatter det meste som berører en UiTø-student, fra studiefinansiering via helsetilbud og idrett til miljøspørsmål.

Det er vanlig prosedyre at Studentstyret kommer med ei innstilling til revidert arbeidsprogram, som så blir tatt opp og stemt over på alltinget. Men i år ble det gjort noe som ikke er vanlig: Studentstyrets innstilling kom som en ferdig pakkeløsning hvor bare flertallsvedtakene fra Studentstyrets behandling ble presentert. Hverken mindretallsforslagene eller noen av de problemstillingene som ble diskutert i Studentstyret var referert.

Tidligere har det vært vanlig å opprettholde mindretallsforslagene som egne forslag til avstemming på alltinget. I tillegg har man brukt å presentere mindretallsforslagene og forklare kort hva de går ut på. Dette har blitt gjort for at sakene og problemstillingene skal være enklere å få med seg, også for de som er uten erfaring i studentpolitikken.

Hvorfor ble ikke tidligere års mønster for sakspapirer fulgt? Begrunnelsene fra Studentstyrets arbeidsutvalg (Sst-AU) spriker noe, enkelte sier at tidsnød og ei kopi-maskin som slo seg vrang førte til "amputerte" sakspapirer, andre hevder at dette ble vurdert som den riktige og mest hensiktsmessige måten å legge fram innstillinga på.

Organisasjonssekretær i Studentstyrets arbeidsutvalg (Sst-AU), Gisle Johansen, er enig i at det er grunn til bekymring hvis sakspapirene virker som et hinder i stedet for ei innføring i de studentpolitiske debattene.

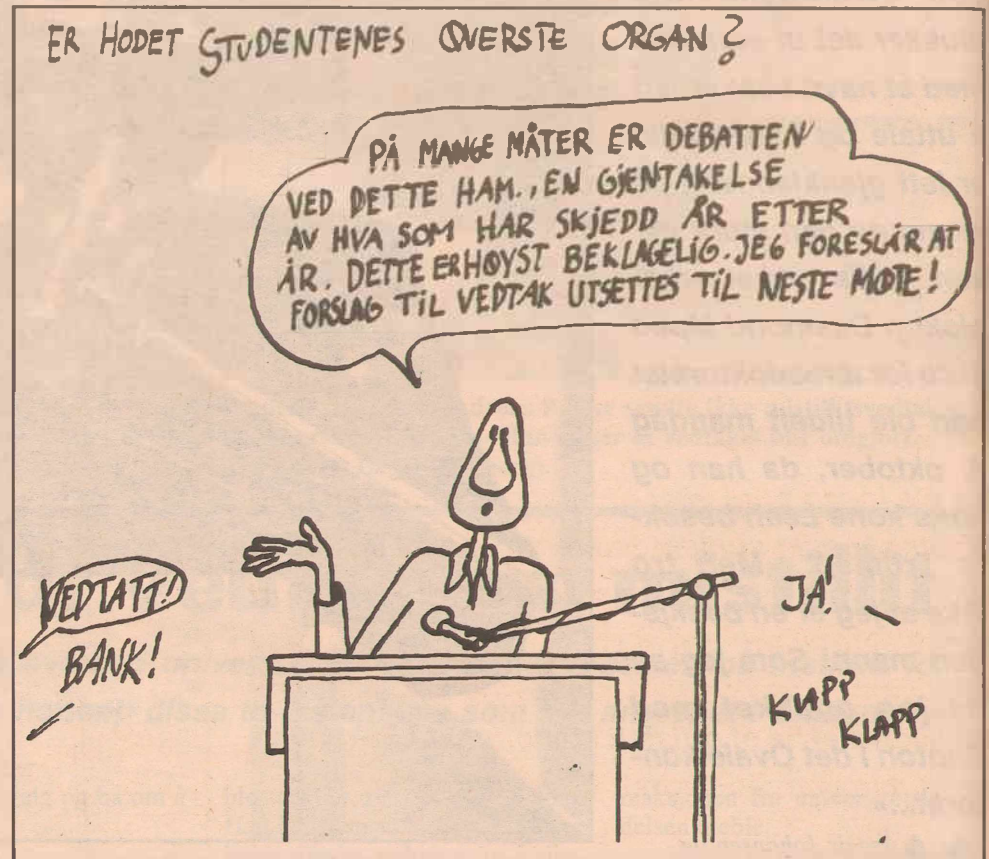
-Men ei "smørbrøddliste" av forslag, der man nærmest velger det forslaget som til ei hver tid ser mest fristende ut, er ikke nødvendigvis et bedre alternativ, mener Gisle. - Hvis vi skulle lagt inn alle mindretallsforslagene ville det ha gitt oss flere forslag å stemme over, men det er ikke dermed sagt at vi ville fått et bedre allting. Personlig mener jeg at kortklippede, effektive møter hvor man ikke får tid til å presentere sakene ordentlig er mer skadelig enn korte sakspapirer.

På spørsmål om årets gjennomføring vil bli fast praksis, svarer Gisle Johansen at det er opp til Studentstyret å bestemme fra gang til gang om de ønsker at mindretallsforslagene skal ligge ved den endelige innstillinga.

-Hvis Studentstyret ikke ber om å få inn dissensene, kommer de heller ikke med, sier han.

INGEN DEBATT - STORE ENDRINGER

For en student uten videre fartstid i studentpolitikken kan høstens allting virke både uforståelig og forvirrende. Innstillinga til arbeidsprogram fra Studentstyret la ikke opp til debatt rundt de ulike temaene, men slo fast "rett" og "galt" i studentpolitikken - og møteleder Tord Mortensen gjorde sitt for å skuffe gjennom vedtakene så fort som mulig. Ikke rart at et overveldende flertall av forsamlinga satt tause gjennom det vel fire timer lange møtet, mens kun de mest garva studentpolitikkerne tok ordet.

Tegning: Erik Ødegaard.

Kvinnepolitikk uten handling

Kvinnepolitikken i Studentstyrets (Sst) forslag til arbeidsprogram ble hardt rammet på alltinget. Flere av de mest konkrete tiltakene som allerede var inne i programmet ble strøket av et flertall på møtet.

Alle punktene om radikal kjønnskvote- ring ble fjernet fra arbeidsprogrammet (arkivfoto).

U Brynjar Indahl

Alltinget vedtok å gjøre flere endringer i Sst's kvinnepolitiske program. Blant annet ville alltinget fjerne punktet om å jobbe for radikal kjønnskvote- ring. Tinget ville heller ikke prioritere kvinnelige forfattere på pensum- lister eller stille seg bak likestillingsutvalgets krav til universitetsledelsen og Universitetsstyret om kjønnskvote- ring.

Skuffet

Nestleder Eirin Endresen Ytreberg, som er har ansvaret for kvinnepolitikk i Sst, ble skuffet over resultatet.

-Det er en klart svakere kvinnepolitikk. Det snille står igjen, men det konkrete som måtte til for å kom-

me videre i likestillingsarbeidet ble fjernet. Man sier at man vil gjøre noe, men tar ikke konsekvensen av dette. Handlingen i arbeidsprogrammet er dermed borte.

Eirin Endresen Ytreberg ble i vår valgt til nestleder i Sst på en klar kvinnepolitisk profil, hvor hun spesielt la vekt på de punktene som nå ble fjernet.

-Min jobb i Sst vil helt klart bli mye vanskeligere nå, sier hun. -Det virker som om studentene er for konservative til å innse at vi trenger et kvinneperspektiv ved Universitetet i Tromsø. Et bedre kvinneperspektiv vil føre til et større mangfold, gjennom for eksempel en mer allsidig pensumlitteratur. Større mangfold vil nødvendigvis føre til en kvalitetsheving av undervisningen. I stedet er vi nå på ste-

det hvil. De sterke virkemidlene er borte.

Det eneste positive, ifølge Endresen Ytreberg, var at alltinget gikk inn for stillingen som likestillingskonsulent ved Universitetet i Tromsø skal bli en heltidsstilling.

-Og man kan fremmedrive med informasjonarbeid, legger hun til.

Ingen debatt

Selv om det ble gjort ganske dramatiske endringer i Sst's kvinnepolitikk, var det ikke en eneste debatt under møtet om hva man ville med kvinnepolitikk. Forslagene ble levert inn enten anonymt eller via en kort muntlig presentasjon. Under vedtaksekvensen senere ble vedtakene gjort under tildels stor forvirring blant studentene som var tilstede.

Privat lånekasse

Sosialistisk Studentlag (SSL) foreslo å opprette en privat lånekasse for privatister.

En dobling av semesteravgiften vil gi ca. 2 millioner kroner, og dette vil være nok til å finansiere studiene for ca. 70 privatister ved Universitetet i Tromsø.

Ideen til opprettelsen av ei privat lånekasse kom etter at Kirke-, undervisnings- og forskningsdepartementet i høst bestemte at privatister ikke hadde rett til studiestøtte fra Statens lånekasse for utdanning. Sosialistisk Studentlag mente at ei privat lånekasse for privatister, finansiert av de som allerede har fått studie- plass ville være en solidarisk handling

fra studentene som var kommet inn på lukkede studier.

Det hele skulle praktisk kunne løses ved at for eksempel Landsbanken eller Samvirkebanken skulle administrere utbetaling og innkreving.

Alltinget mente sannsynligvis at dette ikke var så solidarisk, og stemte imot...uten debatt.

ALLTING

Tilbakebetaling etter evne

Alltinget vedtok å endre på prioriteringene i studiefinansieringen i arbeidsprogrammet. Økt stipendandel ble fjernet til fordel for et prinsipp om reell inntektsavhengig tilbakebetaling.

Med reell inntektsavhengig tilbakebetaling (IATB) vil du som ferdigutdannet betale en fast prosent av inntekten din til Lånekassen. I tillegg settes det en sats for hva som bør bli betalt tilbake i løpet av et år.

Yrkesaktive som har lav inntekt og ikke klarer å betale det de burde i løpet av

et år, vil få differansen mellom det de burde ha betalt og det de i realiteten har hatt kapasitet til å betale avskrevet fra lånet. Dette kan da sees på som et stipend.

Fordelen med dette er at man får en bedre omfordeling mellom de som har lav inntekt og de som har høy inntekt. Dette vil spesielt føre til en mer kvinnevennlig studiefinansie-

ring, siden typiske kvinneyrker innen for eksempel omsorg er lavtlønnsyrker.

Den nåværende ordninga med stipend må sannsynligvis strykes hvis man skal få gjennomslag for IATB hos departementet.

EU-standpunkt uten dramatik

Det ble ingen bred eller dramatisk debatt om hvilket standpunkt studentdemokratiet skal ha til EU. Alltinget forkastet onsdag formiddag med stort flertall et forslag om å si nei til EU. Studentstyrets innstilling, som i praksis sier at studentdemokratiet ikke skal ha et offisielt standpunkt i EU-spørsmålet, ble dermed vedtatt uten endringer.

U Henning Jensen

Studentstyrets forslag sier at studentdemokratiet skal spre informasjon om EU, delta i den daglige debatten og arrangere en EU-debatt uke.

Studentstyreprerentant Pål Julius Skogholt fremmet et tilleggsforslag til punktene, som sa at studentdemokratiet må si nei til EU på prinsipielt grunnlag.

Politisk impotent

-Det er et tegn på politisk impotens hvis allmøtet ikke tar standpunkt til EU, sa Skogholt, og presiserte at som studenter kan

vi ikke se bort i fra at vi befinner oss i et større samfunn.

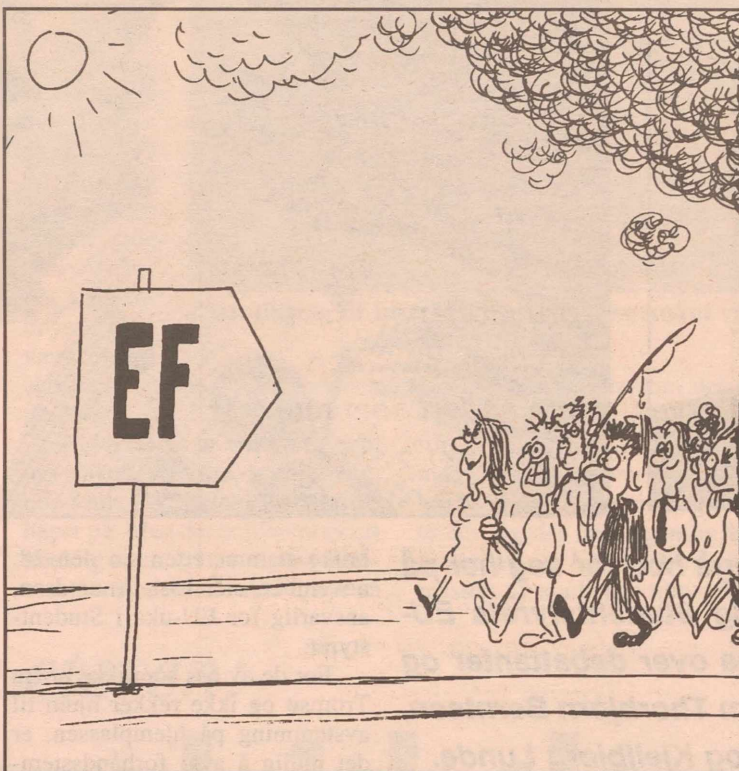
-Derfor må vi se på konsekvensene av et EU-medlemskap for samfunnet som helhet, mener han.

Selv ikke Skogholt's påstand om politisk impotens hos alltingsdeltakerne greide å skape temperatur i EU-debatten på alltinget.

Ikke representativt

Et par motinnlegg mot neiforslaget var det, men ingen som kunne bidra til en bred debatt om saken.

-Det er ikke riktig at 150 deltagere på alltinget skal ta et

Tegning: Erik Ødegaard.

standpunkt i EU-saken på vegne av 7.000 studenter, sa studentrepresentant i SiTø-styret, Geir Ove Ystmark.

-EU baserer seg på et markedsbasert utdanningssystem som vi som studenter ikke kan godta, argumenterte Skogholt. Han avsluttet med at alltinget skal legge den politiske plattformen for Studentstyret og er derfor å be-

trakte som et studentenes LO, som har rett og plikt til å ta avstand fra EU på prinsipielt grunnlag.

Selv om debatten ikke ga noe bilde av stort engasjement hos de fleste allting-deltakerne, viste akklamasjonen da nei til EU forslaget ble forkastet, at det var en viktig avgjørelse for studentene.

Nei til parkeringsavgift

Allmøtet gikk imot Studentstyrets forslag om parkeringsavgifter på universitetets parkeringsplasser. Dermed falt det mest omstridte forslaget i miljødelen av arbeidsprogrammet.

U Asgeir Johansen(foto)

Det ble mobilisert mot parkeringsavgifter i forkant av alltinget. I Hovedgården ble det hengt opp plakater fra student-bilister hvor det sto blant annet at «...nå vil de at vi studenter skal betale bøter og avgifter også!»

Motstanderne av parke-

ringsavgift markerte seg på alltinget i to innlegg hvor de hevdet at det vil være usolidarisk av alltinget å omfordele penger fra ei studentgruppe til en annen.

Forslaget om parkeringsavgift på universitetsområdet ble fremmet av medlem av Studentstyret, Pål Julius Skogholt. Han sier i

en kommentar til Utropia at studentene med sitt nei til parkeringsavgift sier at de kun er villig til å ta miljøproblemenes alvorlig på andres bekostning. Inntektene skulle blitt brukt til subsidiering av kollektivtrafikken for studentene. Organiseringen av avgiften skulle gjøres ved et sam-

arbeid mellom universitetet og kommunen sitt parkeringskontor.

De andre punktene i arbeidsprogrammet som omhandlet miljøpolitikk ble uten debatt. Disse punktene gikk ut på kildesortering og fjerning av engangsbeholdninger fra kantinene og resirkulering av papir.

Et klart flertall av studentene ønsket ikke miljøavgift på UiTø's parkeringsplasser.

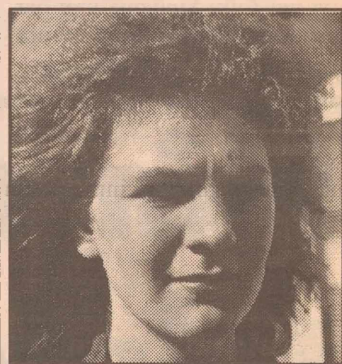
Nyvalgt i Universitetsstyret, Trine Hamran.

Med god margin

Studentrepresentantene som ble valgt til Universitetsstyret og styret i Studentsamskipnaden (SiTø) ble alle valgt med så klar margin at det holdt med en valgrunde.

Trine Hamran og Kjetil Kvalsvik er valgt som studentrepresentanter i Universitetsstyret, mens Lena Skau, Geir Jarle Voldmo og Frank Thure Lindgren er studentenes representanter i styret i SiTø.

Trine Hamran og Kjetil Kvalsvik er begge nye i Universitetsstyret. Elin Ytreberg, Martin Rasmussen og Willy Hustad Olsen ble valgt som vararepresentanter til Universitetsstyret.

Lena Skau.

Helhetlig politikk

Trine Hamran har erfaringer fra en rekke fagverv ved universitetet og bred erfaring fra studentpolitikken. Hun mener hun kan bruke disse erfaringene til jobbe for en helhetlig politikk i Universitetsstyret.

Kjetil Kvalsvik er tidligere leder i Studentstyret, og sa i sin valgtale at han ønsker å jobbe i Universitetsstyret for et kritisk og kreativt universitet.

Gjenvalg til SiTø

Lena Skau og Geir Jarle Voldmo fikk begge fornyet sin tillit fra alltinget og ble gjenvalgt med over 60 prosent av stemmene. Frank Thure Lindgren er ny i styret.

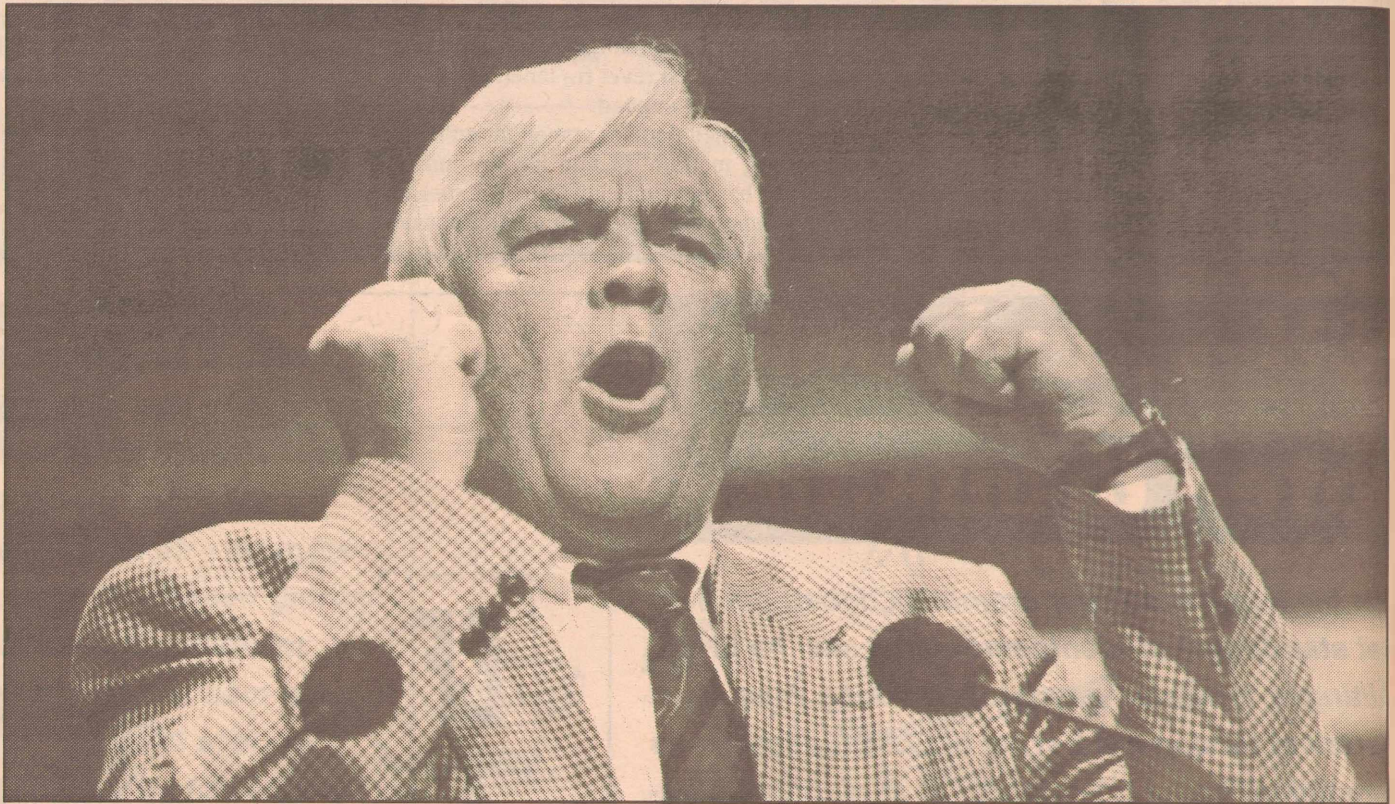
Vara til styret i SiTø ble Jarle Heitmann, Terje Johannesen og Jørn Fauske.

EU-uke på universitetet:

Fakta og følelser

HØYRE: Rådgiver Rita Westvik, kommer for å tale varmt om EU sammen....

UNDER: ...med miljøvernminister Berntsen under EU-uka på Universitetet. (Bilder: Nordlys)

Neste uke kommer det til å gå hett for seg her på universitetet. Da går nemlig Studentstyrets EU-uke av stabelen, og på lista over debattanter og innledere finner vi navn som Thorbjørn Berntsen, Dag Hareide, Rita Westvik og Kjellbjørg Lunde.

U Kari Myklebost

17. - 21. oktober inviterer Studentstyret til EU-uke. En drøy måned før folkeavstemminga om norsk EU-medlemskap får studentene ved Universitetet i Tromsø sjansen til å høre EU-saken debattert og lagt fram fra både ja- og nei-folk. Studentstyret har fått hjelp fra både Studenter mot EU og Europabevegelsen på uni-

versitetet til arrangementet, og bredden i innledere og debattanter er stor: Hit kommer handelsministerens rådgiver for å overbevise oss om å si JA, mens miljømannen Dag Hareide skal gi oss et innblikk i miljøbevegelsens NEI-argumenter.

Forhåndsstemme

-Målet med EU-uka er å nå ut med informasjon og synspunkter til flere, slik at flest mulig kan ta et standpunkt og

bruke stemmeretten sin den 28. november, sier Lisa Amundsen, ansvarlig for EU-uka i Studentstyret.

For de av oss som ikke er fra Tromsø og ikke rekker hjem til avstemming på hjemplassen, er det mulig å avgi forhåndsstemme her på universitetet. Det vil bli satt ut tre urner på universitetet fra 14. - 21. november, i tillegg til at man også kan avgi forhåndsstemme på Rådhuset i sentrum fra 10. oktober. Det er viktig å stemme i god tid, i og med at alle forhåndsstemmene skal sendes til hjemkommunene og telles opp der.

Kystkvinner, utdanning og miljø

Mandag morgen og formiddag er i sin helhet viet til fisken.

Førstemann ut er Peter Øverbeck, advokat og førsteamanuensis ved NFH. Han skal holde ei innledning hvor han tar for seg EU-rettens system, med særlig vinkling på fiskeriløsninga. Litt seinere vil Ola Flåten, professor ved NFH, og Eva Munch Madsen, stipendiat, innlede om kystkvinnenes rolle hvis Norge går inn i EU.

Mandag ettermiddag vil EU og utdanning bli tatt opp, både i foredragsform og som tema for debatt. Her stiller Morten Pettersen, tidligere student ved UiTø, nå politisk rådgiver i Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet til debatt mot Anne Sofie Lægran fra Studenter mot EU.

På tirsdag trør to av tungvektene i norsk politikk til med miljødebatt; miljøvernminister og

ja-mann Thorbjørn Berntsen møter generalsekretæren i Naturvernforbundet, Dag Hareide.

Onsdag vil Randi Rønning Balsvik, professor i historie, gi ei reint faktabasert innledning om EUs historie, mens Arne Overrein ved filosofiseksjonen gir et foredrag med tittel «Politikk, vitenskap og følelser i EU-debatten».

Demokrati og velferd

Torsdag vil Carl Erik Schulz, professorstipendiat ved NFH, sette EU-saken inn i en internasjonal sammenheng i sin innledning om EU og verdensøkonomien. Dagens debatt heter «Demokrati bortenfor nasjonalstaten», og her stiller Espen Barth-Eide, forsker ved Norsk utenrikspolitisk institutt mot Nils Aarsæther, leder i Troms Nei til EU og professor i samsfunnsplanlegging.

EU-ukas siste dag byr på to store debattmøter.

Hva skjer med velferden innenfor EU? Dette skal Roger Solheim, politisk rådgiver i helse- og sosialdepartementet og Einar Vetvik fra Diakonhjemmets høgskole gjøre rede for.

Uka avsluttes med debatt mellom Kjellbjørg Lunde, parlamentarisk leder i SV, og Rita Westvik, politisk rådgiver for handelsministeren. Disse to skal - naturlig nok - ta for seg temaet EU og kvinnepolitikk. Debatten finner sted på Folkets Hus, og dette er det eneste møtet som ikke er lagt til universitetet. Tid og sted for de enkelte arrangementene vil du finne oppslag om på universitetet.

Når det piper i telefonen...

....er det opptattsignalet du hører. Kapasiteten hos Statens Lånekasse for Utdanning er sprengt. Studenter oppfordres til ikke å ringe unødvendig.

U Vibeke Isaksen og An-Magrit Gjertsen (foto)

Sjansen for å oppnå kontakt med Lånekassa per telefon er nærmest umulig for tiden. Til tross for at 4 ansatte bare tar seg av telefonhenvendelser, er pågangen så enorm at enkelte studenter har forsøkt i dagevis uten å oppnå kontakt.

Forsinker behandlingstiden

Lånekassa svarer 400 telefoner om dagen. For hver ny telefon blir behandling av andre søknader utsatt litt. Gjen-

tatte anmodninger til studentene om ikke å ringe unødvendig har ikke ført fram. Alle synes å tolke det til kun å gjelde for andre. Resultatet er sprengt kapasitet.

Kollisjon

Presset på Lånekassa er ekstra stort fordi mange henvender seg angående tilbakebetaling, i tillegg til alle som venter på studielånet. Høstavrdraget skal være betalt innen 1. oktober, og mange ringer for å rydde opp i uklarheter. Dette fører til en topp av saker som venter på behandling. En del av presset kunne vært unngått hvis studentene hadde søkt straks de visste hva de skulle gjøre, og ikke ventet til like

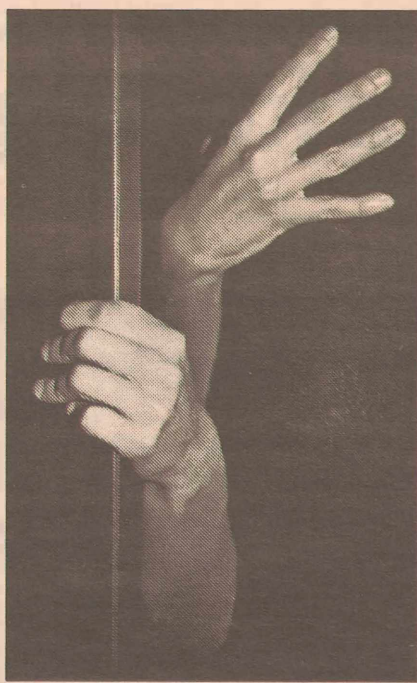
Mange prøver uten hell å komme igjennom telefonen til Lånekassa.

etter skolestart når pågangen er størst. I høst fikk Lånekassa inn 3500 søknader om lån og stipend i løpet av en dag.

Forverring?

Lånekassa kan ikke love bedring neste studieår. Den mangler ressurser til å ansette flere.

-Allerede nå prioriterer vi telefoner langt over det som er forsvarlig, sier Harald Fagerli, nestleder ved Lånekassas kon-

tor i Tromsø.

-Hvis Stortingets forslag om omgjøring av lån til stipend ved bestått eksamener etter normert tid blir innført, vil vi få dobbelt så mange henvendelser i året. Dette uten at bevilgningene til Lånekassa øker, avslutter han. Hver student vil da bli nødt til å sende 2 søknader i året.

BILLIGST I BYEN !!!

Annonser i Utopia

Tlf: 77 64 42 83

...det lønner seg

Nette problemer

for Tromsøstudentenes
Dataforening

Tromsøstudentenes Dataforening (TD) sitter på datautstyr for flere hundre tusen kroner. Organisasjonen jobber nå for å få koblet sine maskiner opp mot det verdensomspennende Internet, men nektes foreløpig adgang. Uten tilgang til Internet er maskinene ifølge TD knapt verdt pappeskene de kom i.

U Andre Bruun og
Brynjar Indahl (foto)

Tromsøstudentenes Dataforening har i lengre tid arbeidet intenst for å få koblet sine maskiner opp mot Internet. Fra firma rundt om i Norge har de gratis fått låne utstyr verdt mange penger (medlemmene prater om sekssiffrede pengesummer). Dette utstyret står pr. i dag nesten lammet fordi organisasjonen nektes adgang til det nettet maskinene i rommet ved siden av, er tilkoblet. Formålet med å koble TDs maskinpark til det verdensomspennende Internet, er i følge TD å gi alle studenter ved Universitetet i Tromsø mulighet til å få tilgang til de enorme mengder med informasjon og ressurser som tilbys fra ulike organisasjoner og andre uiversiteter i verden. Uten tilgang til Internet er

maskinene i TD's maskinpark (i følge TD), knapt verdt pappeskene de kom i.

Vil skjerme nettet

Utvilsomt må dette kunne karakteriseres som et nytt tilfelle av særdeles dårlig kommunikasjon mellom universitetsledelse og grasrot. Ledelsen vil skjerme Internet mot uvetting bruk, og vil derfor behandle saken så nøye som mulig, mens data-ekspertisen ved TD har ventet i lengsel siden 13. februar.

Utropia kan forsåvidt forstå frustrasjonen som brer seg innen TD, spesielt med tanke på at lignende studentorganisasjoner ved universitet i Trondheim ikke har støtt på denne typen problemer.

EDB-ansvarlig ved universitetet, Magnar Antonsen kan ikke helt forstå utålmodigheten innen TD, og peker på at TD er representert i gruppa som til syvende

og sist skal avgjøre saken, og at det vil være i studentenes interesse å utrede saken (som skal være svært vanskelig) på best mulig måte. På den annen side kan Antonsen være tilbøyelig til å være enig i at saken har tatt lengre tid enn planlagt.

Heldigvis kan det se ut som om saken vil løse seg snarlig, noe i alle fall Antonsen så smått håper på. Men det er likevel svært uheldig at en sak av såpass interesse for studentene skal drøye så

Uten tilgang til Internett er maskinene knapt vært pappeskene de kom i.

lenge. Spesielt ettersom det kan virke som en relativt smal sak å foreta hele prosessen, samt at mange av studentene på forhånd har forholdsvis bra tilgang på internet, og det hele egentlig bare dreier seg om å gi den forsmådde massen av studenter tilbudet.

Utropia (og undertegnede) håper hele saken vil løse seg i nærmeste fremtid, og håper på bedre kommunikasjon mellom ledelse og studenter ved neste anledning- så går alt så meget bedre...

Seksualopplysning over eteren:

Nord for moralsirkelen

Studentradioen har påtatt seg den tunge oppgaven å opplyse studenter og andre sexhungrige om seksuellivets gleder og fallgruber. I samarbeid med Medisinernes Seksualopplysning(MSO) og Aidskontoret lages nå 14 program hvor ulike temaer rundt sex blir behandlet.

U Vibeke Isaksen og
Morten Skogly (foto)

I en tid hvor seksualopplysningsbøker overflommer markedet, svenske Dr. Marlene forteller deg alt for 18,95 kr/min, og hvor barneskolene driver seksualundervisning trodde vi dette var unødvendig. Vi undrer på om studentene virkelig er så uvitende at en egen programserie er nødvendig?

-For studentene og den litt eldre garden kan dette være en fin påminning, men vi tror mange av de yngre synes dette er spennende og nyttig, sier Ingunn Andreassen. Sammen med Tor-Ivar Wammer skal hun lede oss gjennom seksuellivets mysterier. I tillegg vil enten Kirsti Berg fra Aidskontoret eller Sveinung Sørbye, MSO, være med i studio.

Til nå har programmene handlet om å snakke om sex, spennende og sikker sex samt om flørting og sjekking. Det at sikker sex faktisk er spennende blir vektlagt under hele serien.

Skremmende uvitenhet

At det verserer utrolig mange feilopplysninger ute blant folket er Kirsti Berg og Sveinung Sørbye enig om.

Hele 43 % tror p-piller beskytter mot chlamydia, og bare 2/3 av befolkningen vet at kondomet beskytter mot alle kjønnssykdommer. Forunderlig nok er det

aldersgruppen mellom 15 og 24 år, sammen med de over 60 år, som vet minst. Opplysningene kommer fra en undersøkelse fra Helsedirektoratet.

-Mellom 15 og 20 % av studentene har chlamydia, hevder Kirsti Berg. Vi svelger tungt, og mener det umulig kan stemme. Forklaringen uteblir ikke. Menn er rene smittebombene! Sykdommen er ofte symptomfri, men blir likevel oppdaget på kvinner un-

der ordinære gynekologiske undersøkelser. Siden menn ikke har disse rutineundersøkelsene kan de gå i årevis uten å vite de er smittet.

Senere debut og lavere aborttall

Kunnskapsheving fører til sikkerhet, sier de. Når man kjenner sin egen seksualitet våger man lettere å sette grenser. Mange føler seg presset til å debutere seksuelt fordi «alle andre har

gjort det». I virkeligheten debuterer hele 1/3 etter fylte 19 år.

Radioen kan være en viktig del av det forebyggende arbeidet. Tidligere samarbeidet også Aidskontoret og Studentradioen, men det tok slutt på grunn av dårlig økonomi. Foreløpig skal serien gå fram til jul, senere må økonomien avgjøre. En søknad om støtte fra staten er ennå ikke behandlet.

Tips

...kan du sende til
SEX & SAMLIV
Studentradioen
Postboks 609
9001 Tromsø

Studentradioen har eget program om sex og samliv.

Nord for moralsirkelen?

-Programmene skal ta for seg forholdene slik de er her. Sex i Tromsø er noe annet enn sex i indre Hardanger. Seksualitet er som alt annet kulturbestemt. Også subkulturer har sin egen seksuelle adferd. Dette vises for eksempel ved at det florerer mer sykdommer i enkelte miljø enn i andre.

Nord-Norge toppe statistikkene for seksuelt overførbare sykdommer. Om det skyldes at vi tester oss oftere, eller om vi lever farligere, kan diskuteres. En kombinasjon kanskje?

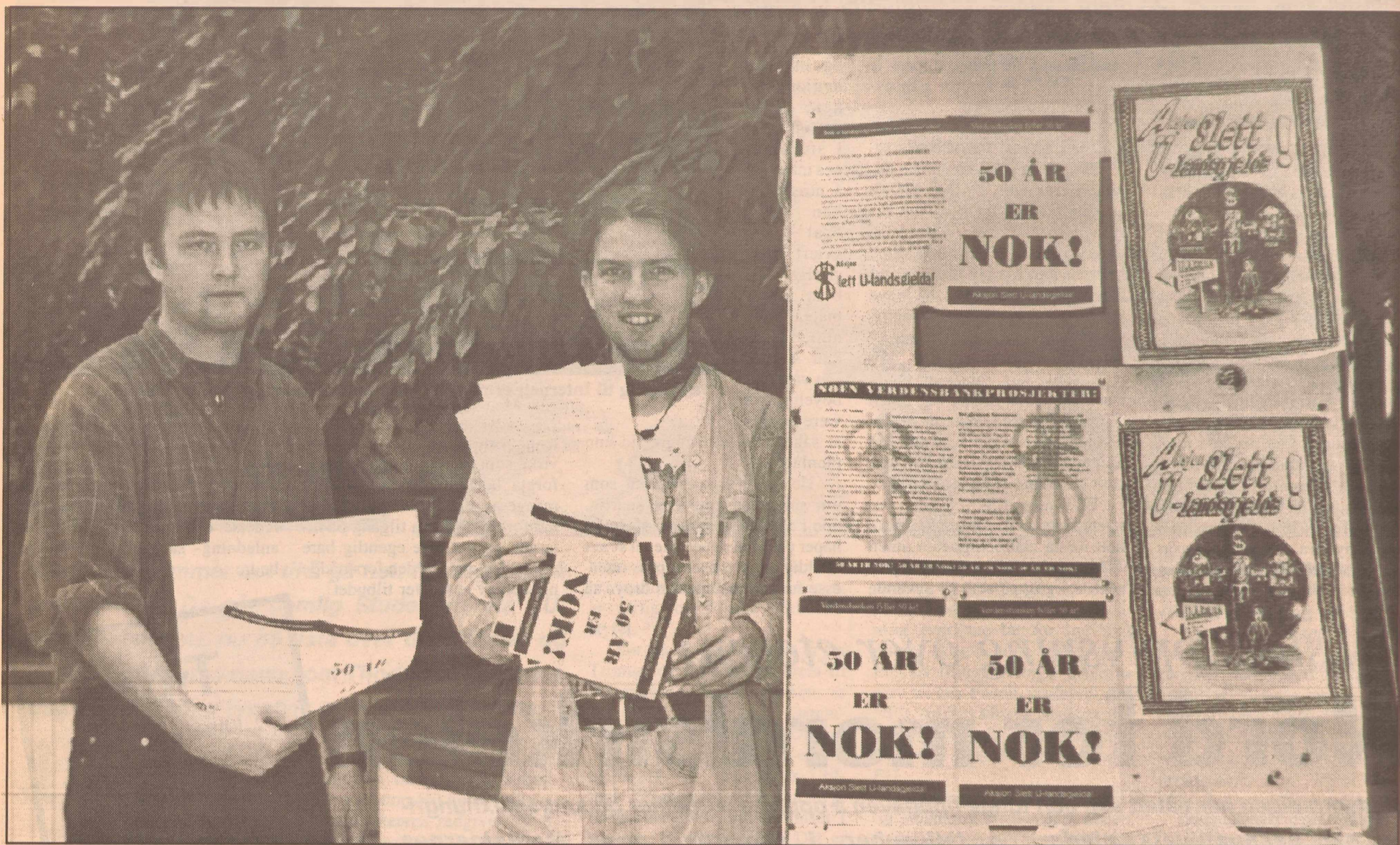
Mambo for liten, Okeido for stor...

Neste program handler om kondomer, sier Ingunn, deretter skal de ta for seg preventiver og kjønnssykdommer. De som tror at et kondom er et kondom, tar styggelig feil. Det finnes små og store kondomer, smale og brede, profilerte og uprofilerte, med eller uten glidemiddel. Kort sagt, noe for enhver smak!

Tips og brev blir belønnet med en pakke kondomer. Du kan legge ved adressen og likevel være anonym. Om du må legge ved størrelse sier hun ingenting om...

Programmet sendes onsdager klokka 10.35 og 22.30.

50 ÅR MED Verdensbanken

Ole B. Fossbak og Kristian Wengen i Aksjon Slett U-landsgjelda feiret bursdagen til Verdensbanken ved å samle inn underskrifter til et bursdagstelegram.

Gratulerer med dagen!

Universitetets rektor, Ole D. Mjøs fakset gratulasjonstelegrammet over til Verdensbankens hovedsete i Washington.

Aksjon Slett U-landsgjelda markerte Verdensbankens bursdag ved å samle inn underskrifter til et bursdagstelegram. Dette telegrammet fakset så Ui-Tøs rektor Ole D. Mjøs til bankens hovedsete i Washington. 250 studenter ble med og gratulerte jublant.

-Det var overraskende mange som visste hva Verdensbanken er og står for. I løpet av de to standsaksjonen vi hadde var det mange som engasjerte seg og diskuterte, sier Ole B. Fossbak, som har vært med og organiserte gratulasjonstelegrammet.

Markedsliberalistisk

Det har kommet mye og tildels hard kritikk av Verdensbanken, særlig fra utviklingsland og miljøvernorganisasjoner.

Verdensbanken har gjennom sine tidligere investeringer prioritert kortsiktige, eksportorienterte prosjekter framfor langsiktig utvikling av infrastruktur, utdanning o.l. Kritikken går også på bankens styring av økonomien til de landene som har havnet i gjeldskrise, som tvinges til å satse enda mer på eksport for å dek-

ke opp en stadig stigende gjeldsbyrde. Banken har også i stor grad lagt seg opp i landenes økonomiske situasjon, og krevd såkalte strukturtilpasninger. Dette er tiltak som i stor grad er gått ut over landenes sosiale dimensjon, det vil si skole, helse og sosial velferd.

Miljø- og økologiproblematikken er et annet område der Verdensbanken møter mye kritikk. Lønnsomhet og fri bevegelse av varer og kapital har blitt sett på som viktigere enn å redusere forurensning og utslipp. Dette har endret seg noe, men Verdensbanken er fortsatt markedsliberalistisk orientert, og er heller ikke særlig villig til å lempe på kravene til u-landene om å tilbakebetale gjelda.

Lukket system

Fra Aksjon Slett U-lands gjelda blir det også påpekt at systemet og prosjektbehandlingen er for lukket. Lite eller ingenting kommer offentligheten for øre.

-Riktignok har Verdensbanken bedret seg, men det er fremdeles for lukket. Det er problematisk å få tak i prosjektutredninger og konsekvensanalyser av de tiltakene banken setter igang. En annen ting er at banken ikke legger stor nok vekt på hva lokalbefolkningen i de berørte områdene mener og vil, sier Fossbak.

Aksjonen krever at banken må slette den gjelden land har blitt påført som en følge av feilslåtte prosjekter. Samtidig må de prosjektene som settes igang nå i større grad gå til sosiale tiltak, framfor vei- og damprosjekter.

UTVIKLINGSHJELP jubilerer

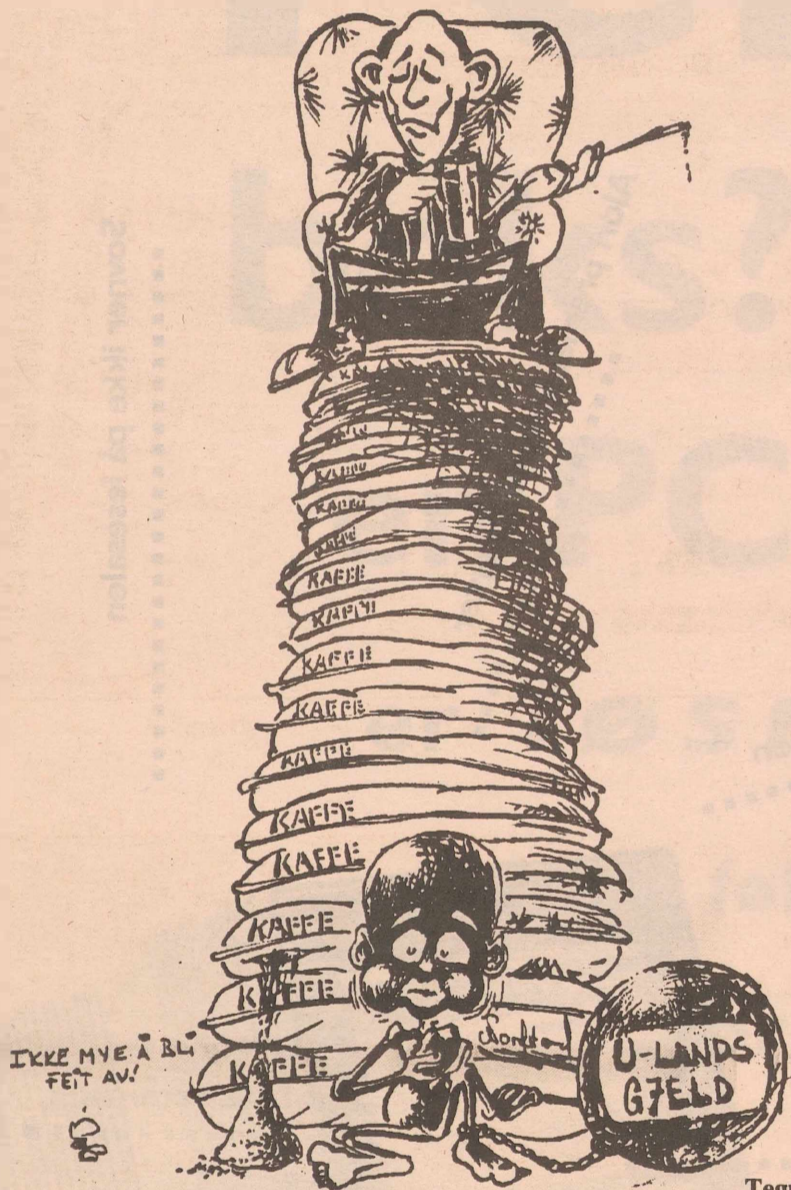
Verdensbanken feirer 50 år i år.

Et jubileum de fleste har forbigått i stillhet.

Sjelden har en institusjon fått så massiv kritikk fra miljøorganisasjonene.

Men er 50-åringen virkelig stivnet såpass til at det ikke er noe håp lenger?

Er virkelig Verdensbanken så fæl som alle vil ha det til?

Tegning: Jens Nordstrand

Kanskje på tide å dø en stille død?

Berettiget kritikk

Jorunn Mæhlum i Utenriksdepartementet innrømmer at mye av kritikken miljøorganisasjonene kommer med er berettiget. Hun har selv sittet i det arbeidende styret til Verdensbanken i fem år på vegne av Norden og de baltiske statene.

-Kritikken er langt på vei berettiget. Men kritikken er ikke så veldig konstruktiv. Den tar ofte utgangspunkt i prosjekter som ble satt i gang for 10 - 15 år siden. Og da hadde banken helt andre retningslinjer å jobbe etter enn det den har i dag, sier hun. Retningslinjene og strategiene for hvilke lån banken skal yte har forandret seg i løpet av de siste årene. Mæhlum mener at det i dag legges mer vekt på den sosiale dimensjon ved prosjektene, miljøspørsmål er også blitt mye mer aktualisert. Og i dette arbeidet mener hun at Norge har gjort en god innsats.

-Norges og Nordens pådriverrolle i disse spørsmålene skal man ikke bagatellisere. I tillegg har vi gjort en god jobb når det gjelder å sette helse og utdanning, kvinnespørsmål og økt samarbeid med private organisasjoner på dagsorden til Verdensbanken, framholder hun.

-Problemet er at Verdensbanken tross alt består av godt over 170 land. Og det å skape retningslinjer som alle landene kan si seg enig i, er slett ingen enkel oppgave.

Stor uenighet

-Når det gjelder kritikken av strukturtilpassningsprogrammene så var det store diskusjoner rundt hvilke behov de enkelte land hadde for økonomiske reformer på 80-tallet. Det var uenighet om hva disse programmene skulle inneholde,

hvilke krav man skulle stille, og hvor hurtig programmene skulle gjennomføres. Utfordringen for utviklingslandene trenger ulik dosering og timeplan for sine økonomiske reformprogrammer, noe Verdensbanken ikke alltid har tatt nok hensyn til. Og det har ofte gått ut over de svakeste i landene, mener Mæhlum.

Inngripen i interne forhold

En annen del av kritikken hun vil kommentere er Verdensbankens inngripen i interne forhold.

-Verdensbanken er nødt til å ta hensyn til er situasjonen i de enkelte landene. Verdensbanken er nødt til å få landenes myndigheter med seg på de retningslinjene banken har stilt. Stiller vi for høye krav i forhold til hvor u-landene står på for eksempel miljøområdet risikerer vi at de trekker seg fra avtalene - og finner seg en privat bank som ikke har de samme krav til miljøstandarder. Og dette har skjedd, sier Mæhlum.

Videre mener hun at mulighetene frivillige organisasjoner har til å påvirke er relativt stor. Den staben som jobber med sakene er åpne for å ta imot innspill fra alle parter. Men problemet i så måte er at det kommer inn både gode og dårlige innspill ikke minst på miljøområdet.

Hun peker på at den miljøkompetansen vi har i vår vestlige verden ikke er den samme overalt i verden. Og det er der utfordringen ligger i dag både for myndighetene, Verdensbanken og de frivillige organisasjonene, nemlig å bygge opp en slik kompetanse i u-landene.

Verdensbankens framtid

Kritikerne av Verdensbanken har tatt til orde for at banken burde sovne stille inn. Men er det er virkelig nødvendig?

-Det vil fremdeles være behov for kapitaloverføringer fra Verdensbanken i mange år framover, ikke minst til de fattigste land. For Norges del er bankens målsetting om fattigdomsbekjempelse det viktigste og Norge vil fortsette å arbeide for at den målsettinga vil gjelde for Verdensbanken i årene framover, avslutter Mæhlum

U Håvard Arntsen og Kaja Baardsen (foto)

Dette er Verdensbanken

Verdensbanken ble dannet som et resultat av Bretton-Woods avtalen i 1944. Hensikten var å sikre internasjonal pengepolitisk og økonomisk stabilitet i etterkrigstiden gjennom et stabilt valutasytem og rimelige låneordninger. I den nyere tid er det u-lands økonomiske politikk og gjeldsstrategi som har blitt institusjonens hovedoppgave. En oppgave den har løst med vekslende hell. I dag er målsettingen til Verdensbanken å bekjempe fattigdom.

I dag er 176 land medlemmer av banken, som holder til i Washington. Landenes stemmeinnflytelse avhenger av hvor mye penger de har skutt inn i

systemet. Dette gir blant annet USA en enorm makt. De sitter alene med 17,5 prosent av makten, til sammenlikning sitter Japan, Tyskland, Frankrike og Sør-Afrika tilsammen med bare 22 prosent.

Banken har et arbeidende styre hvor 24 representanter sitter. Dette er byråkrater fra medlemslandene som handler på instruks fra landet sitt. Styret tar beslutninger om hvilke prosjekter og enkelte lån banken skal gi til søkelandene. Det er også her beslutninger knyttet til hvilke krav som skal være bindende til hvert enkelt lån tas. Beslutningene er basert på utredninger og programmer som staben i banken har jobbet ut.

Verdensbankgruppen

Utrykket «Verdensbanken» brukes som en fellesbetegnelse for de to juridisk og økonomisk atskilte organisasjonene IBRD (Den internasjonale bank for gjenoppbygging og økonomisk utvikling) og IDA (Den internasjonale utviklingsfond). Felles mål for disse er å bidra til å heve levestandarden i u-land ved å overføre penger fra de rike til de fattige landene. IBRD og IDA er likevel tett knyttet sammen, og administreres av samme stab. Men de økonomiske ressursene deres kommer fra forskjellige kilder, og lånebetingelsene deres er forskjellige. Verdensbankgruppen består

av fire institusjoner: IBRD, IDA, Det internasjonale finansieringsinstitutt (IFC) og Organisasjonen for multilaterale investeringsgarantier (MIGA).

IFCs oppgave er å yte og formidle lån til de mindre utviklede av Verdensbankens medlemsland. Lånene går først og fremst til private foretak.

MIGA skal oppmuntre til investeringer i u-land ved å tilby investorene garantier mot den politiske risiko det kan være i investere i ustabile områder.

I tillegg kommer det internasjonale valutafondet, IMF.

IMF arbeider for økonomisk vekst bygd på international handel og ordnede valutaforhold.

Du får gjort mer, på kortere tid og med høyere kvalitet, når du har en PC til hjelp under studiene. Derfor har vi satt sammen en topp PC pakke til deg som er student. Du får en riktig PC til lav pris hos oss, og et hyggelig tilbud på de programmene du ønsker. Dessuten kan vi ordne finansiering, inntil 30.000 kroner.

For å gjøre det enklere å komme i gang installerer vi programmene for deg på maskinen. I tillegg følger det med en lettfattelig bruksanvisning på norsk. Våre PCer får stadig skryt av en samlet datapresse: "Årets PC", "Best i Test", "Testvinner", "Mest for Pengene" og "Editor's Choice" er eksempler på dette.

Cinet er størst på PC til sluttbrukere i Norge. Du finner oss på 18 steder i landet, slik at du er garantert trygghet og oppfølging. Vi tilbyr tre års garanti, og gratis telefonsupport hvis du trenger hjelp. Ring oss straks på grønt nummer 800-31460, så få du all den informasjon og hjelp du trenger!

Sovner ikke på lesesalen

Aldri premenstruelle smerter

Skriver ut så du forstår skriften

Stor absorberingsevne

Look for the Intel Inside symbol on our quality computer systems

Ring 800-31460. Cinet utsetter hjernens aldringstegn.

Frighet i en liten boks? Se hvordan en PC fra Cinet

er *løsningen* hvis

du vil føle deg **trygg,**

tørr og sikker

under

studiene.

Glemmer aldri noe
.....

Stor hjernekapasitet
.....

© CINET

- En god bok er en oase for hodet.....

Det koster ingenting å spesialbestille bøker.

Vi skaffer deg en emneoversikt.

Vi har 30.000 registrerte bøker/varer i vår datamaskin.

Utsolgte bøker kan vi søke etter hos 130 andre Libris-bokhandlere.

Libris-kjeden gir ut eget bokmagasin som er gratis.

Vi er "On line" med norske forlag.

Alle pensumbøkene til Helsefaghøgskolen.

Centrum * Libris
Bok og Papirhandelen i Sjøgata

*Med hilsen
Per Hugo Johansen*

Treff- stedet

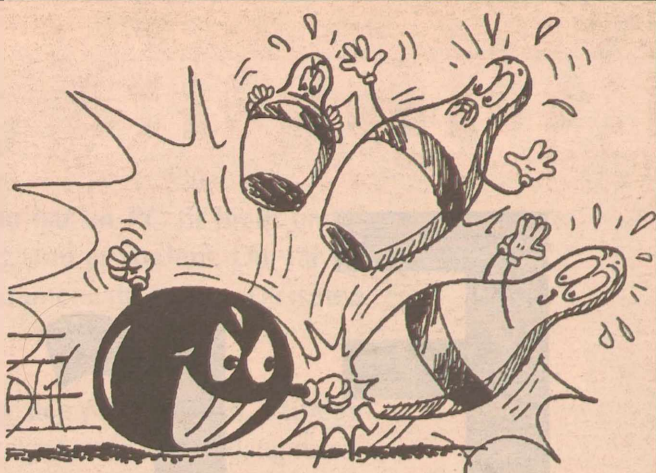
Åpningstider:

Mand-torsd 10-24

Fred-lørd 10-02

Søndag 12-24

Telefon 776 76200

Velkommen til Bowling & Squash i Polarsenteret!

STUDENTDAG ONSDAGER 10-17:

Bowling: Kun kr. 12 pr. serie

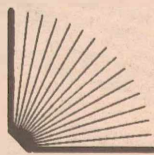
Squash: Kun kr. 25 pr. 1/2 time pr. bane

Husk studentpriser hverdager fra 10-18 og 22-24 og hele lørdag og søndag

BILJARD - FLIPPER - AIR-HOCKEY

- VISSTE DU

- AT VI FORETAR 22.000 BOKBESTILLINGER I ÅRET?
- AT VI REGISTRERER OG MOTTAR CA. 6000 NYE TITLER HVERT ÅR?
- AT VI HAR REGISTRERT OVER 26.000 TILTLE SOM HAR VÆRT INNOM BOKHANDELEN I LØPET AV DE SISTE FIRE ÅRENE?
- AT VÅRE KATALOGER PÅ CD-ROM GIR OSS OPPDATERT INFORMASJON OM HVILKE ENGELSKSPRÅKLIGE TITLER SOM KAN SKAFFES?
- AT FORLAGSSENTRALENS DATABASE GIR OSS OPPDATERT INFORMASJON OM DE ALLER FLESTE NORSKE TITLER?
- AT VI KAN HJELPE DEG MED EMNESØK PÅ NORSK OG ENGELSK?
- AT DET IKKE KOSTER NOE EKSTRA Å FÅ BØKER SPESIALBESTILT?

AKADEMISK KVARTER

B O K H A N D L E R E

Hovedgården, Universitetet i Tromsø, 9005 Tromsø. Tlf: 776-44920

KULTUR

Foto: Rachel Andersen

KULTUR
KOMMENTAR

Den mediaskapte uvirkelighet!

Media har fått en ny, merkelig og forskrudd funksjon i dagens samfunn. Men, hva menes egentlig med media. Vel, media er alle disse avisene, radioene og TV kanalene som er rundt oss på alle kanter. Saken er at disse nevnte instanser er på desperat jakt etter noe og noen og skrive om, eller for å bruke et mer korrekt mediauttrykk; de er på jakt etter noe å «hype» opp. Det er klart at media må ha noe å formidle, det er ikke det jeg mener. Det er jo tross alt det som er grunnlaget for hele deres eksistens og det er ikke det jeg stiller spørsmål med. Min stadige frustrasjon går mer på det at det etterhvert skrider frem en mediaskapt virkelighet som egentlig ikke har noen med den reelle virkelighet å gjøre. For å ta dette fra «scratch»; medias intensjon er å spre informasjon ut til folket. Media skal altså dekke saker og ting som skjer rundt oss i vårt etterhvert så komplekse samfunn. Det merverdige begynner imidlertid å skje når media begynner å «hype» opp saker og personer som ikke har noen annen relevans eller betydning for noe som helst enn at de rett og slett er en ren media «case». Slik det etterhvert har utviklet seg har dette fenomenet en klar sammenheng med den stadig økende personfokuseringen i media. På en annen side er det klart at en sak eller en person i utgangspunktet må ha en viss allmenn interesse før å i det hele tatt å bli kjørt frem, selv om tendensen går i retning av at det er nettopp det motsatte som skjer. Det jeg har som intensjon å sette spørsmåltegn ved er den stadige økningen av mediaskapte saker. Med dette mener saker og personer som er rene mediaprodukter. Som i hele sin referanseramme kun er «linket» til media. Folk som flyter rundt i mediauniverset og kun er intressant i den forbindelse at folk kjenner dem fra media. Disse mediaskapte aktørene brukes flittig og lever godt av bare å være i media. De brukes til alt mellom himmel og jord. Det viktigste er at man har en person, så kan man alltid finne en eller annen uinteressant bagatell av en sak å kjøre personen frem på. Men hvorfor er det blitt slik? Vel, det hele har vel i bunn og grunn noe med penger og salgstill å gjøre. Når man så har bragt det på det rene står det bare et ubesvart spørsmål tilbake? Hvorfor er det ingen som spør meg!

Torgeir Flåt

DIKT

FOBI

Som julekvelden
på kjerringa
snø på Bahamas
eller lyn fra
klar himmel

samme hva
bare det sjokkerer dem
alle sammen

Wammerwey

ORDETS MAKT ?

- «Hvor skal du?»
spurte han idet
hun nesten
hadde lukket døren
bak seg
- «Ingen steder».
et svar
blant trappesteg

Dager gikk
hun kom ikke igjen
Oppbud, manngard
og Røde Kors
Som blod
og lymfe strømmet de
gjennom gatene
skogene, over hav -
uten resultat.
Håpløst forsvunnet
Ikke så rart
egentlig
hun var jo
ingensteds hen

Wammerwey

Orakel for en sommer

- Opplysningen Otta, det er Torgeir.

- Opplysningen? Otta! Høh!

- Ja, det stemmer det.

- Jeg skal ha senterpartiets organ på Hamar!

- Det blir vel en eller annen avis det, eller..?

- Det er aldeles ikke en eller annen avis! Det er et velrenommert organ med en kjent redaktør!

Det er like før kunden kommer gjennom røret til meg. Jeg skjærer grimaser og mimer banneord mens jeg lurer på hva jeg har gjort for å fortjene å få en slik gærning av en lundteigenfanatiker på tråden.

- Ja, er det snakk om et tidsskrift? Jeg må jo vite hva det heter.

- Nå må ikke du gjørra deg så jævla dum! Det er et viktig organ med en kjent redaktør, og alle som jobber på opplysningen skal vite hvem det er!

Jeg tar meg i å lure på om det kanskje ikke er redaktøren selv jeg snakker med, men nøyer meg med å si:

- Jaså du,

i stedet for: - Ja, du kan nå i hvert fall reise til hælve-te din forbanna #%&§*?&!.

Resultatet blir det samme. For nå eksploderer det i an-

dre enden. Det ropes om å ringe til mine overordnede og klage pluss mye mer.

- Ja du får gjøre det. Ha det.

Så trykker jeg på av-knappen og teller til ti. Ikke det at jeg ikke kunne funnet det, men det hadde ikke idioten fortjent.

Sommerjobben på Televerkets opplysning var som man vil skjønne litt slitsom av og til. Det var nok av pussige episoder, og den gav et brukbart innblikk i både telefonkultur og dannelsesnivå hos Det Norske Folk. Særlig fordi systemet sørget for at man fikk oppringninger fra alle deler av landet.

Likevel var det en klar overvekt av osloabonnter som benyttet seg av tjenesten. Kanskje har de god råd eller kanskje de er for stressa til å finne nummeret i katalogen? Hva vet jeg. Men vel halvparten av forespørslene dreide seg altså om området Sinsenkryset med omegn. Det var det sjelden at folk gadd å informere om. Ofte fikk man bare ropt i øret et navn og/eller en veiadresse uten unødige høflighetsfraser som «hei» eller «jeg skulle gjerne ha nummeret til...» Særlig næringslivets folk var flinke til å «cutte crappet».

At for eksempel Nordstrand ligger i Oslo er da også innlysende for alle med

en smule allmenndannelse.

Folk fra østfoldsbyene var nesten like håpløse til å holde tilbake vital informasjon om hvor de skulle. Men de var lettere å avsløre fordi de prata så himla fort og hadde rare endringer. Og selv om det er synd å si det, hørtes de i enkelte tilfeller mindre lure ut. Det er ikke mange som finner på å ringe politiets nødnummer for å spørre om våpenlisensen deres er ferdigbehandla. Eller som tror jeg finner et telefonnummer lettere hvis de gang på gang roper inn i røret at det ligger «midt oppå Skjebærr.» Og det finnes forresten ingen by som heter Fredrikstad. «Fresta» heter den.

Det at en fyr som satt langt oppi Gudbrandsdalen og prata fjøsdialekt faktisk hadde tilgang på telefonnummer fra Oslogryta var veldig vanskelig å tro på for enkelte. De insisterte da gjerne på å bli satt over til Askim. Atter andre fikk like greit latterkick av samme dialekt. Det var vel derfor de fleste av mine kolleger knota så det stod etter.

Når det gjelder bergensere, var de ofte like stressa og ubehøvlede som fordommene mine tilsa. Folk fra Nord-Norge var derimot rene ferien! De hadde som regel god tid og fikk slett ikke epileptisk anfall dersom du ikke klarte å finne det

de bad om sånn helt på røde rappen. Nordlendinger er kulest! Det var vi flere som var enige om.

Av og til var det også deprimerte å opplyse. Som når gamle folk knirkende spurte om dato og klokkeslett for så å ta ke høflig og legge på. Eller når tydelig dopa folk ville ha legevaktens nummer.

Mange trodde jeg var synsk. Oppskriften på Coca Cola var det også noen som trodde jeg satt på.

Andre prøvde å sjekke meg opp over telefon. Det gjaldt dessverre personer av begge kjønn. Så av og til lurte man på om det ikke kunne være en ide å gjøre seg enda litt grovere i målet.

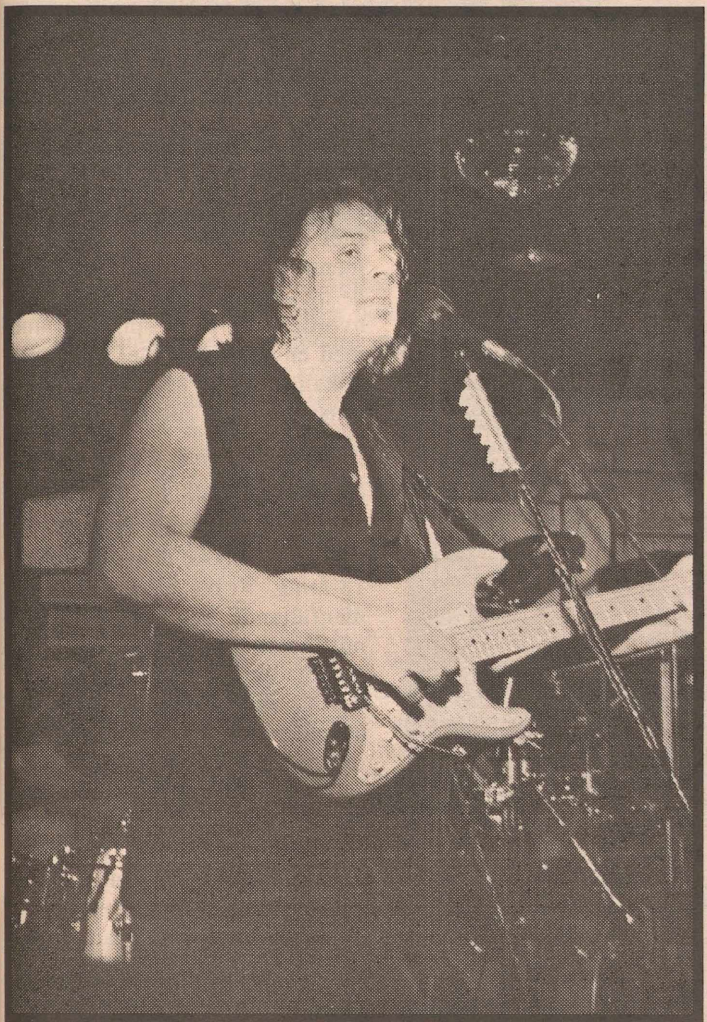
Som alltid er det lettest å huske de negative tingene. Men det som gjorde jobben levelig var alle de trivelige folkene man fikk kontakt med. Og alle de rare navnene og opplysningene det ble spurt etter. Og mest av alt: alle utfordringene man av og til klarte å møte. Og så lærte man jo også en del geografi, sosiologi, diplomati, offentlig administrasjon og dialekt på kjøpet. Men mest selvbeherskelse!

Av Torgeir Eikeland.

Svingende rockeklisje

Grensen mellom gitarvirtuositet og gitaronani er veldig tynn. Marius Müller holdt seg på rette side av denne under onsdagens konsert på Roger's.

La oss gjøre det klart fra første stund: Roger's er totalt uegnet som konsert-lokale. Interiøret og lokalet er usedvanlig godt som en «hipt» diskotek, men som blues-klubb, hvilket det skulle fungere som denne kvelden, vil jeg karakterisere det som en katastrofe!

Kanskje er det jeg som er en gammel forstokka blues-fan som synes at bluesen gjør seg best i et innrøyka, gammelt lokale med et røyk-teppe over hodene og en halv-liter i hånda? Det er jeg nok, og Roger's levde ikke opp til forventningen, stappet som det var med korthårede disko-tryner som digget blues på feil måte. (Gutter, få først langt hårså kan dere slenge på det!)

I alle fall: Marius Müllers band «Funhouse» serverte alt fra hardtslående rhythm 'n' blues til sviskeballader, og det gjorde de med en spille glede som smittet over på publikummet. Man kan nok klage på at der fantes liten originalitet, men i det store og det hele spiller det liten rolle: Folk koste seg, musikerne koste seg, eierne av Roger's koste seg (selv utropistene koste seg).

Teknisk sett er Marius Müllers musikalske kompanjonger svært dyktige. Totto Hansen på trommer og Pål Reinertsen på bass

utgjorde en rytmeseksjon som satt som plantet i mellomgulvet. Et godt og uunnværlig element for Müllers gitarvirtuositet. Man kan vel hevde at han ikke har blitt dårligere med årene og har utviklet seg fra sine tidligere plater som «Den du veit» og «Er'e så nøye'a?» (Jeg innrømmer gjerne at min favoritt-låt med Marius Müller er «Den du veit») Gitar-soloene som ble prestert bar preg av å være blues-soloer, tiltross for at Müllers fingre fløy over gripebrettet. Grensen mellom gitarvirtuositet og gitaronani er veldig tynn, men Müller holdt seg på rette side av denne (til dere som liker Vai og Satriani så er Müller på gitarvirtuositetens side av grensen!)

Alt i alt en svært bra konsert som fikk rockefoten min til å gå amok, men ikke bra nok til at jeg fikk vondt i nakken.

U Åsgeir Johansen og Morten Skogly (foto)

U ONAN

barbaren

«Vit o fyrste at mellom de år da de store havdyp oppslukte Atlantis og de strålende byer, og de år da Aryas' sønner hadde sin glanstid...»

Slik tar alle blad med den glade barbaren fra Cimmeria til. Sitatet er visstnok henta frå dei «Nemedianske krønike» Kva er det som gjer at denne muskeløse barbaren, denne kvinneforbrukaren skapt av Robert E. Howard stadig lever i beste velgåande og tener mykje pengar til forlaga?

I bladet «Ramtha Karns røde stjerner» finn vi Conan i god gammel form. Det skjer ingenting overraskande, etter nokre blodige og seksfylte eventyr kjem helten vår ned på alle fire, og med æra i behold. Han avslører dei fæle skurkane og drep dei, den eine før og den andre etter. I dette bladet Conan album nr. 7, er Conan stadig ung og ute på sitt første eventyr som tjuv. Dette bring han i kontakt med ei gal dame og ein enno galare mann som har blitt udøydelege gjennom å eige ein stein som helbreidar og gjev evig liv. Conan skal sjølv-sagt stele denne steinen, og alt går bra til slutt.

Slik er nesten kvar einaste historie. Korfor kjøp eg då dette bladet, for det gjer eg då vitterleg. Kva kan eg ha felles med Conan? Denne mannen som berre har kjent ein ekte kjærleik, og ho er død. Denne mannen som drep for fote, og bruker kvinner som om dei var gratis godter frå rusen på 17. mai? Kanskje er det nettopp dette, at eg ikkje kan kjenne meg igjen hos han som gjer at eg liker å lese denne blandinga av kvasihistorie og fri fantasi.

Eg må tilstå at eg har sans for den symbolverden Rober E. Howard har skapt, og andre har vidareutvikla. Eg har sans for den andre gjennomgangsfiguren i Conan Raude Sonja. Ho som har avlagt eid på å aldri gje seg hen til ein mann som ikkje har overvunne ho i strid. Noko som ikkje eingong Conan den uovervinnelige har makta. Eg har sans for at ho er ei drepende moralsk tøyte, sjølv om teiknarane gjer det klart at både Conan og ho har lyst, og det til gangs.

I Conan finn eg alt som appellerer til den totale avslappinga, det er ikkje eit einaste moralsk eller politisk dilemma å ta stilling til. Så eg bidrar med glede dei 32 kronene og 50 øyra som bladcentralen skal ha for dette albumet. Viss det er nokon der ute som ikkje har prøvd Conan, pils og potetgull ein sein fredagskveld, i staden for å vere der ute på fånyttens jakt etter kvinnfolk, så burde du unne deg det. Det er likevel lettare å nyte dei alltid vakre jentene i Conan framfor å finne ei av kjøtt og blod.

U Pål Julius Skogholt

Utstilling om nordlys

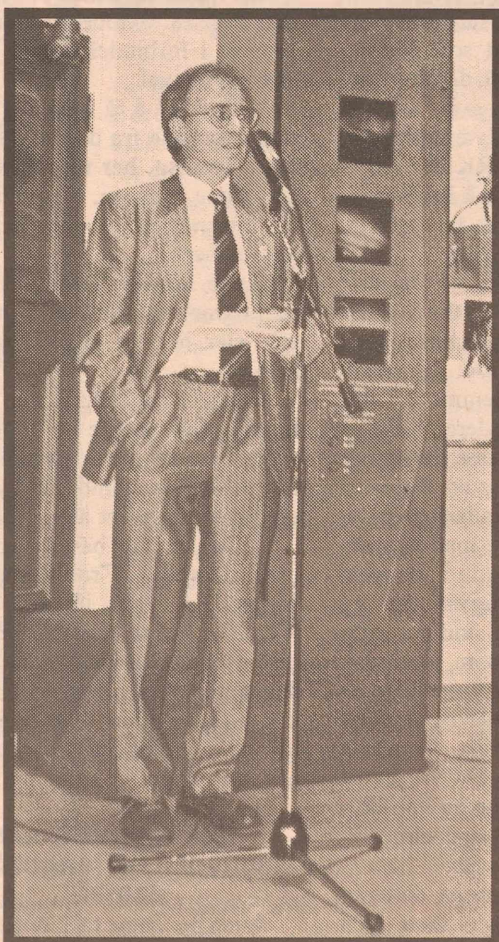
Nå har man sjansen til å lære seg alt om nordlys - i slutten av åpnet nemlig en ny utstilling om nordlys på Tromsø museum.

Mange dresskledte mennesker hadde møtt opp til denne begivenheten for å bivåne åpningstalene, holdt av Ole D Mjøs og den japanske ambassadøren Masai Seo (!), og kanskje for å nappe til seg noen av drinkene eller de lekre smørbrødene. Ole D Mjøs lovpriste i sin tale samarbeidet mellom Teknisk Museum i Oslo og universitetene i Oslo og Tromsø, som la grunnlaget for denne utstillingen.

Utstillingen tar for seg nordlys som naturfenomen og den rollen det har spilt i folketroen, religionen og kunsten. Her kan man lese om nordlysforskningens historie og siste nytt fra den fronten, her er lettfattelige modeller som viser hvordan nordlys oppstår, knapper å trykke på og en TV skjerm med en eviggående film om nordlys. I tillegg kan man se bilder av

kunstnere som har latt seg inspirere av nordlys - Frans Widerberg og Peder Balke for å nevne noen. Man kan også lære seg nye ting om folketroen i nord - den dag i dag tror nemlig folk at det er farlig å vifte med hvite stoffer eller plystre mot nordlyset - da kan det komme å ta deg! Denne utstillingen har vært i Lillehammer under OL, der den trolig var den mest besøkte utstillingen på hele kulturprogrammet. Muligens skal den sendes til Nagano i Japan i anledning neste vinter-OL. Så da bør du ihvertfall få den med deg - utstillingen er på Tromsø Museum helt fram til 15 januar.

U Christine Haraldsen og Suzane Hætta (foto)

Rektor Ole D. Mjøs åpnet nordlys utstillingen om på Tromsø museum.

Byens billigste bilutleie

STUDENTER 10% RABATT

RENTANRECK

Telefon 77 613777. Åpent 8.00 - 16.00

WELD - Omsorgsrockere

De fleste studenter på samfunnsfagene ved Universitetet i Tromsø har lært seg begreper som «fiskarbonden» og «omsorgsbonden». Men hva omsorg og rock skulle ha med hverandre å gjøre er vel mer uforståelig for de fleste. Hva skulle en omsorgsrocker være for en underlig skapning? Utopia fikk et intervju med Weld over frokosten på Savoy Hotel dagen etter releasepartyet. Da jeg gikk ut i regnet i Oslos gater etter intervjuet hadde jeg en følelse av å ha snakket med et band med omsorg for hverandre og andre: Omsorgsrockere!

Jeg treffer bandet over frokostbordet. På bordet ligger dagens Dagblad der Vibeke Saugestad har blitt omtalt som «Norsk rocks nye førstedame». De fire bandmedlemmene ser veldig fornøyd ut, det spøkes og snakkes om gårsdagens releaseparty. Trommeslageren, Rune Johnsen, ser at gitarist og låtskriver Jørn Johansen ikke har drukket opp melka si.

- Drikk opp melka di, Jørn! sier han og smiler skøyeraktig til de andre.

Vibeke Saugestad ser ut av vinduet der regnet siler ned i Oslos gater før hun lett henvørt beveger blikket til Dagbladet som ligger på frokostbordet. Jeg lurar på hvordan ei 18-år gammel jente ser på all mediafokuseringen rundt henne og bandet. Hvordan opplever du det media skriver om deg og bandet?

- All presseomtalen er grei så lenge man ikke tror på den selv, svarer Vibeke Saugestad nøkternt.

Omsorgsrockere

Jørn Johansen er gitarist og låtskriver i bandet. Flere av låtene synger han sammen med Vibeke på CD'en og på konsertene. Hjemme i Moss har Jørn samboer og ei lita jente på 6 måneder som han bor sammen med i sitt eget hus. Han har spilt i ulike band i nesten 15 år. Først i punkband, senere i mer eller mindre seriøse prosjekter som Joyfull Tears og Major Maraccas. Musikalske preferanser er Grant Lee Buffalo, Jonathan Ridgeman

- Vi er litt "grønne" og havne ofte på nachspiel.

Hva for en underlig skapning kan en Omsorgsrocker være?

og tidlig U2.

Det er imidlertid arbeidet som journalist som har tatt det meste av Jørns tid. Først som journalist i Moss Dagblad, deretter som redaktør i samme avis, før han søkte seg over i nåværende jobb som journalist i NRK Østfold.

Hvordan er det å kombinere rollene som nybakt far, journalist og rockemusiker?

- Det er ikke lett! De siste ukene har vært fryktlig hektiske. Jeg skulle ha malt huset, men har ikke fått tid. Det har hendt at jeg har vært hjemme i 5 minutter og dratt videre. Slikt er ikke noe særlig når en har en datter på 6 måneder og det er viktig med kontakten med barnet. Heldigvis tar jeg permisjon fra jobben som journalist i begynnelsen av oktober og skal ha fri helt til neste høst. Da vil jeg få

fri på formiddagene og kan bruke tiden sammen med min datter. Både samboeren og datteren trenger tid sammen med Jørn mellom alt oppstyret rundt Weld. Iløpet av de to nærmeste månedene skal Weld spille ca. 30 kon-

serter. I tillegg kommer media-styret, møter og annen promotering. Den 18. oktober spiller de i Tromsø i forbindelse med Polar Music Festival.

- Husk på å få med deg at vi skal overnatte fra den 18. til den 19. i Tromsø, ber trommeslageren, Rune Johnsen, meg innstendig om uten at jeg skjønner hva han mener.

Rune Johnsen jobber til daglig i barnehage der han, som han selv sier det, er «barnehageonkel».

Barna i barnehagen har selvfølgelig lagt merke til bilder og skriverier i de lokale avisene. En dag fikk Rune bind for øynene og ble ført inn i et annet rom.

- Der hadde barna laget et band og spilte «Crown imperial song». En slags imitasjon av Weld, ler Rune som bortsett fra denne episoden mener at hverdagen i barnehagen ellers er ganske ordinær etter at bandet har fått så stor mediaoppmærksomhet.

Rock'n roll, sene nachspiel og langbeinte damer

Igen ber Rune meg om å skrive at bandet skal overnatte fra den 18. til den 19. oktober. Fremdeles skjønner jeg ikke helt hvor

han vil. Jeg prøver å konsentrere meg om bandet og samholdet dem i mellom. Er det å spille i band bare en jobb eller bruker dere også mye av fritiden sammen?

- I det siste har det blitt mye arbeid og vi har fått lite tid til å ha det sosialt sammen. Vanligvis bruker vi fritiden til å være sammen også utenfor øvinger og spillejobber. Vi prøver å gjøre ting sammen som passer alle på best mulig måte og forsøker å ta hensyn til hverandre, sier Rune Johnsen.

Jeg henvender meg til de tre gutta i bandet og spør om det å spille i rockeband er synonymt med lange nachspiel, spreke damer og mye godt øl.

- Nei, men vi er litt «grønne» og går ofte i fella. Vi havner med andre ord ofte på nachspiel. Det blir nok annerledes når vi skal ha 30 spillejobber på 2 måneder, sier Stig Jøraholmen som til daglig jobber som miljøarbeider.

Trommeslageren Rune griper inn i samtalen.

- Det er selvfølgelig hyggelig med et party, men det er ikke alltid det passer. Å spille i roc-

keband er ikke synonymt med å treffe spreke langbeinte damer. De er det veldig få av! Mytene rundt rockeband går på sex & rock'n roll, men det er det lite av. Men husk på å få med deg at vi faktisk skal overnatte i Tromsø, smiler Rune.

Plutselig går det opp for meg at alt dette maset om at jeg skal få med meg at de skal overnatte i Tromsø er en tvetydig invitasjon til alle langbeinte damer i Tromsø. Kanskje er det ensomt å reise fra sted til sted på spillejobb eller ønsker man rett og slett å opprettholde rock'n roll myten...

Logikk er gøy

Vibeke Saugestad har blitt spurt om hvordan det er å synge i et band med tre halvgamle menn. Ingen har derimot spurt de tre «halvgamle» mennene om hvordan det er å spille i band med en 18-år gammel kvinnelig vokalist. Jeg lar spørsmålet gå til bassisten Stig Jøraholmen som er 35-år.

- Det er et rent helvete med tenåringer i bandet! spøker Stig. - Nei ærlig talt det er ikke noe problem. Vibeke er ingen typisk 18-åring. Vi har et rimelig sammenfallende syn på ting, både musikalsk og sosialt. Hvis det ikke hadde vært sånn, kunne det lett ha blitt problemer på grunn av aldersforskjellen. Slik er det imidlertid ikke, sier Stig.

Stig Jøraholmen er den i bandet som var med produsent Yngve Sætran under mixingen av CD'en. Har det vært mye arbeid med miksingen av CD'en?

- Ja, det var ikke alt vi var like fornøyd med på råtapen. Jeg tror vi fikk løfta endel i miksinga. Det å drive etterarbeid med lyden er et hardt arbeid. Ofte er det mye arbeid med veldig lite.

Så mye mixing har ikke vært nødvendig av stemmen til Vibeke Saugestad, en stemme som har fått de fleste musikk anmeldere til å snakke om genforklarte amerikanske syngedamer og ty til andre begeistrede utbrudd. Vibeke er ikke bare frontfigur og vokalist i bandet. I høst tar hun ex.phil. på kvelden hjemme i Moss.

- Jeg må ha noe å gjøre ved siden av bandet. Det er nødvendig med litt hjerneføde ved siden av all musikken. Når det gjelder ex.phil pensumet

synes jeg at noe er spennende, mens andre ting er ganske kjedelig. Filosofihistorie er f.eks. kjedelig, mens logikk er helt topp, sier Vibeke Saugestad.

Utover høsten blir det mange spilleoppdrag for Weld. Vibekes stemme får helt sikkert prøvd seg for et svært varriert publikum rundt omkring. Om den holder mål får tiden vise, men det kan nok være godt for den 18-år gamle vokalist å ha en miljøarbeider, en barnefar og journalist samt en «barnehageonkel» å støtte seg til.

-All presseomtalen er grei så lenge man ikke tror på den selv.

I fjor høst spilte de i Tromsø under Polar Music Festival. I sommer spilte de oppvarming for Elvis Costello på Quart festivalen i Kristiansand. «Den norske rockesensasjonen: Weld!» skrev musikkbladet BEAT i sitt september nummer. Den 18. oktober spiller de i Tromsø igjen.

Releaseparty på Cruisecafé

- med den norske «rockesensasjonen» **WELD!**

Det er en vanlig mandags høstkveld i Oslo. Nyblålysene skinner matt og viser veien til Aker brygge. Det er ikke akkurat fullt på gatene etter at helgas uteliv har stilnet hen og hverdagen har innhentet storbyen. Utenfor Cruisecafé der Weld holder releaseparty for sin debutplate «Natural Tools» er det imidlertid en del mennesker. Jeg har ikke billett til forestillingen, men en muntlig invitasjon med beskjed om å si at jeg er fra Tromsø. Spent henvender jeg meg til de to kvinnelige vaktene fra EMI i døra. - Fra Tromsø? Ja selvfølgelig, bare stig på.

«Showcase» og releaseparty på Cruisecafé

«Showcase» heter det når band viser seg fram og spiller et lite utdrag av repertoireet sitt for et utvalgt publikum. I tillegg til et busslass med hjemmepublikumere fra Moss var de der: Jan Friis, musikkpressen, folk fra EMI og kjente & ukjente rockere. Smekkefullt hus på Cruisecafé! Gratis øl i baren, varmt i lokalet og åpente blikk mot scenen.

Så entrer bandet scenen. Alle retter oppmerksomheten mot de fire musikerne fra Moss.

WELD! Bandet som har blitt omtalt av musikkbladet BEAT som «Den norske rockesensasjonen: WELD!». ROCK-FURORE har gitt glitrende omtale av bandet i sin oktober utgave. Musikkavisen PULS hadde et to ukers intervju med vokalist Vibeke Saugestad i september. Ville de leve opp til forventningene?

Etter en famlende åpning der alle tydelig kan se at bandmedlemmene er nervøse, henter de seg kraftig inn å leverer en nærmest perfekt utgave av singelen «Crown imperial song» som lå nummer to. I løpet av godt og vel 10 minutter leverer bandet 7 låter fra CD'en

«Natural tools». Låtene sitter bedre og kompen er tettere enn da de spilte i Tromsø i fjor. De blir klappet fram til ekstranummer og spiller 2 låter til. Lyden er råere enn det jeg har hørt fra Weld tidligere, uten at dette går utover melodiene.

Om det er et uttrykk for større sikkerhet i rollen som vokalist og frontfigur i Weld at Vibeke Saugestad i større grad beveger seg på scenen og flørter med publikum, eller at det er det faktum at kjæresten hennes er å finne blant publikum skal være usagt. Det var hvertfall mer liv over opptreden på Cruisecafé enn i Tromsø i fjor høst.

Om forventningen blir innfridd? Ja, rent bortsett fra åpningen. At en gitar er sur og må byttes ut er underordnet - det låter faktisk weldig bra.

Musikk for rockere og 40-åringere?

Norsk ansvarlig i EMI, Per Østmark, er Weldig godt fornøyd, men det er han vel betalt for å være. «Showcaset» er over og jeg får meg en halvliter i baren, der jeg spør sidemannen om hva han synes om Weld.

- Det mest spennende bandet i Norge på Weldig lenge. Og dette har ikke bare med vokalisten Vibeke Saugestad å gjøre, men også det faktum at gitaristen, Jørn Johansen, er en veldig bra låtskriver, sier Håvard Eidsaunet fra CC Cowboys over en halvliter i baren på Cruisecafé.

Jeg finner det naturlig å spørre hva en fra den eldre garde som har møtt fram på releasepartyet synes om bandet og musikken. Etter mye trengsel rundt baren finner jeg en barnevernskonsulent i 40-åra. Jeg finner det naturlig å spørre han siden aldersforskjellene i bandet er store. Vokalist Vibeke Saugestad har spilt i bandet i 2 år og begynte i

Weld bare 16-år gammel. Bassisten, Stig Jørholm, er 35-år gammel og kunne ha vært Vibekes far med 17 år i aldersforskjell. Hva synes så en barnevernskonsulent om Weld's musikk og bandet generelt?

- Utrolig bra! Det har vært mye fokusering på Vibeke Saugestad fra pressen. Jeg synes imidlertid at Jørn Johansen spilte en mye mer sentral rolle i bandet enn hva jeg hadde antatt utfra forlærers samtalen. Samspillet mellom Jørn og Vibeke var sterkt. Dessuten var det mer rocka enn jeg hadde forventa, sier Ketil Torsteinson.

Grønsjrock?

Hva slags musikk spiller Weld? Det er ikke helt lett å plassere bandet i en spesiell genre, men å kalle det country som ROCK-FURORES utskremte medarbeider i Tromsø gjorde under Polar Music Festival i fjor er definitivt feil.

Kombinerer man derimot amerikansk rock fra 70-åra med britisk tregrepp nærmer man seg imidlertid den musikken Weld spiller. Med Vibeke Saugestad's stemme på toppen av denne musikken får den et genuint uttrykk - et uttrykk som kan få det til å gå frysninger nedover ryggen.

Å kombinere klesmoter fra 70-tallet kalles gjerne grønsj. Det burde derfor ikke være unaturlig å kalle et band som kombinerer elementer fra 70-tallet i musikken for et grønsjrock band. Kanskje er Weld's musikk en slags grønsjrock eller kanskje bare en genuin sammenblanding av de siste 25-års begivenheter i rockens verden.

U Geir Jarle Voldmo

Hva man har i vente

Polar Music Festival er nå like om hjørnet. I tiden 18-22 oktober blir det arrangert konserter både på Brygga, Dampen, Kjeller'n, Blå Rock, Roger's, Skarven og Kulturhuset. Her følger en oversikt over noen av de bandene som skal spille på festivalen.

The 3rd and the mortal.

The 3rd and the mortal er nå ute med sin første «hele» cd på selskapet Voice of wonder. «Tears laid in earth» er tittelen og den er blitt en verdig videreføring av deres kritikerroste debut-cd, EP'n «Sorrow». Bandet har en massiv og avantgardistisk prog-rock musikalsk stil og har med sin siste CD tatt et viktig steg videre i sin musikalske utvikling. Bandet har kollektivt skrevet et stykke norsk rockehisto-

rien. Gruppen har blitt karakterisert som Norges beste band akkurat nå. Hva «akkurat nå» betyr, er vel ikke så lett å forstå, men at gruppa er verdt å se er det vel ingen tvil om.

Vamp er også med i klubben nevnt ovenfor og har vunnet spellemannsprisen i kategorien visesang. Bandet er et av Norges mest etterspurte live-band. Plata «God morgen søster» har solgt over 20000 eksemplarer og bare det taler

man begynne å lure på om bandet ikke burde vært tvangsinnlagt for lenge siden. Skal en på Gartnerlosjen sine konserter er det anbefalingsverdig å ta på seg regnfrakk og gassmaske av beste kvalitet. Bandets nye plate «Krem Fjes» anbefales av OFS (Opplysningskontoret For Saft). Tom Waits på norsk avslutter festivalen og mange vil sikkert påstå at det beste kommer sist. Forestillingen som heter «Pia-

Turbonegro (foto: Morten Andersen).

rie tuftet på elementer fra Europeisk folkemusikk, klassisk musikk og impulser fra det kvalitativt beste og mest obskure av 70-tallsrocken. The Rumbelins er nå klar med ny CD og releasepartyet blir holdt på Dampen lørdag 22. Bandet har tidligere blitt nominert til spellemannsprisen i kategorien pop. Bandet har fått gode kritikker og selger jevnt og trutt. The flying Crap kommer fra Kristiansand og er et møst for alle som kan tenke seg å like ei blanding mellom Iggy-rock og tight macho-pønk. Bandet har et unikt sceneshow som består av bomber, flammekastere og det som bedre er. Hater du Dag Kolsrud så har du noen å hate sammen med. Di Derre er med i kritiker-ros klubben og har som dere sikkert forstår innhentet gode og store kritikker fra de fleste innen musikkpoliti-bran-

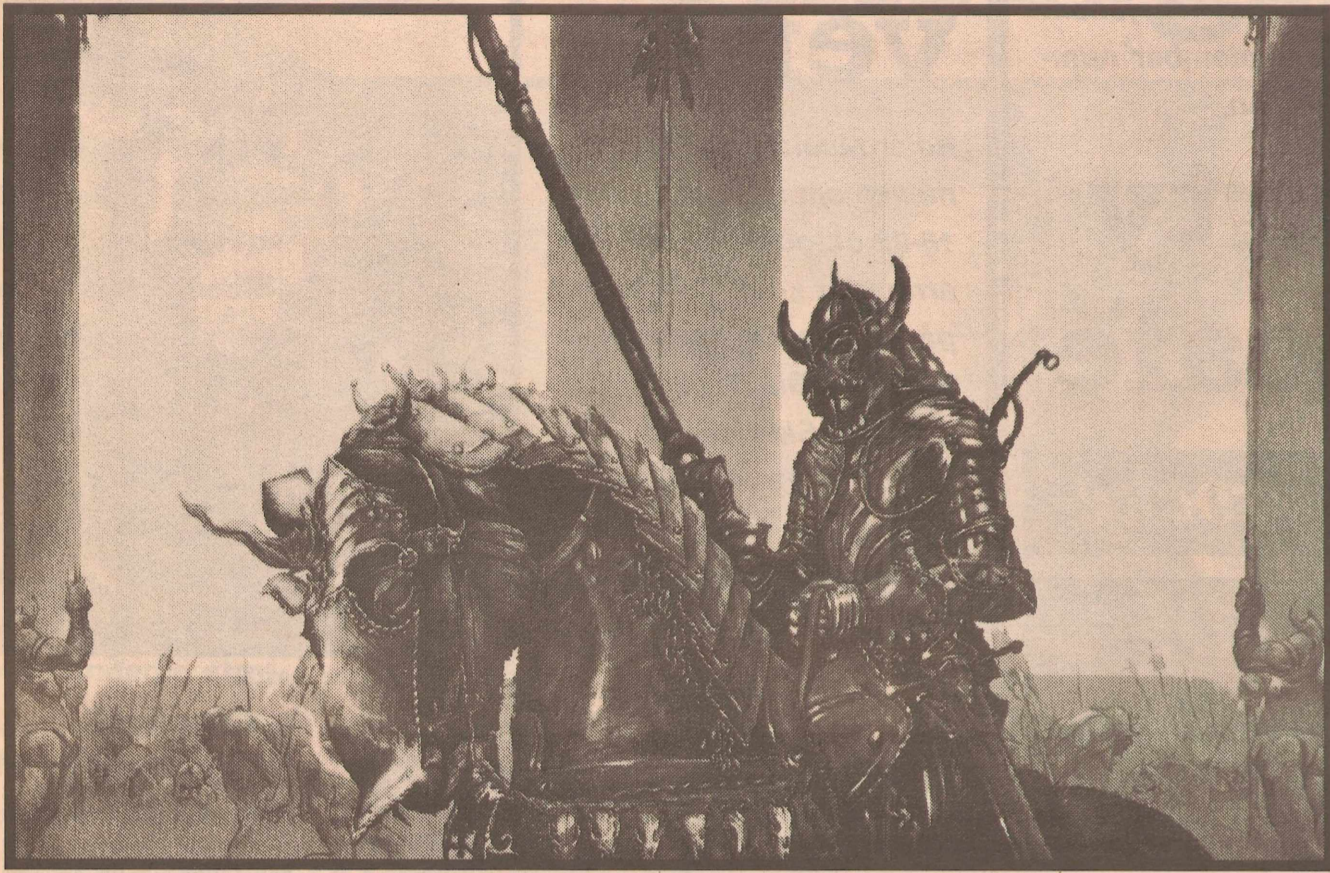
godt for seg sjøl. Undring, lengsel, hav og horisonter er gjennomgangstema i tekstene til bandets høytstående poet Kolbjørn Falkeid. Motorpsycho kommer med ny CD på disse tider. CD'n har en samlet spilletid på 1 time og 40 minutter. Bandet trenger ikke noen presentasjon men litt reklame for den nye skiva skader ikke. Som sagt CD'n er lang og den kommer derfor i form av en dobbel CD, som visstnok har en gunstig pris (under 200 kr). Vinylversjonen på tre plater (med et unikt etsett motiv på en av platesidene) vil bli utgitt som bokssett med et begrenset opplag på 2000 eksemplarer.

Gartnerlosjen er legendariske for sine mer og ikke mindre sinnssyke ideer, foretak og sceneshow. Med kyllinger på henda og en vassekte 7 kilos kalkun på hodet til vokalisten kan

noet er dritings» blir fremført av Sven Henriksen og hans musikere. Tekstene til Tom the man er oversatt av Henriksen og tar for seg det som er viktigst i hans tekster nemlig livet blant de elendige og utstøtte i amerikanske storbyer. Showet er mer som en musikkalsk teaterforestilling enn en vanlig konsert. Aktørene er utkledd som narrer, uteliggere og indianere, alle faste innslag i den Waitsianske verden. Turbonegro har sjelden turnert i Norge og har reist mest i Europa og USA, men nå har de endelig vendt blikket hjemmover og blir å finne på Kjeller'n tirsdag 18. Bandet har hva mange band i disse hjerne-løse tider ikke har, nemlig sjel, fart og ei god gammel gi faen innstilling.

U Karl Inge Skogholt

John Ronald Raul Tolkien er nok kjent for de fleste som forfatteren bak boken «Hobitten» og trilogien «Ringenes Herre». Et like viktig, men ikke fullt så kjent, verk i den geni-forklarte britiske forfatterens forfatterskap, «Silmarillion», foreligger nå for første gang på norsk.

Til tross for at «Silmarillion» er vidt forskjellig bok fra «Ringenes Herre», foregår handlingen i Tolkiens univers med alle de skapningene som finnes der. (Illustrasjon: «The Lieutenant of the Black Tower of Barad-dûr» av John Howe)

J.R.R. Tolkiens «Silmarillion»

BOK

Det er stifter og mangeårig formann i den norske Tolkienforeningen Nils Ivar Agøy, som endelig har oversatt «Silmarillion» til norsk. Den ble lagt ut hos bokhandlerne den fjerde oktober.

Verket blir av de fleste Tolkien-tilhengere regnet som hans hovedverk til tross for «Ringenes Herres» formidable suksess.

Engelsk nasjonalmytologi

«Silmarillion» er en helt annerledes bok enn de andre bøkene i J.R.R. Tolkiens forfatterskap. Boken er basert på norrøn, germansk og gresk-romersk mytologi og var ment til å skape en egen engelsk nasjonalmytologi, samt et forsøk på å danne slutt-punktet for en årtusenlang fortellertradisjon av myter og sagn.

Boken er et mytologisk verk og fortellingen spenner over flere tusen år. Den er derfor skrevet bevisst i en gammeldags språkform og språkdrakten er verdig og gammelmodig.

Selv om denne boken skiller seg ut fra «Ringenes Herre» på mange måter, handler den fremdeles om Tolkiens univers og kampen mellom det gode og det onde. Her møter en også alver, dverger, trollmenn, orker og andre som figurerer i Tolkiens fascinerende verden.

«Silmarillion» er beretningen om sibmarilene. Sibmarilene er edelstener laget av en alv som samler lys fra hellige trær. Historien om Sibmarilene er først og fremst en beretning om Midgards første to tideverv. Dette er tusener av år før handlingen i «Ringenes Herre» og «Hobitten», og hobbitene nevnes bare så vidt på slutten av boken. Det geografiske området «Silmarillion» spenner over er også atskillig større enn i de andre av Tol-

Endelig på norsk

kiens bøker.

På grunn av sitt spesielle mytologiske preg og sin helt spesielle språkdrakt har en norsk utgave av «Silmarillion» vært svært etterlengtet i norske Tolkien-kretser. Boken er tung, litt stram og er for mange vanskelig å få tak på på originalspråket.

J.R.R. Tolkien jobbet med verket mesteparten av sitt voksne liv. Til tross for dette ble han ikke ferdig med boken før han døde. Det er sønnen Christopher

Tolkien som har redigert den og gjort den ferdig. Boken ble påbegynt av Tolkien under første verdenskrig og ble endelig utgitt av sønnen i 1977.

Egne språk

J.R.R. Tolkien ble født i Sør-Afrika i 1892, men flyttet etter to år til England. I 1916 begynte han å skrive på boken som senere skiftet navn til «Silmarillion». I forbindelse med dette arbeidet begynte han å utvikle sine egne

språk, blant annet et han kalte «Qenya». I 1925 ble Tolkien professor i gammelengelsk ved Universitetet i Oxford, hvor han arbeidet mesteparten av sitt voksne liv.

I 1937 kommer «Hobitten» ut og Tolkien begynner å jobbe på «Ringenes Herre». Han bruker over 15 år på denne trilogien som ble utgitt i 1954, og den største innvidingen han hadde mot verket selv var at det er for kort. Dette til tross for at boken er på nærmere 1100 sider.

I 1965 kommer «Ringenes Herre» ut i paperback i USA og selget tar fullstendig av. Boken selges i millionopplag, og de første Tolkien-foreningene blir dannet. Tolkien dør 2. september 1973 og fire år senere utgir sønnen hans hovedverk «Silmarillion».

U Henning Jensen

«Pan» i ny drakt

Gyldendals forlag har kommet ut med en ny utgave av «Pan», av Knut Hamsun. Skjønt helt ny er den ikke, for Hamsun sin gamle klassiker har også tidligere vært utgitt illustrert av Karl Erik Harr. Og skal rett være rett så var den forrige utgaven penere. Om selve verket «Pan» har ikke jeg noe å tilføye, men om illustrasjonene kan fortsatt mye sies.

BOK

Karl Erik Harr. Men dette er ikke noe nytt, for i 1972 sendte Bokklubben ut en bok med samme tittel, av samme forfatter og illustrert av samme kunstner til sine medlemmer. Men dengang var illustrasjonene gjort på en litt annen måte. Streken var tykkere og bildene formelig rant inn i øy-

nene. Dagens utgave er «lette-re», men på ingen måte enkel.

At forlaget tjener noen kroner ekstra gjør for såvidt ingenting, men Hamsun sine tekster trenger ikke støtte i form av illustrasjoner. Og særlig i «Pan» er det like greit at fantasien til den enkelte maler de bildene som trengs.

Rett skal være rett. Har du ikke boka så er det like greit å kjøpe den illustrert. Karl Erik Harr har en utmerket måte å tegne på, enkel og figurativ.

U Geir K. Ronland

Filmklubben framover

Kommende fredag blir det kinesisk drama på filmklubben. Som gullbjørnvinner på Berlinfestivalen i 1988, skulle kvaliteten på «Rødt Korn» være garantert. Skjønt prisetildeling er jo ikke alltid et kvalitetsstempel. Ref. for eksempel den prisbelønte og reddesomt nitriste «Stella Polaris» som rikskringkastingen plagde oss med for litt siden. Den handlet visstnok om krig og kjærlighet, og det gjør denne også. Kjærligheten er mellom en kvinne som eier en vinfabrikk, og fyren som etter hvert blir hennes ekte-mann. Alt går bra, helt til japanerne invaderer. For da farges kornet rødt, og vold og død overtar i hirseåkrene. Regissør Zhang Yimou hevder at filmen er en hyllest til livet og viljen til å leve opp til sine følelser og lengsler tross tradisjoner og undertrykkelse.

Lørdagen etter følges høstens tema opp med nok en amerikansk lavbudsjettfilm. Denne gangen er det snarere no-budget. Filmen heter «Slacker» og ordet betyr i følge programheftet en person som er for ung for punk, for gammel for grønsj og for lat til å være japp. Er vedkommende da født omkring 1965? Me undrast.

Filmen er en etablering av genren walk-movie. Handlingen beveger seg fra person til person gjennom tilfeldige episoder, helt til i alt 97 av Austins innbyggere har spilt seg selv. I form og tema handler filmen om spenningen mellom struktur og kaos. Regissør Richard Linklater født 1962 (aha!) er autodidakt og har så langt begått tre filmer. Vi er spent på å se om denne er enda mer uformelt improvisert enn «Laws of Gravity» var. Den var nesten i meste laget.

Lørdagen etterpå er det Polar Music Festival, så da passer det bra å vise «A Hard Day's Night» fra 1964. Her kan man få et supplement til den nylig så aktuelle «Backbeat», som i følge programheftet var «eit uforskamma forsøk på å gjenskape ei svunne tid; A Hard Day's Night er eit artefakt - ekte vare». «Artefakt» er et ord som ringer ei klokke for oss som studerer arkeologi. Og det burde også dukke opp en del forminner på denne visningen. Det er ikke så ofte de gamle helter er å se i originaltapning. Jeg skal se den hvis jeg fortsatt har hørsel etter fredagskonserten.

U Torgeir Eikeland

Zancos liv

En musikalsk, fargerik, sterk visuell og poetisk forestilling lover teatergruppen Stella Polaris tromsøfolket, når de gjester byen under sin turne i Norge, Finland og Russland.

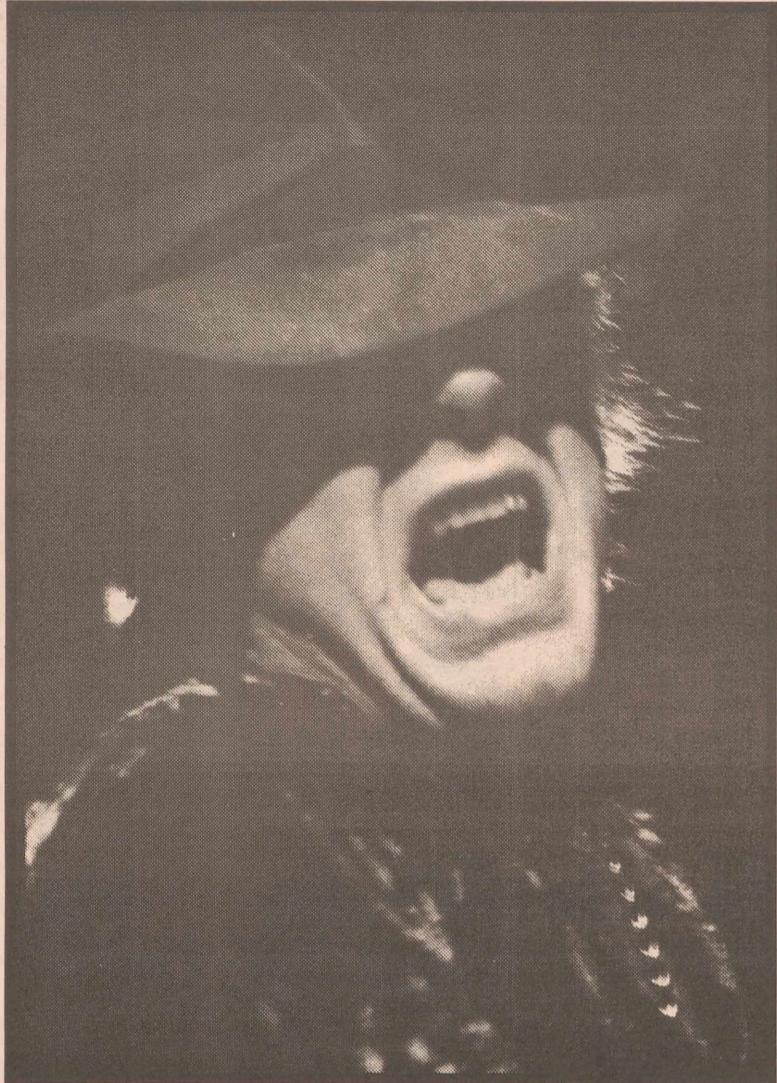

Stykket foregår i circusmanesjen. Her møter vi Zanco, en gammel sigøyner, som framfører numre fra fordums glansdager. Sammen med dem får vi et innblikk i et liv, i erfaringene til en mann som har levd livet levende. De blir en hyllest til menn som har levd intenst i kraft av sin skaperånd, til de som aldri ga opp.

Zanco er en original som er i ferd med å forsvinne fra dagens samfunn. Han er en Zorba, en vagabond, en omreisende gjøgler, sanger eller hemmelig poet. Utslitt, men aldri livstrøtt, kjemper han gjennom sin historie med ett innbitt ønske om aldri å gi opp. «Zancos Liv» er mer enn en gjøglers tilbakeblikk og gamle ablegøyer. Det forteller historien til sigøynere og andre reisende folkeslag, om terror og undertrykkning som foregikk under andre verdenskrig. Overgrep som i dag repeteres i flere land....

Erfarne gjøglere

Stella Polaris ble dannet i 1985. Mest de har antakelig bemerket seg med sine gjøglerforestillinger, og som det eneste teateret som profilerer gateteaterets kunst i sommerhalvåret. Målet for teateret er å formidle opplevelser uten tid og grenser. Det ble dannet av Per Spildra Borg og Merete Klingen, med røtter i teatergruppene Saltkompagniet og Teater Beljash. Gruppen tilbyr seminarer og kurs for amatører, noe de også

Teatergruppa Stella Polaris, lover tromsøfolket en sterk og visuell forestilling (foto: Stian Wærenskiold).

skal holde i Tromsø under sitt besøk. Zanco fremstilles av Per Spildra Borg, som også er kunstnerisk leder for Stella Polaris. Alene gir han liv til erfaringene sigøyneren har høstet, samtidig som han formidler historien som omfatter så mange. Kanskje nettopp enkelheten i monologformen vil bidra til å

gjøre stykket til en sterk teateropplevelse. Regien er ved Tim Dalton.

Stykket framføres i Provisoriet, Rådstua.

U Vibeke Isaksen

Dansens mange ansikter

Lørdag 1. oktober i Kulturhuset - storsalen var fullsatt og det var klart for forestillingen «Dans i Tromsø gjennom tidene» - en kronologisk framvisning av Tromsøs dansehistorie fra middelalderen og fram til idag.

Forstillingen var selvsagt knyttet til byjubileet. Man ønsket å vise at dans har vært en del av samfunnets historie - en relativt ukjent del hittil.

Marianne Nordnes har vært prosjektleder for dette kjempeprosjektet der alt og alle i byens dansemiljø var representert. Det var middelalders ringdans med BUL og TRINFO, vals og polonese med Bårdar dansesstudio, feiende flott charleston med dansere fra The Dance Studio og utdrag fra 30-tallets Alfheim-revy. Begrepet «dans» favnet om alt fra «svanens død» til linjegymnastikk. De nusselige små ballerinaene med armer og ben i alle retninger og blikk som lette etter mamma

ute i salen, ble selvfølgelig publikums yndlinger.

Tromsø Danseteater viste utdrag fra ballettene «Helleristninger» og «Kurt» - moderne dans med et vanskelig tilgjengelig uttrykk - da fikk «rock'n rull» og swing mer respons - publikum slo seg løs og trampet takten. Da man beveget seg inn på 80-90 årene, fikk vi innslag av etnisk dans - det var gresk og tyrkisk folkedans med Tromsø Internasjonale Folkedans-

"Man kan bare konstantere at dansemiljøet i Tromsø lever i beste velgående"

klubb og utrykksfull tamilsk dans om en fisker og hans kone. Benoit Tamba hadde publikum i sin hule hånd med sin afrikanske krigsdans - et stort skuespillertalent! De tre søstrene Sivertsen serverte flamenoco, og den nystartede gruppen "Massive Movement" danset robotdans, hip-hop og freestyle.

De forskjellige innslagene ble bundet sammen gjennom konfransier Randi Pettersen.

Alt i alt en variert, rik og vellykket forestilling - ensformig ble

den aldri, men tre timer ble nesten for mye. Noe kunne kanskje vært kuttet litt - hvor interessant er det f.eks å se på ringdans i ti minutter?

Her var det alle aldre og nivå, så rent teknisk var det selvfølgelig veldig ujevnt. Men dette var en bred og "folkelig" oppvisning, ikke noe blankpolert show.

De fleste nordmenn har kanskje et noe fremmedgjort forhold til dans - de ser for seg fjerne ballerinaer, høykultur og snobberi. I motsetning til andre folkeslag har vi ikke akkurat dansen i blodet. Denne forestillingen maktet å vise dansens utrolig mange ansikter. Den fikk dansen «ned på folkets nivå», samtidig som den kanskje åpnet folks øyne for dansekonsten, som jo er en relativt ny og lite etablert kunstart i Norge.

De som fant veien til Kulturhuset denne lørdagskvelden, fikk full valuta for pengene. Man kan bare konstatere at dansemiljøet i Tromsø lever i beste velgående.

U Christine Haraldsen

POLAR MUSIC FESTIVAL

TROMSØ 18. - 23. OKTOBER 94

TIRSDAG 18.10.

BRYGGA Steve Wynn Quartet (USA)
Weld (Norge)
Greenhouse (Nordnorge)
BLÅ ROCK House of Freaks (USA)
KJELLER'N Turbonegro (Norge)

ONSDAG 19.10.

BRYGGA Bel Canto (Nordnorge)
The 3rd And The Mortal (Norge)
Vinterhagen (Nordnorge)
SKARVEN Lars Demian m/band (Sverige)
ROGER'S Divin' Ducks (Norge)
DAMPEN Tamba Kounda (Senegal/Nordnorge)
Autodafe (Russland)
KJELLER'N Red Roosters (Nordnorge)

TORS DAG 20.10.

BRYGGA Gartnerlosjen (Norge)
Flying Crap (Norge)
Greenhouse Athletic Club (Finl.)
Big Bad Wolf (Nordnorge)
The Bye-Bye Brothers (Finland)
DAMPEN Di Derre (Norge)
The Idlehouse (Nordnorge)
SKARVEN Lars Demian m/band (Sverige)

FREDAG 21.10.

BRYGGA Motorpsycho (Norge)
The Wannadies (Sverige)
Hotel Hunger (Danmark)
DAMPEN Vamp (Norge)
Svada (Nordnorge)

LØRDAG 22.10.

BRYGGA Technoparty
-Xs to the ravezone/Beat Service
DAMPEN The Rambellins (Norge)
Dan Stuart/ Al Perry Band (USA)
KJELLER'N Diddy Wah Diddy (Nordnorge)
SKARVEN Pianoet er drittings
- En Tom Waits Cabaret (Norge)
Sven Henriksen m/musikere
KULTURHUSET* Mari Boine Band (Nordnorge)
Susanne Lundeng m/band (Nordnorge)
Knut Reiersrud m/band (Norge)

SØNDAG 23.10.

SKARVEN Pianoet er drittings,
- En Tom Waits Cabaret (Norge)
Sven Henriksen m/musikere

Billetter i salg NÅ!

Platebaren, Feedback og Blå Rock.

* Billetter til Kulturhusarrangementet selges i Kulturhuset.

Lokale medspillere! **Mack**

«Kysten»; frå sjukehus til kreativt kultursenter

«Kysten», eller «Kysthospitalet» blei bygd i 1921 som tuberkulose-sjukehus. Etter det har bygget vore RiTø's avdeling for hjarte og lunge sjukdommar. Dei siste to åra har bygget i midlertidig gjennomgått ei forvandling, både når det gjeld innhald og utsjånande. Tek ein ein tur til «Kysten» yrer det av kreativitet - bygget er blitt Troms Fylke's Kultursenter.

Det var nokre kunstnarar som slo seg saman om å jobbe for å få eit kultursenter der mange kreative aktivitetar kunne samlast under eit tak. Etter lang kamp greide dei å få fylket til å gå med på å stille kysthospitalet til kunstnarane sin disposisjon. Den dag i dag er det mange som fortsatt meiner at bygget heller burde vere eit eldresenter. Men trulig ville desse personane endra meinining dersom dei tok ein tur innom senteret som opnar offisielt i oktober. Bak fantasifult utsmykka dører finn ein 18 atelier der kunstnarar av mange slag driv eit mangfold av kunststartar. Film, gullsmid, dukketeater, forfattarar, husflid, malarar, bilethoggarar, porselensverkstad, lydstudio, teater, foto, musikk, interiør-kunst er døme på dei skapande aktivitetane som foregår innafør huset sine veggjar. Målet er å få samla kunstnarane i eit kreativt og nyskapande miljø, og i tillegg legge dei praktiske forholda til rette for dei som lever av kunsten.

Også større og midlertidige prosjekt kan få husrom på «Kysten» så lenge dei varer. Eit av desse prosjekta er «Bydamene» som Grete Kvaal og Britt Eva Løkkemo har teke initiativet til. Dette skal bli ei forestilling som skildrar Tromsø-damer av mange slag. Forestillinga er sett saman av mange element; dans, bilete, dikt, musikk og forteljarar. Framføringa blir å foregå i Salen på «Kysten». Så får vi sjå om det kjem ei urkvinnelig kraft ut av dei mange fragmenta i forestillinga.

Det er ikkje meininga at kunstnarane på «Kysten» skal grave seg ned i sin eigen inspirasjon, eller mangelen på sådan. Kultursenteret er meint å vere utadretta gjennom å ha forestillingar, utstillingar og kursaktivitet. Denne hausten har friundervisninga teiknekurs, det gis også kurs i husflidsaktivitetar, og ein gong i veka er det kurs i chroques-teikning. Huset blir også leid ut til bankettar og selskap for å få litt inntekter til drif-

Brit Steinsvik tok utdanning i dukketeater på Riksteateret etter at ho hadde jobba som bioingeniør i mange år.

ta. Håpet er å få inn mye pengar på utleige slik at kunstnarane kan få leige atelierar billig, det er viktig at dei har råd til å vere på «Kysten». I hagen er planen å lage ein større skulpturpark som skal vere kunstverk og leikeapparat på ein gong. Daglig leiar på «Kysten», Trix Scherjon, ønsker at familiar skal ta s ø n - dagsturen forbi kultursenteret - slik kan også Tromsø's barnefamiljar få glede av det kunstnarane driv med her. For dei som ønsker det er det også moglig å stikke innom kafeteriaen som fungerer som kantine for dei som held til på

«Kysten».

Kunstnarane på «Kysten» har heller ikkje fjerna seg frå resten av allmennheita i den forstand at bygget bare er forbeholdt skapande aktivitet innafør eit smalt kunstbegrep. Trix

Scherjon seier at dei ønsker at huset skal innehalde også andre ting enn bare malareri, musikk og dikt. I 6 veker driv RiTø og ei foreldreforening eit treningsopplegg for hjerneskadde barn på det tidlige kysthospitalet. Barna skal gjennom forskjellige aktivitetar trene seg til å kome seg ut av rullestolen og

klare seg sjølv. Denne «Petø-metoden» kjem frå Bulgaria og har vist seg å gi gode resultat. Kanskje kan også nokre av kunstnarane etterkvart ta del i prosjektet gjennom å hjelpe til med formingsoppgåver. «Kysten» har også gitt rom for ein hovudfagsstudent i filosofi som jobbar med ordet som uttrykk i grenseland mellom kunst og vitskap.

Det ser ut som «Kysten» har vore ein suksess når det gjeld interesse frå kunstnarane - alle dei 18 atelierne er utleigde og 10 står på venteliste. Ein del av atelierne er midlertidig utleigde. Enno er ikkje loftet teke i bruk, planen er at forfattarar etterkvart skal få eit rolig arbeidsrom der når det er blitt pussa opp. Fylket har gitt økonomisk stønad til prosjektet gjennom å stø ombygginga, men planen er at kultursenteret skal gå av seg sjølv økonomisk. Prøvedrifta varer fram til 01.03.97., etter det får ein sjå om kreativiteten boblar nok mellom veggane på «Kysten» til at prosjektet har livets rett.

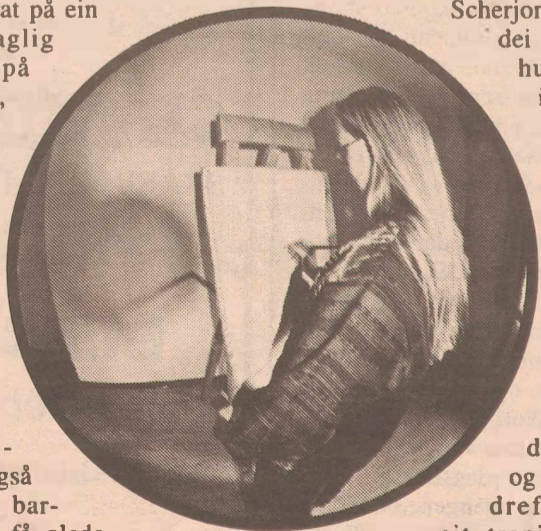
Dukker for vaksne

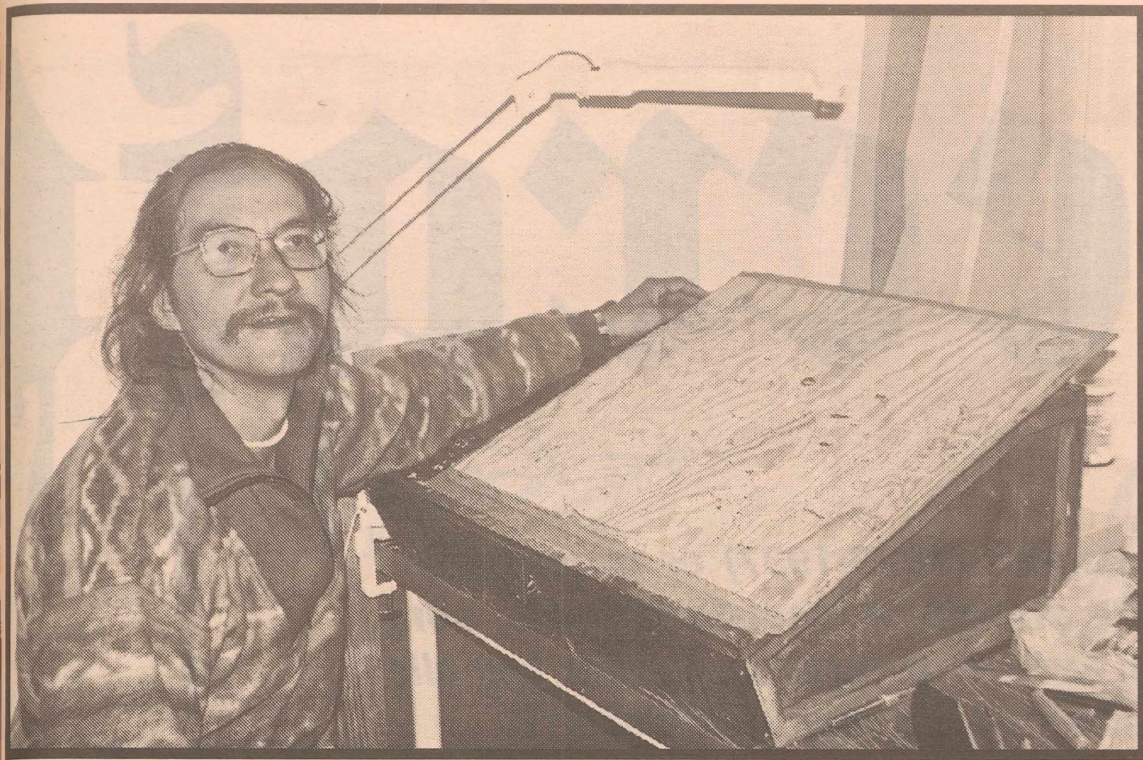
Tromsøs profesjonelle dukketeater, «Dukkoppteateret», held også til på «Kysten». Brit Steinsvik tok utdanning i dukketeater på Riksteateret etter at ho hadde jobba som bioingeniør i mange år.

Overraskande nok krevde den nye jobben hennar meir av ho, å drive med dukketeater er ikkje nokon 9-til-4-jobb. Men det tok likevel tid før ho klarte å få respekt for det ho dreiv med. No ønsker ho å jobbe for at vaksne menneske skal få auga opp for magien i dukketeater. I denne formen for teater kan ein gå utover rammene ein har i vanlig teater, du kan gå utafør røynda. Brit kan fortelje at når ein lager dukker kan dukka overta kunstnaren heilt og bestemme korleis den vil bli, det er som om dukkene får liv. Lenger sør i Europa er det mest menn som lager og ser dukketeater, men i Noreg er dette uttrykket noko vi først og fremst forbind med kunst for barn.

For augenblinken jobbar Brit for å framføre «Forbrytelse og straff» av Dostovjet-skij, som blir sett opp ein eller annan gong etter jul. I sine dukketeater ønsker Brit å ha nokon klar bodskap. «Det ligg mye i eit stykke, men eg lager aldri nokon moralsk slutt. Slutten skal ikkje vere avklarande, men få folk til å tenkje når dei går ut av teateret», seier Brit. Ho lager mest dukketeater som tek opp mennesket sitt forhold til naturen fordi menneska i Noreg stadig blir konfrontert med den. Lenger ned på kontinentet er dei mest opptekne av mellommenneskelige konflikter i teatera. «Nordmenn er også meir opptekne av å ha ein tekst og forstå alt, mens dei lenger sør er opptekne av det visuelle», fortel Brit.

Ein ting Brit ønsker er at fleire skal begynne å jobbe med dukketeater. Tromsø har eit aktivt teatermiljø, men dukketeater er det nesten ingen som driv med. I Fredrikstad er det kome ein høgskole for dukketeater med 3 årig utdanning. I Tromsø finst det også eit amatørdukketeater for dei som er interessert i å jobbe med noko slikt.

Hans Ragnar Mathisen var den første som fekk velje atelierar på "Kysten".

Har vore på «Kysten» lengst

Når dei nord-norske kunstnarane skulle flytte inn i atelierar på «Kysten», var Hans Ragnar Mathisen den første som fekk velje atelier. Grunnen til dette er at han er den som har lengst ansiennitet i tilknytning til bygget. Frå han var 2-11 år var han innlagt på «Kysthospitalet på Tromsø» som ein sa på den tida. I dag har han atelier i ein del av barnestova, som han ein gong låg på. Han fortel at han ikkje bare har gode minne frå sitt tidlige opphald på «Kysten». «På den tida blei borna behandla annleis

av dei vaksne, og som same var det ikkje alltid lett å bu i Tromsø», seier Hans Ragnar. Men no skal han bruke sitt tidlige hospital til inspirasjon og kreativ aktivitet.

Hans Ragnar debuterte som kunstnar for 20 år sidan. I dag lager han tresnitt med motiv frå samisk kultur, fleire av bileta liknar helleristningar. Han er samisk kunstnar og ønsker å få fram for Tromsø-folk at Tromsø-området har djupe samiske røtter - trass i at vi i dag helst bare vil

vere «byfolk». For å få fram dette har han mellom anna laga ei mengde kart som forklarar korleis dei samiske stedsnamna skil drar terreng og landskap. I påska skal han ha utstilling i Guovdageaidnu - eller Kautokeino, som vi seier på norsk. Hans Ragnar er glad han har fått ein stad å arbeide med kunsten, tidlige fungerte leiligheta hans også som atelier, noko som ga dårlig plass og dårlig arbeidsro. Han er kome tilbake til det gamle sjukehuset han låg på for å finne arbeidsro.

Maler seg frå onde minne

"Kysten" inneheld også eit gjesteatelier som kan leigast ut til kunstnarar som oppheld seg i tromsø midlertidig. Den første som har fått leige atelieret er ein flyktning frå det tidlige Jugoslavia som trulig blir å opphalde seg i Tromsø ei stund. Ilijas Kruskic er ein anerkjent kunstnar frå Bosnia. Da han forlot landet sitt måtte han forlate meir enn 40 års arbeide. I dag har han ikkje ein gong råd til å kjøpe lerret for dei pengane han får frå flyktningekontoret. Men det stoppar ikkje Ilijas frå å male. Da vi kom inn i atelieret hans var veggane dekkja med gripande bilete med motiv frå grusomheitene han opplevde i fengselet; menneske som maskinar og menneske i fengsel. Med sin spesielle teknikk maler han bilete på plakatar han har fått hos Hans Ragnar Mathisen. Men han maler ikkje bare på baksida av dei brukte plakatane, også på framsida. Dersom vi så nøye på bileta kunne vi sjå gjen-

skin av Hans Ragnars plakatar under Ilijas' maleri.

Kunstnaren frå Bosnia er ikkje ein heilt vanlig flyktning. Han har fått mange utmerkingar både i heimlandet og utlandet. Han grunnla eit kunstgalleri i heimlandet, blei kåra til æresborger der, og har mange av maleria sine utstilt i utlandet. I dag står han på bar bakke i Tromsø. Det einaste han har fått med seg hit er sitt eige talent og inspirasjon frå skrekkopplevingar i Jugoslavia som har fått han til å male over 60 bilete på 3 måneder. Han får litt hjelp til leige av atelier frå flyktningekontoret, men rammer, slik at han kan ha utstilling, har han ikkje råd til. Utopias utsendte blei imponerte over dei gripande bileta hans, og håper at også resten av Tromsø-folket vil få auga opp for den dyktige kunstnaren som har kome til byen.

Ilijas Kruskic er ein flyktning frå det tidlegare Jugoslavia som er den første som har fått leige gjesteatelieret på "Kysten".

Teatervitskap til Tromsø

Teatervitskap er allereie eit studietilbod ved universitetet i Oslo og Bergen. Sidan Universitetet i Tromsø ikkje har vist interesse for å starte opp eit slikt fag har Brit Steinsvik teke initiativet for å starte opp dette faget i Tromsø. No ser det ut til at vi kan få dette tilbodet frå våren av. Folkeuniversitetet i Sandefjord er ansvarlig for opplegget, og Universitetet i Oslo er ansvarlige for den faglige delen. Kristin Lyhmann, som har drive med urteater, er hovedansvarlig for faget. Det tas opp 10-15 studentar på teatervitskap. Det vil trulig bli vanskelige opptakskrav, og det vil nok vere ein fordel å ha erfaring frå teaterverksemd. Men ein kan også bygge dette faget inn i ein vanlig universitetsgrad. Undervisninga blir lagt opp

som helgeseminar på «Kysten», da blir det henta forelesarar utanifrå. 10 av vektta skal vere teori i teatervitskap, og 10 vektta skal vere ei sjølvvald oppgåve der ein kan ta utgangspunkt i egne erfaringar frå teaterlivet. Gjennom den sjølvvalde oppgåva er målet at ein på sikt skal få ei slags kartlegging over den nord-norske teaterverksemda.

Fordi det er Folkeuniversitetet som driv denne utdanninga må studentane betale ein viss sum i skolepengar, men dette vil trulig ikkje bli særlig dyrt. Universitetet i Oslo, Folkeuniversitetet og «Kysten» er klare til å starte dette opp i vårsemesteret - det gjenstår bare å vente på svar frå Utdanningsdirektoratet om dei får lov å starte opp.

I grenseland mellom kunst og vitskap

Mange vil nok lure på kva ein hovudfagsstudent i filosofi har å gjøre blant dei andre kunstnarane på «Kysten». I eit av dei kvitmalte, lyse atelierar fann vi altså ein medstudent. Marie Mjaaland, som skriv oppgåve om Martin Bubers dialogfilosofi, har nemiig fått eit av atelierar på «Kysten». Sjølv har ho vanskelig for å kalle seg «filosof» og

synest på mange måtar at ho har meir til felles med kunsten.

Etter å ha jobba 10 år som siviløkonom, fann Marie ut at det ho egentlig ville var å studere filosofi og kunsthistorie. «Det er viktig å ha ei formemming av kor ein høyrer til - ikkje bare ha ein idé om kva for jobb ein trur er bra og kva samfunnet har bruk for», seier Marie. På «Kysten» føler ho seg heime, og i det gode miljøet arbeider ho godt. Estetik og ordet som uttrykk har alltid interessert ho. Gjennom ordet vil ho kombinere det rasjonelle og logiske med den intuitive delen av mennesket. Når ho les ein tekst meiner ho det er viktig å lytte til teksten med heile sitt vesen. Ein tekst inneheld fleire lag - den appellerer ikkje bare til det rasjonelle, men også til det intuitive i lesaren. «Filosofi er fridom - du kan involvere deg sjølv. Men filosofien bør ikkje bare bli i hovudet, den kan kome til hjartet og involvere heile mennesket; både det rasjonelle og logiske og det intuitive og kreative.

I tillegg til hovudoppgåva skriv Marie Mjaaland artiklar. I sommar hadde ho ein artikkelserie på 3 delar om Martin Bubers dialogfilosofi i Morgenbladet. Språket ho bruker er poetisk og fengar kanskje lesarane meir enn vanlige filosofiartiklar. For artiklane sine har ho fått god kritikk, og trulig vil fleire bli skrivne i det inspirerande kvite ljuset som skin inn i atelieret. Marie får leige atelieret fram til jul, men ho håper det blir ledig eit nytt atelier til ho på «Kysten» etter dette.

U Lisa-Therese Amundsen
Rachel Andersen (foto)

Lovecraft

Howard Phillips Lovecraft (1890-1937) er grøssergenerens glemte geni. De største grøsser-forfattere, som Stephen King, Dean R. Koontz og Clive Barker, har alle Lovecraft som en av sine inspirasjonskilder.

Lovecraft ble født 20. august 1890 i Providence, i staten Rhode Island. Tre år gammel lærte han å lese. Det samme året ble hans far lagt inn på en anstalt for sinnsyke. Siden Lovecrafts legemlige tilstand kunne på det beste beskrives som ustabil levde han et beskyttet liv i sine tidlige år. Atten år gammel fikk han pokiothermisme og sluttet på skolen. Dette førte til at et beskjedent, tilbakeholdent barn utviklet seg til å bli en voksen enstøing som trivdes i nattens hjemsoekte timer. På grunn av denne isoleringen og siden han var delvis invalid kunne han lese så mye han orket. Hvilket han også gjorde. Han leste alt, men det han fant størst glede i var historier av forfattere som Arthur Machen og Lord Dunsany, som begge hører hjemme i den litterære tradisjon som man på engelsk kaller «the macabre.» Ut i fra sin egen fantasi og det han leste skapte han sin egen verden med fantastiske vesener og steder hvor han kunne drømme seg bort og hvorfra han også skrev tidlige historier. Han fikk imidlertid ikke utgitt noe før han var i tyve-årene. Hans tilknytning til Rhode Island spesielt og New England i sin helhet førte til studier på dette områdets historie, hvor hans største lidenskap var Providence, hans hjemby, og dens antikvitert. Han var hele livet en erklært Anglofil, hvilket var naturlig siden han var av ren britisk herkomst. I 1924 gifter han seg med Sonia Greene, en jødisk kvinne. En uvanlig handling når man tar Lovecrafts politiske sympatier i betraktning. Selv om det ennå var ni år før Hitler og nazistene skulle komme til makten, hadde deres forkvaklete filosofi allerede nådd å forsøple mange påvirkelige sinn. Lovecrafts var et av disse. Tanken om et ideologisk overlegent herrefolk tiltrakk ham, og da særlig tanken på at han var en medlem av et av disse. Selv var han langt fra noen atletisk blond nordisk type som Hitlers raseideologi forherliget. Snarere tvert i mot. Av utseende var han høy, tynn og nesten gjennomsigtig blek med underbitt. Med andre ord ikke en person som Hitler ville ha beholdt i sin gen-bank hvis han kunne få bestemme. Ekteskapet til Sonia Greene var da heller intet lykkelig

Howard Phillips Lovecraft

1890 - 1937

lig ekteskap, og i 1929 skiller de to seg. Skilsmisken blir riktignok aldri fullbyrdet. Lovecrafts politiske syn utvikler seg imidlertid og ved sin død har han gått hele spektret fra å være en kongebå reaksjonær til å bli en slags lyserød sosialist.

Lovecraft var ikke det man kunne kalle en bereist person. Hans lengste reiser foretok han til sørøstlige USA, men reiste ellers en del omkring i sitt elskede New England.

De fleste av Lovecrafts historier foregår i dette området selv om enkelte historier bringer Lovecrafts meget ufrivillig «helter»

over hele verden. I «The Call of Cthulhu» finner hovedpersonen veien til Oslo: (...) the Old Town of King Harold Haardraada, which kept alive the name of Oslo during all the centuries that the greater city masqueraded as «Christiania.» Dette er riktignok et unntak. Lovecrafts fortellinger er først og fremst en studie i psykologisk skrekk, og som sådan kreves det ikke store forflytninger i verken tid eller rom, kun et forstyrret sinn som er villig til å fortelle.

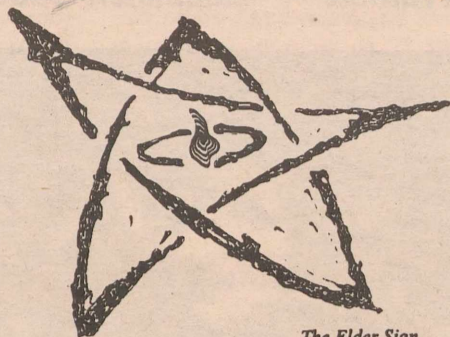
Fortellingene er for det meste fortalt fra et «jeg»-synspunkt, noe som tvinger leseren til å delta i

hovedpersonens skrekkelige opplevelser. Skrekk-elementet ligger mer i den gotiske stilen enn i «splatter-» og «gore-» genren, som er svært populært hos moderne forfattere. Den gotiske stil innenfor grøssere er en stillferdig måte å presentere stoffet på. Man kan sammenligne den med en løk: Det hele kan begynne veldig uskyldig med f. eks en papirlapp, noe som utgjør løkens ytre skall. Så kan man oppdage at tegnene som står på papirlappen symboliserer en forferdelig hemmelighet. Man har tatt av løkens ytre skall og kommet et lag inn. Slik fortsetter det til man står foran løkens kjerne. Et annet as-

pekt ved Lovecrafts stil er hans motvilje til å beskrive monstre. Med et svært blomstrende språk utbroderer han en beskrivelse på en slik måte at man angrer på at man valgte Lovecraft som sengelektre, og håper at strømmen ikke går. Med et velplassert «det er altfor forferdelig til å beskrive,» og med en kryptisk henvisning til vesenets øyne som lyst rødt som djevelens inferno, oppnår man mye mer enn en lang omstendelig beskrivelse av det slaget som Stephen King er kjent for. Lesernes overaktive fantasi er grøsserforfatterens beste venn. Dette innså Lovecraft og benyttet seg av det.

Lovecraft utgjorde deler av den harde kjerne i 1930-tallets «pulp»-genren, en betegnelse som refererer til ordet «pulp»-papirmasse.» Denne retningen innenfor amerikansk skjønnlitteratur hadde sitt forum i blader som «Weird Tales» og «Astounding Stories» samt en hel del andre. Det var i slike blader at Clark Ashton Smith, Robert E. Howard og selvfølgelig Lovecraft fikk utfolde seg mer eller mindre fritt. Formatet på disse bladene som ble trykt opp i store mengder («pulp») tillot ikke lange historier, noe som forklarer hvorfor Lovecraft kun skrev tre historier som med mangel på en bedre betegnelse kan kalles «korte romaner.» Det var i et slikt blad at Conan, barbaren så dagslys for første gang, og også her at Lovecraft fikk spillerom til å sakte og møysommelig bygge sine historier opp mot kulminasjonen av «the Cthulhu-mythos.»

Lovecraft er kanskje mest kjent for sin «Cthulhu-mythos» som fremdeles i dag blir utvidet av forfattere som Ramsey Campbell, Brian Lumley, Stephen King og andre. Tidligere har Robert Erwin Howard, som mange kanskje kjenner som skaperen av Conan og Kong Kull, Clark Ashton Smith og August Derleth, som alle er kjente navn for de som kjenner til 1930-tallets «pulp»-litteratur. Cthulhu-mythologien var ikke planlagt som et eget fenomen fra Lovecrafts side. Hans tidlige historier er alle sammen enkeltstående og har heller ikke utgangspunkt i en spesiell mytologi eller historie. Sent i Lovecrafts karriere ble han bedt om å sette sammen sine historier

The Elder Sign

ng knytte nye historier opp til en
od tråd. Derfor tar han med en
skapning i historien «The shal-
ow over Innsmouth» som da
ikke hadde vært nevnt på fjorten

Cthulhu-mytologien tar sitt
navn fra en skapning som sover
på bunnen av Stillehavet i den
sunkne byen R'lyeh. Cthulhu er
det som Lovecraft kalte «Great
Old One.» en skapning av slik
formidabel styrke at mennesket
blir som knott å regne. Derfor
tilber mennesker ham som en
gud, og søker å vekke Cthulhu
opp fra sin evige søvn.

Cthulhu er kun en av mange
overnaturlige skapninger som be-
bor Lovecrafts forvridde verden.
Lovecraft selv sier: «All my tales
are based upon the fundamental
premise that common human
laws and interests have no vali-
dity or significance in the vast
cosmos-at-large.» I og for seg er
interessant tanke som åpner en-
deløse utsikter for en fantasi-for-
fatter. For de mektigste av Lo-
vecrafts vesener spiller mennes-
keheten ingen rolle, for de mer
svake er mennesket en konkur-
rent til ressurser som disse også
er interessert i.

De mektigste av alle Lo-
vecrafts vesener er de «ytre gu-
dene» og av disse er Demon-sul-
tanen Azathoth, som er både
blind og uintelligent, gudenes
Gud. Hans vesen har blitt beskre-
vet som et «monstrøst kjernefy-
sisk kaos,» og han befinner seg i
universets sentrum, hvor han sjel-
løst danser til en fløytes mono-
tone piping.

Hans høyre hånd, gudenes
sendebud, Nyarlathotep, er den
egentlige hersker over universet.
Han har blitt sammenlignet med
den greske guden Hermes eller
den egyptiske guden Tahuti
(Thoth) av seriøse studenter av
Cthulhu-mytologien. Nyarlatho-
tep utgjør de «ytre gudene»s sjel
og han hevder selv i en av Lo-
vecrafts historier at han har over-
tusen former som alle er beredt
til å utføre sine herrers vilje.

Det finnes mange slike «ytre
guder,» og der skapes nok stadig
flere. Selv om Lovecraft aldri be-
skrev disse har han etterlatt en
mengde antydninger i den gotis-
ke ånd som beskriver disse vese-
ners uhyrlighet. Andre guder som
har oppstått i Lovecrafts fantasi
bærer navn som Yog-Sothoth,
Shub-Niggurath og Nodens.

Under de «ytre gudene» i
makt, men kanskje langt viktige-
re på grunn av deres evne til å
gripe mer konkret inn på et men-
neskelig plan er «Great Old
Ones.» Disse er vesener som ogs-
å har et overnaturlig opphav,
men som i all sin overnaturlig-
het er skremmende jordnær. Ct-

hulhu ligger som sagt og drøm-
mer i sin fryktelige by og venter
på at hans tilhengere skal finne
nøkkelen til å vekke ham, så han
pånytt kan spre frykt over jor-
den. En annen av disse er fri til å
vandre som han vil på jorden,
men Ithaqua vindvandrerer kan
ikke bevege seg utenfor arktiske
områder. De fleste «Great Old
Ones» bor riktignok ikke på jor-
den, men kan bli tilkalt hit ved
hjelp av magiske besvergelses.
Cthulhu-mytologiens styrke ligger
i den enkle måten nye vese-
ner og «guder» kan inkorporeres
inn i et allerede eksisterende ram-
meverk. Dette har blitt gjort i en

lar seg inspirere av Lovecraft).

En annen av Lovecrafts opp-
finnelser er den såkalte Necro-
nomicon eller Kitab Al-Azif, en
bok som inneholder verdens mest
avskyelige og hemmelige hem-
meligheter, skrevet av den gale
arabiske poeten Abdul Al-

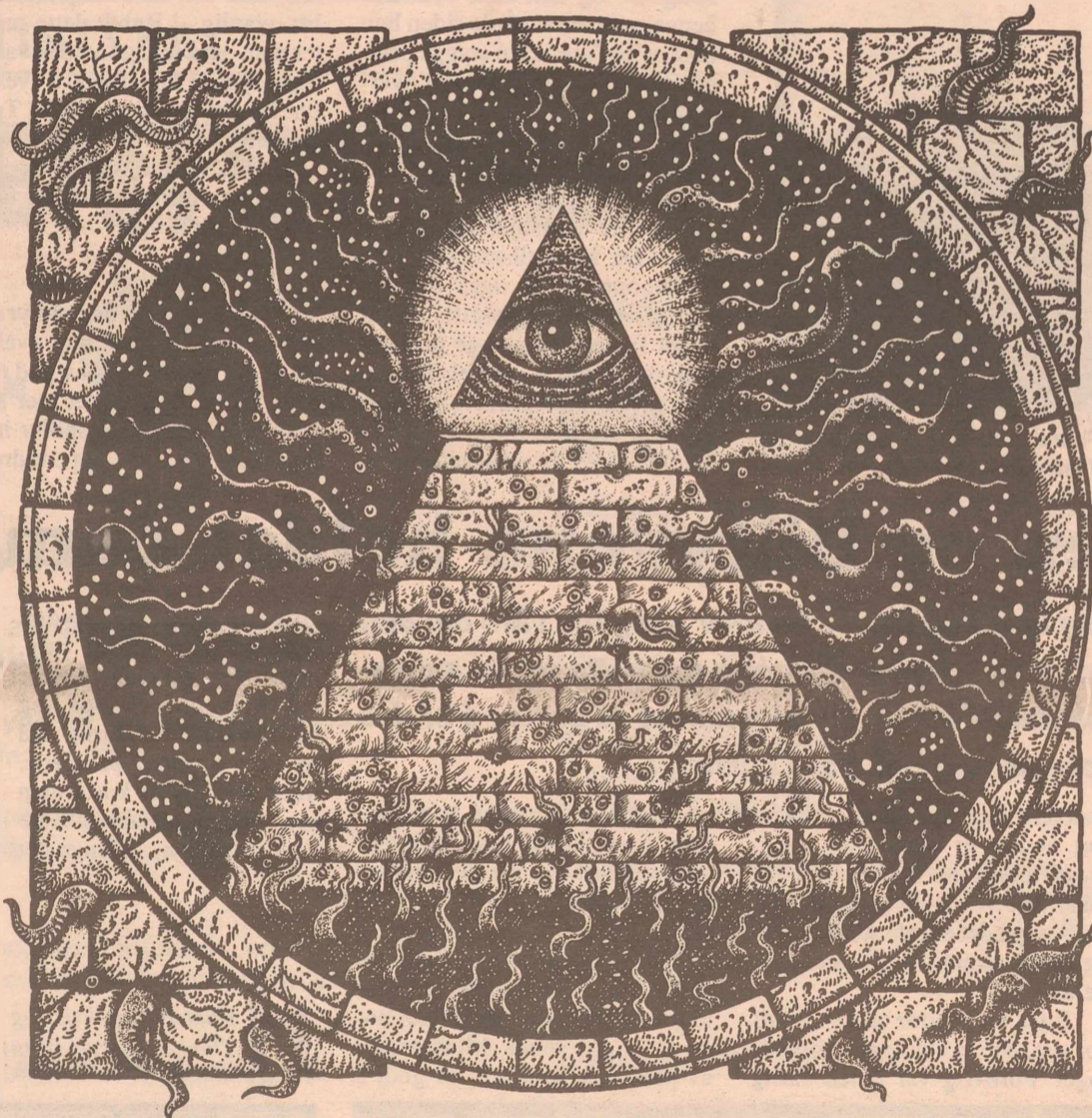
Den andre som er for dette for-
mål langt mere interessant, hev-
der å være boken forfattet av Ab-
dul Al-Hazrad. På bokens baksid-
de står det blant annet at «Lo-
vecraft benektet bokens eksistens,
men nå foreligger den i engelsk
oversettelse. Simon Magus har
risikert livet for å oversette bo-
ken som ingen tør lese.» Hva skal
man tro? Visste Lovecraft mer
enn han ga uttrykk for? Eller det
nok et forsøk på å tjene penger
av letturte personer? (Jeg kjøpte
den nesten.)

Cthulhu-mytologien som ut-
trykk ble for første gang brukt av
August Derleth som grunnla Ark-
ham House, som har gått inn for
å trykke alle av Lovecrafts ver-
ker. Derleth var selv forfatter og
fan av Lovecrafts historier, og
brevvekslet med sitt store idol.
Lovecraft skrev i løpet av sine 46
år mer enn 65 historier, dusinvis
av artikler og essays, hundrevis
av dikt og kanskje så mye som
100,000 brev. Mange av Lo-
vecrafts brev har også blitt utgitt
i samlinger.

Selv om mye av Lovecrafts
arbeid kan knyttes opp til Cthul-
hu-mytologien har mye av hans
viktigste arbeide vært i genren
«fantasy.» Her har han skapt en
verden som av mange regnes som
den ypperste fantasiverden, nest
etter Tolkiens «Middle-Earth,»
nemlig Dreamlands. Til Dream-
lands kan man kun komme gjen-
nom drømmen. Der er tiden
grunnleggende forskjellig fra vår
egen, som den gjerne er i drøm-
men. Det er i disse omgivelser at
Lovecraft leker seg med forskjel-
lige genrer, selv om den domine-
rende er fantasi i Lord Dunsany-
stilen.

Lovecraft dør av kreft 15.
mars 1937, på høyden av sin kre-
ativitet, men selv om hans lege-
me har gått i et med naturen,
lever hans arbeid videre og hans
sjel bor nå i Dreamlands hvor
dagens skrekkforfattere av og til
drar, for å snakke med ham og få
nye ideer.

Hva sa du? Hvordan man ut-
taler Cthulhu? kuh-TUUL-hu.
Men vær forsiktig med å si
det...Det kan være det som vek-
ker ham. Lovecraft kan ha rett...

Lovecrafts univers er også
befolket med utenomjordiske ra-
ser. Mange av disse er i direkte
strid med menneskeheten (selv-
følgelig uten at vi er klar over
det). Noen har til og med vært
med på å prege menneskehetens
historie, i en alternativ verdens-
historie lansert mellom 1931 og
1935. I denne er menneskeheten
kun et biologisk eksperiment ut-
ført av en rase som koloniserte
jorda rundt begynnelsen av den
Kambriske tidsalder. En tanke
som ikke er ulik den som Erich
von Dänikien sysler med i dag
(ikke det at jeg skal insinuere at
det ikke bare er forfattere som

Hazrad. Boken ble beskrevet for
første gang i historien «The
Hound» fra 1922. Forfatteren er
hentet fra en annen historie, «The
Nameless City» fra 1921 og stam-
mer egentlig fra Lovecrafts barn-
dom og lesingen av «Tusen og
en natt.» Necronomicon blir ofte
brukt i moderne fortellinger for
å indikere at forfatteren har lest
leksa si og er godt forankret i
tradisjonen. I det siste har det
faktisk blitt produsert flere bøker
som bærer navnet Necronomicon,
«De dødes bok.» H. R. Giger,
som drømte opp og designet Ali-
en-vesenet fra filmen med sam-
me navn, er forfatter av den ene.

KFFSHSSDTI (Krisesenter For Fedre Som Har Solgt Sine Døtre Til Isbjørner) dukker opp (foto: Frits Solvang).

Eventyr i ny form

Hvis du trodde at i eventyrenes verden var alt lagt i en fast form; hvor de pene er snille, og de stygge er slemme, er tiden inne til å revurdere

denne illusjonen. I «Nesegrevet» av Tor Åge Bringsværd, i regi av Riksteateret, blir mange av de vanligste «sannheter» snudd på hodet.

Plottet i historien om «Nesegrevet» er som følger: Den slemme heksen vil få giftet bort datteren sin, Nesegrevet, men som navnet tilsier er ikke dette helt enkelt: Den snille, skal det vise seg, datteren hennes har en laaang nese, og for at hun skal få en mann, stjeler mamma-heksen en prins som skal trylles til å se Nesegrevet som en vakker pike. Prinsen blir tryllet om til en isbjørn og blir så forelsket i en vakker, fattig pike som han rømmer avgårde med ved hjelp av Trollet, som låner ut sin onkel Bjarne's store fjell. Trollet er dessuten inne i en liten identitetskrise, etter at han møtte den fattige piken, og fikk tips om at det lønner seg å være snill. For det går vel ikke an at troll er snille? Forvirret? I Bringsværd's eventyrverden er ikke alt slik det pleier å være i Asbjørnsen og Moe: Her har man en prinsesse som har stygge tenner og som «ikke vil være en lotterigjenstand for kongen», og han som «vinner» henne rømmer avgårde siden hun ikke er pen nok. Den stygge prinsessen og Nesegrevet finner hverandre i sin oppgitthet over å bli dømt etter utseende, og en falsk agent for KFFSHSSDTI (Krisesenter For Fedre Som Har Solgt Sine Døtre Til Isbjørner) dukker opp. De konstallasjonene som tilsist oppstår er også utenom vanlig «eventyroppskrift»; blant annet finner den stygge prinsessen og Trollets onkel Bjarne hverandre; Nesegrevet og Trollet som begge er riktig så koselige, på tross av sine gener, blir

I «Nesegrevet» av Tor Åge Bringsværd, blir mange av de vanligste sannheter snudd på hodet (foto: Frits Solvang).

gode venner. Og prinsen og den fattige piken får hverandre, selv om deres skjebne er litt uvanlig...! Rundt dette møter man også mange av de «vanlige» typene man finner i eventyr; De Tre Bukkene Bruse, Tyrri-Hans og Gullgåsa, Veslefrikks fele, en konge, og to friere som har fått ryggen skåret opp.

Moral

Men Bringsværd's eventyr er ikke så utenom «vanlige» eventyr at det ikke er fullt av god og sunn moral. Her er det mer en tydelig at «utseende-spiller ingen rolle» - det - det - indre-

som-teller»-teorien er et av hovedtemaene. Dessuten, selvfølgelig nok, at det er bedre å være snill da blir alt så mye hyggeligere. Trollet spilles glitrende av Ketil Gudim, mangeårig ballettdansør, og nå på god vei til en «tale-karriere» Og sammen med Marit Østerbye som Nesegrevet; den søteste og klokeste heksedatteren vi har sett, står de i spissen for et flott ensemble, med et meget bra stykke.

U Nina Hellerud

Sterk Naken og Biltyvene holder dampen oppe

-Vi er opptatt av helsekost og idrett og derfor handler sangene våre om det, sier Leif Helgeland, vokalist i SNoB og de er i gang med «De friske aandedrag». Neste sang er «Det allersiste kyss» her sier han at de prøver å skrive sanger om det som alle andre skriver om, bare baklengs.

Vi hørte noen mene vokalisten heller burde være komiker enn sanger. At vokalisten av SNoB er morsom finner vi ikke videre plagsomt. Helgeland fungerer som en konferansier som kommer med morsomme, gjerne sjøllironiske bemerkninger mellom hver av låtene. Man kan kanskje diskutere om han er flink å synge, stemmen er ikke så forskjellig fra han snakker til han synger. Heldigvis har SNoB Kristin Evjenth, også vokalist med mer (keyboard, gitar, tamburin). Synge kan hun. Det er ofte hennes korpartier som redder låtene, som gjør dem til sanger.

Etter å ha sveipa temaene helse og kjærlighet kommer de til sex. Helgeland sier de har skrevet mange sanger om sex og fortsetter:

-Vi har faktisk skrevet flere tekster om sex, enn vi har hatt sex.

Deretter skal de synge verdens tristeste sang og de er veldig stolt over at det er de som har skrevet den. Det er «Hva med

stakkars meg da?» Som vokalisten mener er bare hans sang. Også forsøk på en heavy-metal tekst har SNoB på programmet, skrevet på det eneste språket som egner seg, nemlig norsk, sier Helgeland.

Etter vel en time takker SNoB for seg, noe vi syns var i korteste laget. Forøvrig var lyden dårlig

og grumsete. Vokalen kom ikke klart fram, kunne man ikke tekstene på forhånd var det vanskelig å få med seg hva som ble sunget. Helt framme ved scenen, var det stikk i strid med de fleste andre konserter faktisk et åpent tomrom, eller dansegolv hvor noen få hoppa rundt. Mesteparten av publikum fant det for godt å

sitte og høre på. Lyden framme var veldig høy, mens den forsvant lengre bak hvor lokalet vida seg ut. Til tross for dårlig lyd og kort opphold på scene, liker man SNoB koste man seg nok på Dampen Pub denne kvelden, så lenge det varte.

U Ellsisiv Lindkvist og Thomas Harris (foto)

SNoB prøver å skrive sanger om det alle de andre skriver om, bare baklengs.

HVA MED STAKKARS MEG DA?

Hei! Hva med stakkars meg da? Skal ikke jeg være glad? Skal ikke jeg ha det bra? Skal mitt hjerte knuses Om og om og om igjen? Skal hele verden stadig være slem? Skal du virkelig ikke være med meg hjem? Skal du sitte på din pidestall Til jeg blir helt fryktelig gal? Skal jeg tvinges ned på kne? Skal du bare stå der og le?

STUDENTER MOT EU

Arrangerer Studiering om:

«EU og tredje verden»

12. oktober klokka 18.00
rom A-219

Studeringen er gratis, og open for alle. Studiemateriell blir delt ut på første møte

English summary

By Thomas Harris

Environmental lift for the 90's.

Would you like to do your part of the the fight for the environment, without having to chain yourself across the freeway, breaking into the big environmentally unsafe corporations to steal evidence or to build windmills to save energy? Become a part of the environmental militia (Miljøheimvernet)! The Environmental militia (Miljøheimvernet) recipe for a better environment is for everybody to do their small part. It's a grass-rot movement to better the environment, where participation is quite easy. All you have to do is fill out five small things you can do to become more environmentally friendly, on a form from the Environmental militia (Miljøheimvernet). The things in question are small day to day things as for example sorting the recyclable garbage from that which isn't,

mending things in stead of buying new ones. When you return the form from the Environmental militia (Miljøheimvernet), they send you their booklet for participants and their quarterly magazine. The organisation has existed for three years, and has a membership number of 21.500. If you feel like joining up for the fight to save our planet, contact the Environmental militia (Miljøheimvernet) at: Miljøheimvernet, Skippergt. 11b, Postboks 472, 9001 Tromsø.

Students loose out again.

Norwegian studentunion (NSU) have reacted heatedly against next years proposed National budget. NSU reacts most strongly against the fact that the government hasn't set aside money for a single new student place in the budget for the next year. Kathrine Vangen, the leader of NSU says that the budgets lacking support of new student places results in the ques for

higher education become longer. -A rising number are without a place at the University, and there is no expectancy that the number of people applying to the university will decrease, says Vangen. This is the result of the next years National budget.

-Monthly payouts of loans and grants, instead of each term.

-4.000 fewer student places.

-Studentmoderation on transport is removed.

-The number of years one can study with grants and loans is reduced from 8 years to 7 years.

-The grant percentage is raised with 1%.

Facts and feelings

Next week is going to be an explosive one. It's time for the Studentstyres EEC - week, and on the list of participants are such heavyweights as Thorbjørn Berntsen, Dag Hareide, Rita Westvik and Kjellbørg Lunde. The 17 - 21 of October the Studentstyre invites all to their EEC - week. One month before the

National referendum the students at the University of Tromsø have an opportunity to hear the EEC case debated thoroughly from both sides. The Studentstyre has received help from both Students against EEC (Studenter mot EU) and the European movement (Europabevegelsen) at the University to arrangement, and the breadth and width of the debates and speakers is great. The Minister of Trades advisor will arrive to win votes for the Yes - side and the environmental voice of Dag Hareide will give you insight in the environmental movements No - arguments. -The aim for the EEC - week is to reach out with information and different points of view, so that as many as possible can use their vote the 28 of November, says Lisa Amundsen, the person responsible for the EEC - week from the Studentstyre.

Tutu in Tromsø

«When the University of Tromsø was to award an honora-

ry doctorate to the South African people they picked a man with a name which is easily pronounceable whose face is easily recognizable because of its large nose.» So did the archbishop Desmond Mpilo Tutu thank for the honorary doctorate he was awarded Monday the 3 of October, when he and his wife Leah visited Tromsø. Desmond Tutu describes what happened in South Africa as a Gods miracle, which would have been impossible without the help of the International community. -Therefore it feels extra good, he said, -To after having traveled across the globe to ask for help, return to say: «You helped us forward to victory!» -I hope South Africa can become an example for the oppressed countries of the world. We can say: «Look we did it! We are free! Our nightmare is over.

UNIVERSITETET I TROMSØ
STUDENTSTYRET

STUDENTSTYRET SI EU-VEKE

17.-21. OKT.

Mandag 17. oktober

Om EU-rettens system, særlig med vinkling på fiskeriløysinga

Foredrag av Petter Øverbech, advokat og 1. amanuensis, NFH
Kl. 09.15 - 11.00, B-0107, ISL

Bli Kystkvinnene tapande ved eit EU-medlemskap?

Foredrag ved Ola Flåten, Professor, NFH

EU for kystkvinnene

Foredrag ved Eva Munk Madsen, stipendiat
Kl. 11.15 - 14.00, B-0107, ISL

EUs utdanningsprogram

Foredrag av Gunnar Davidsson, prosjektleiar i Comett-programmet. Studentar fortel om sine erfaringar frå programmet.
Kl. 14.15 i aud.UB

Debatt om EU og regionalpolitikk med vinkling på Barentsregionen

Siri Bjerke, statssekretær i UD, Bente Aasjord frå Naturvernforbundets Barentsutval.

Kl. 16.00 i Aud.Max. i Hovedgården

Debatt om EU og utdanning

Morten Pettersen, politisk rådgivar i KUF og Anne Sofie Lægran, Studentar mot EU.

Kl. 18.00 i Aud.Max. i Hovedgården

Tirsdag 18. oktober

Debatt om EU og miljø

Torbjørn Berntsen, miljøvernminister og Dag Hareide, storskrivar i Naturvernforbundet. Arrangør er Studentar mot EU.

Kl. 16.00 i Aud.Max. i Hovedgården

Onsdag 19. oktober

EU i eit historisk perspektiv

Foredrag av Randi Rønning Balsvik, professor i historie.
Kl. 10.15 i B-0108, ISL

Politikk, vitenskap og kjensler i EU-debatten.

Foredrag ved Atne Overrein, Univ. lærar i filosofi.
Kl. 16.15 i B-1003, ISV

Torsdag 20. oktober

EU og verdsøkonomien

Foredrag av Carl Erik Schulz, professor stipendiat ved NFH.
Kl. 16.15 i aud.UB.

Demokrati bortenfor nasjonalstaten.

Nils Aarsæther, professor i samfunnsplanlegging og leder i Troms Nei til EU, Espen Barth-Eide, forskar i NUPI
Kl. 18.15 i Aud.Max. i Hovedgården

Fredag 21. oktober

EU og forskning

Foredrag av Jarle Aarbakke, professor ved Institutt for medisinsk biologi.

Kl. 14.15 i Aud. 4, MH

Debatt om EU og velferd

Med Roger Solheim, politisk rådgjevar i helse- og sosialdepartementet og Einar Vetvik frå Diakonhjemmets Høgskole.

Kl. 14.15 i Aud.UB.

Debatt om EU og kvinnepolitikk

Med Rita Westvik, politisk rådgjevar i Kulturdepartementet, og Kjellbørg Lunde, palamentarisk leiar i SV.

Kl. 18.00 på Folkets Hus.

Etter debatten møtes vi på Studenthuset, pizza til kr. 90,- for dei som har vore på debatten.

Mellom jernaldertufter, kanonar og gudsfisk på Senjen

Ekskursjonspengar er stort sett reservert for hovudfagstudentar. Nett som for dei fleste andre goder, som studentbustad og fast lesesalsplass, må du ha samla opp ein del vekttal før du kan koma deg ut i felten. Liksom at ikkje me leitande, nye sjelene óg treng å sjå korleis teorien er, der han er?

På historieseksjonen har dei skjont dette, og køyrde i veg med ekskursjon til Senja for grunnfagstudentane. No kan det vel diskuteras korvidt ein studietur på historie grunnfag tredje helga i haustsemesteret er/bli/kan bli ein faglig ekskursjon. Eg trur me rett og slett berre kallar det buss-tur. Men uansett mål og meining; eit femtitals studentar, med forsterkningar frå hovudfag og førelesarar, hadde det skrekkelig trivelig på Senja 10. og 11. september.

Langt oppe i Kaperdalen på innersida av Senja finn me buplassen til samnen Nikolai Kaperdalen. Der budde han sjølv til 1962, og sidan overlet han plassen til Sør-Senja Bygdemuseum. Buplassen er ein del av ei samanhengjande samisk busetjing i Kaperdalen, ei busetjing som veks fram ved at svenske flyttsamar slo seg ned på Senja, i staden for berre å nytte området til sommararbeite.

Yngvar Ramstad frå museet synte oss rundt og kunne fortelja korleis Nikolai var ein allsidig kar - mellom anna var han den fyrste drosjeeigaren i området (noko som forsåvidt tilsa at skulle du ha drosje, måtte det ei viss langtidspanlegging til).

Bussen tok oss vidare, gjennom stadig like rusande landskap, til bygdemuseet på Hofsjøya; eit bygdetun med ein gamal gard, og ein driftsbygning med ulike gamle ting, slik det skal vera på eit museum...

Gard har det vore der sidan jernalderen. Dei to hovudhusa no er frå høvesvis seint 1700-tal og 1875.

Hofsjøya er eit godt døme på korleis kystkultur i Nord-Noreg óg er jordbrukskultur. Heile vegen produserte dei hovudsakleg korn og turrfisk, både til eige forbruk og til sal. Alto eittypisk fiskarbondehushald, knytt til ein større eller mindre marknad. I fulgje Ramstad er dette området mogelegvis den absolutte nordgrensa i verda for korndyrking. Petter Dass skreiv:

«I Senjen man nogensteds pløyer og saa

Dog vil dem Avveksten ei lykkes hvert Aar

Thi kulden der meget regjerer...»

Men Ramstad fortalde oss vidare at det har vore bra med ressursar på Hofsjøya, både i jorda og på havet, og mange har levd godt der opp gjennom tide- ne.

I mellomalderen eigde kyrkja mest all jorda. Jorda på garden tilhørde ei stund Bakke nonnekloster i Trondheim, før ho gjekk til ein hollandsk kjøpmann og seinare ein handelsfamilie i Trondheim.

Dagen seig på - det merka me alle som hadde halde det gåande ei stund, både på den eine og den andre måten. Stort inntak av kunnskap, frisk luft, flott natur, alt under gunstige sosiale omstende, ja - det slit på. Senjeheten kystsenter låg og venta på oss, med åttemannsrom, sinnsvakt god mat, fiskerikandidatar på seminar og bar med fulle rettar. For ein kveld dette kunne bli! Og det vart det. Referenten er ikkje sikker på kor mykje som trengst takast med på trykk, men god fyrstehandsinformasjon kan interesserte sikkert få hjå kjeldene H. Linbach, L. Robertsen, R. Hagen, eit par fiskestudentar som stadig var ute og tok plenen og husveggen i nærsyn, innbuarane på rom nummer 4, salssjefen på Norsk Flaggfabrikk i Rosenkrantzgate i Oslo, Vål'enga supporterklubb avd. Tromsø, polet i Tromsdalen, dei nyoppretta organisasjonane «Historiestudentar for kondom», «Historiestudentar mot kondom», «Historiestudentar for techno og hip-hop», «Historiestudentar for medbrakt på bar» og «Historiestudentar for meir å drikke på klokka fire om morgenen» OG Hans Kristian Eriksen, som måtte sjå 40 prosent av tilhøyrarane sine sundagsmorgonen forsvinne, om enn ikkje lydlaust, ut av lokalet der han fortalde oss om fiskeværet Skrolsvik.

«Sa ho kom fra Senja, fra et værhardt lite fiskevær, sa: Det storme ennu hardar her», syng Kari Bremnes, om den noko bortkomne jenta ho møtte på ei københavnerkeipe. Kvifor jenta tok sjansen på København og ikkje fiskeværet kan botne i so

Hans Kristian Eriksen peikar ut kursen for oss attende i Skrolsvik si historie.

Huset til Nikolai Kaperdalen, der han budde fram til 1962. Den samiske buplassen er no i Sør-Senja Museum sitt eige.

mangt, men sikkert er det, at ho ikkje er den einaste som har reist...

I Skrolsvik er den eldste busetnaden på Senja funnen; frå eldre steinalder, mellom 7.000 og 10.000 år sidan. Då storsilda kom inn på 1860- og 1870-talet (for å gjera eit noko stort hopp i tid...) vart det sjølvstøtt store tider der, som andre stader. I 1865 budde det 26 personar, fordelt på fem familier i Senjeheten (det som no er Senjeheten og Skrolsvik), i 1875 71 personar på 10 familiar og i 1900 134 personar. Midt på 1950-talet var det 11 skøyter (større enn 35 fot) og 15 sjarker (mindre enn 35 fot). Nokre dagar før me kom på vitjing vart den siste skøyta, «Senjapynt», seld. -Til Gryllefjord, det var kanskje det verste, smilte Hans Kristian Eriksen.

I dag bur det folk i Skrolsvik, men ikkje i Senjeheten. Senjeheten er no «berre» eit sesongdrive ferisenter, der bygningane frå det gamle Skrolsvik fort er teke i bruk. Russiske krigsfangar bygde fortet for tyskarane i 1941, men mykje av grunnen til frå-

flyttinga er Det kgl. norske forsvaret som må taka på seg. Dei dreiv fortet vidare etter krigen, og alle dei fastbuande som ikkje hadde måtte flytte under tyskarane, fekk marsjordre seinare. Rundt fortet kunne det ikkje vera sivil folkesetnad.

Etter innføringa om fiskeværet Skrolsvik, tok Hans Kristian Eriksen oss med ned i dei innebygde fort-gangane. «For å få eit visst inntrykk av kor jevlig det er å føre krig», som han sa. Og der er nok jevlig. For ein mindre ke-seleg plass å måtte halde seg i lengre periodar, skal ein leite lenge etter: Vått, kaldt, myrkt, rått, og eigentleg ein falsk tryggleik, iallefall viss det skulle bli ein krig i våre dagar.

Uansett formkurve syntest nok dei fleste av oss at det var godt å koma opp i dagslyset att. Det dagslyset den sundagen var forøvrig svært flott, samnen med ein utrolig varm vind som knapt kunne assosierast med noko «værhardt lite fæskevær». Frå fortet ser ein rakt ut til historiske Bjarkøya, der Tore Hund og hans menn styrde frå. Han fortener stor takk. Hans Kristian Eriksen gav oss klar tale: - Han kjempa for Nord-Noreg - og for å behalde råderetten over ressursane her oppe. Han greidde det fyrste, men ikkje det siste. Den råderetten har me ikkje fått att før no i 1980- og 1990-åra, ein del hundre år etter Tore Hund stridde, men berre for kanskje å miste han rimelig kjapt att...

Sundagen nådde høgdepunktet slik midt på dagen (det gjer ofte det, når nettene har vorte lange: Ein vaknar endeleg til liv, etter nokre timars kjemping, for å vera på topp ei stund, og deretter ein rask og dramatisk nedtur - som tydelig kunne registrerast ved ein svært stille busstur heimatt. Men alto; høgdepunktet:) Kveitemuseet i Skrolsvik var spennande. Vår venn Eriksen heldt fram - med stadig mykje kunnskap og no gode historiar. Å ha eit eige museum for ein fisk kan jo verke noko - ja, kva skal ein seie - overdrive, men det er

ikkje det når det er kveita me pratar om. Det skjønne etterkvart dei av oss som kjem frå litt lenger inn i landet og litt lenger opp i fjellet, ogso.

Kveita, eller hellefisk (den heilage fisken), eller Gudsfisken, er omspunne av myter - truleg for at ho er so fantastisk stor og sterk. På museet var det bilete av ei som vog oppmot 300 kilo, og det var teikna omrisset av ei anna, som skal ha vore rundt 400 kilo! Kveita var THE fish i Skrolsvik - på det meist hektiske tok hamna imot 28.000 kilo fisk pr. dag. Men - på 30-talet kom garnfisket - og botnen vart rydda for gytefisk. Seinare gjorde reketralen mest slutt på absolutt alt. Viss kveitebestanden skikkeleg skal taka seg oppatt, må det full freding til, meiner mange. Men det er jo ikkje so lett, veit me.

Men mytene alto - dei er mange. Korvidt fiskarane og andre verkeleg trudde på alle love- ne og tabua er vel noko diskutabelt, men spennande og gode historier blir det no iallefall ut av det. Kvinnfolk kunne ha både positiv og negativ innerknad på fisket, alt ettersom, på ein måte... Men med i båten, eller nemast båten, det måtte ho ikkje. Men kva ulikt type samkvem med ei kvinne kunne gjera FØR fisket, det var det høgst ulike oppfatningar om. På veggen i museet står fylgjande utsegn: «Å krangle med kjerring før man rodde gav tur».

Det kan ikkje vera tvil om anna enn at bussturen var vel- lukka, både fagleg og sosialt. Faktisk må det vel seiast at alle dei grunnfagstudentane som IKKJE var med truleg har gjort den dummaste prioriteringa dette semesteret. Men - dei kan jo få høve til å vise si integrasjonsevne på den vonaleg NÆRT førestående fagfesten me ventar på...

U Sigrun Høgetveit Berg
(tekst og foto)

Mange spørsmål

Tre om ymse

1. Kven skapte dei fleste bifigurane i Andeby?
2. Kva for ei kyrkje var den først ei Noreg som fekk stålklokke?
3. Kva er den mest spennande plassen i Lofoten?

Tre om fjell

4. Korfor det?
5. Kva heiter han som laga Tintin?
6. Heiter hovudstaden i Mongolia Uрга eller Ulan Bator?

Tre om politikk

7. Har Studentstyret vedteke mistillit mot leiinga på ISV?
8. Kva er Heavy Metall (ma)?
9. Kva tyder MH?

Tre om rettferd

10. Kor mange sekkar kaffe kostar ein traktor?
11. Kor mange sekkar kaffe kosta ein traktor i 1960?
12. Betyr dette at verdshandelen er rettvis?
13. Kva for ein by var den første som fekk elektriske gatelys i Noreg?

Bare barbarer på bar

Det er en stille og rolig mandagsmorgen på baren «The floating vagabond» i hjørnene og under bordene ligger og sitter respektivt stamgjestene på sine vante plasser. I det ene gjørnet sitter det en levende organisme ved navn Ford Prefect, han har fremdeles med seg hånkleet sitt, og en en sort bok av medium størrelse, med de betryggende ordene «Don't Panic» skrevet på forsiden i store betryggende bokstaver, som er bokens største fordel ved siden av det faktumet at den er en smule billigere enn det velkjente «Encyclopedia Galactica», men ettersom dett  ikke på den minste m te berører temaet hjernehj rnet skal vi gi oss med dette og beskrive det reelle hendelsesforløpet. Det kommer inn en man som hverken er en stamgjest eller fra Betelgeuse, mannen er av den helt vanlige typen som til vanlig begir seg ut på barer på mandagsmorgener, like ofte som kuer flyer. Mannen går opp til bartenderen og ber om et glass vann. Bartenderen snur seg rundt, ser på mannen, snur seg rundt igjen, trekker frem en grovkalibret revolver, snur seg igjen, og retter den mot mannen. Mannen er stille i ca. tre-fire bommede hjerteslag, sier takk, og går ut av baren. Spørsmålet er som følger, hvorfor takket mannen og hvorfor ba han om et glass vann

Løsning på oppgave i forrige nummer:

Mannen til høyre er en av de gale innfødte på hulabandula, etter som han svarer som han går, hvis han hadde vært conquistador ville svaret hans v rt: «Jeg er Conquistador, og han ved siden av meg er en av de innfødte.»

STUDENTHUSET

- en fryd for mave og gane,
- vi bringer også pizza hjem til deg,
- medlemmer av Studentsamfunnet har 10% rabatt på pizza og mineralvann,

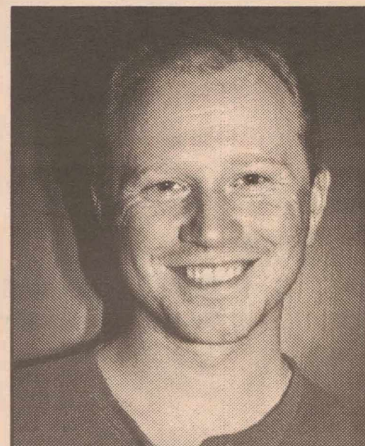
STUDENTHUSET A/S
Skippergata 44, 9008 TROMSØ
Tlf: 77 68 44 10

Noen svar:

1. Carl Barks
2. Hattfjellidal
3. Stamsund
4. Vakker natur,
- internasjonalt kjent vandr rheim, og det einaste statlege dukkeater i Noreg
5. Herg 
6. Ja, sjølv om eg foretrekk at folk seier NEI, i alle fall 28.11
7. Ibid
8. Bit teikneserieblad fr  USA
9. Miljø og helse-fag
10. 1000
11. 60
12. NEI, også den
28. november
13. Hammerfest

Fire på rad

Ville du reist til Sør-Afrika for   feire friheten sammen med Desmond Tutu hvis du fikk sjansen?

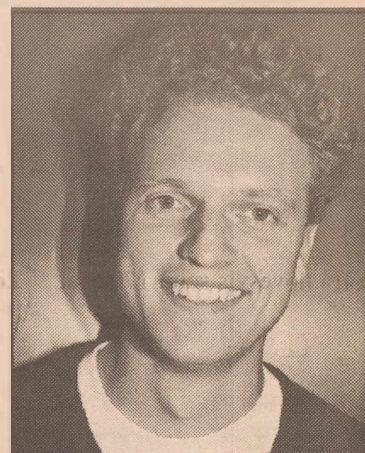
Per Olsen,
4. avd. juss:

-Ja, hvis jeg fikk økonomisk støtte fra Tutu.

Ingeborg Brattvoll,
L rerh gskolen:

-Ja, gjerne! Særlig hvis jeg kunne knytte det opp til studiene og se på barn og barns tanker om det som skjer der.

Axel Lindemann,
1. avd. juss:

-Kjenner ikke så mye til Tutu, men joda, - hvis alt lå til rette for   dra, skulle jeg gjerne ha gjort det.

Kristian Bakker,
historie mellomfag:

-Kunne godt ha gjort det, ja. Det må jo være fint for s r-afrikanerne   få støtte fra andre sida av jordkloden.

Foto: An-Magritt Gjertsen.
Fra "bakgården", ISV / ISL,
høsten 1994.

Mens vi venter på Nord-Norgebanen...

Ja, ja - Nord-Norgebanen har ikke vi sett noe til siden sist, så her er mere tidtrøyte mens vi venter. Har du gode tips til befriende alternativer til pensum & andre kjipe saker? Stikk innom Utopia i glassbu-ret i ISV-kjelleren og del dem med oss andre!

Tirsdag 11. oktober

Det er to uker igjen til «Semmelweis» settes opp på MH (26 okt. kl. 19.00 i store aud.). Det går rykter om at Ole Danbolt skal gjøre debut på premieren.

Onsdag 12. oktober

Stella Polaris teater viser «Zankos liv» i Provisoriet, Rådstua kl. 19.30.

Torsdag 13. oktober

På en torsdag er det vel ingen grunn til å sitte hjemme.. ? Gå på byen.

Fredag 14. oktober

Tromsø Kristelige Stu-

dentlag har kveldssamling på Bjerkeley, Mellomveien 96. Jon Petter Feidal snakker om «Kan jeg forsvere min tro?» kl. 19.00.

Filmklubben viser «Rødt korn» - som vanlig på Verdens-teateret. Vakker, morsom og poetisk kinesisk film om kjærlighet og landsbyboere.

Latinamerika-gruppa - LAG - arrangerer sansynligvis sitt seminar om EU og den 3. verden denne helga, og det kan jo bli spennende.

Lørdag 15. oktober

Steinbiten har oktoberfest i IBG-kantina. De som er medlemmer kan attendere Happy Hour fra 19.30 til 21.00 - og heldigvis kan alle kjøpe medlemskap ved inngangen. De som ikke vil det kan komme kl. 21.00.

Utopiareaksjonen arrangerer også fest i dag - for alle medlemmer og assosierte - hos Vibeke i Kveldroveien 10 - en eller annen gang i løpet av kvelden.

I dag kan man også få med seg «Slacker» - filmen om generasjonen som er for ung for pønsken, for gammel for grønsj og for lat til å vere japp. Noe å kjenne seg igjen i?

For atter andre kan kanskje Tromsø Kristelige Studentforbund friste med sitt 5-års jubileum som går av stabelien i dag og i morgen.

Dagens siste alternativ er te-

ater. «Zankos liv» i Provisoriet, Rådstua kl. 18.00.

Søndag 16. oktober

I dag er det folkeavstemning om EU i Finland. Europabevegelsen har valgvake i Bodegaen. Pils og politikk?

De som ikke fikk sett «Zankos liv» i går, kan gjøre det i dag - 19.30 i provisoriet.

Mandag 17. oktober

Tromsø Danseteater viser «Peter og Ulven» i Provisoriet, Rådstua - fram til 23. okt.

EU-uka starter på Universitetet. I dag blir det foredrag om fisk, kvinner, utdanning, og barentsregionen. Debatt om EU og utdanning kl. 18.00 i Aud.Max, Hovedgården.

Tirsdag 18. oktober

Polar Music Festival kjører i gang. I dag med Steve Wynn, Weld og Greenhouse på Brygga, house og Freaks på Blå Rock og Turbonegro på Kjeller'n. Nok å ta av.

Torbjørn Berntsen stiller opp i debatt mot Dag hareide - om temaet EU og Miljø - kl. 18.00 i Aud.Max, Hovedgården.

Onsdag 19. oktober

PMF fortsetter - med Tromsø store «barn» Bel Canto, sammen med The 3rd and the Mortal og Vinterhagen på Brygga, Lars

Demian m/Band på Skarven, Divin' Ducks på Roger's, og Tamba Kounda sammen med Auto-dafe på Dampen.

EU-uka fortsetter med foredrag om historiske perspektiv og politikk, vitenskap og følelser i EU-dabatten

Torsdag 20. oktober

EU, verdensøkonomi og demokrati står på programmet i dag. For de mindre politiske kan PMF tilby...

...enda mere Music i Polare strøk: Gartnerlosjen, Flying Crap, Greenhouse AC, Big Bad Wolf og The Bye-Bye Brothers på Brygga. På Dampen underholder Di Derre og The Idlehouse, mens Lars Demian m/Band fortsetter på Skarven.

For universitetets journalist-spiser kan vi jo også nevne at kl 24.00 har Utopia deadline for nr. 11 - forøvrig årets nest siste...

Fredag 21. oktober

For de som har gått lei av PMF-konserter, kan vi bare beklage at filmklubben ikke viser noen film i dag. Du kan derimot selvfølgelig fortsette å glede deg over god musikk: Motorpsycho, Hotel Hunger og The Wannadies på Brygga, Vamp og Svada på Dampen.

EU og forskning blir det i dag, dessuten debatt om EU og vel-

ferd, og om EU og Kvinnepolitikk - med Rita Westvik og Kjellbjørg Lunde - Folkets Hus kl. 18.00.

Lørdag 22. oktober

Filmklubben viser «A Hard Day's Night» - uforglemmelig Beatels-film: Ett døgn i stjernenes liv - fra studio til flukt fra fansen. Et must for alle «neo-hippies».

PMF fortsetter med technoparty på Brygga, The Rambelins og Dan Stewart / Al Perry Band på Dampen, Diddy Wah Diddy på Kjeller'n, Tom Waits Cabaret på Skarven, og sist men absolutt ikke minst: Mari Boine Band, Susanne Lundeng m/Band og Kunt Reiersrud m/Band i Kulturhuset.

Søndag 23. oktober

... blir det mere «Dritings piano» på Skarven.

Mandag 24. oktober

Det er atter tid for sultne Utopia-lesere å samles på Mirage for å kaste seg over siste rykende ferske nummer som ankommer utpå kvelden en gang...